

FLASH EUROBAROMETER 561

Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

EUROBAROMETER **POROČILO**

MAREC – APRIL 2025

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

Raziskava, ki jo je Ipsos European Public Affairs izvedel na zahtevo Evropske komisije, Generalnega direktorata za regionalno in mestno politiko

Raziskava, ki jo usklajuje Evropska komisija, Generalni direktorat za komuniciranje (GD COMM, enota za javno mnenje in udeležbo državljanov)

Ta dokument ne predstavlja stališča Evropske komisije. Razlage in mnenja, ki jih vsebuje, so izključno avtorjeve.

Naslov projekta	Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih
	Poročilo
	SL
Kataloška številka	KN-01-25-047-EN-N
ISBN	978-92-68-28516-9
	doi:10.2776/1770413

© Evropska unija,
2025

<https://europa.eu/eurobarometer>

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Namentega "začasnega" dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznani z dokumenti, ki jih pripravi Evropska unija (in se financirajo z njihovimi davki).

Če prevodov ni, so državljanji izključeni iz razprave.

Ta dokument „Eurobarometer“ je [obstajal samo v angleščini](#), v datoteki pdf. Iz začetne datoteke smo ustvarili odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj [na voljo v vseh uradnih jezikih](#).

Zaželeno je, da prevajanje pomembnih dokumentov prevzame uprava EU. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za sprejemanje informiranih odločitev skupaj.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Kazalo vsebine

Uvod.....	4
Glavne ugotovitve.....	6
Lokalni izzivi v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju.....	6
Prednostna področja za naložbe.....	6
Izzivi, povezani s podnebnimi spremembami in okoljem.....	7
Sodelovanje med mesti in podeželjem.....	7
Sodelovanje pri lokalnem odločanju.....	8
Podpiranje življenja v mestih.....	8
1. Lokalni izzivi v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju.....	9
1.1. Najnujnejše težave.....	9
1.2. Vidiki, ki jih je treba najbolj izboljšati.....	15
2. Prednostna področja za naložbe.....	22
2.1. Ukrepi za izboljšanje cenovne dostopnosti stanovanj.....	22
2.2. Krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela.....	29
2.3. Ukrepi za krepitev socialne vključenosti.....	36
2.4. Naložbe v izboljšanje mobilnosti.....	43
3. Izzivi, povezani s podnebnimi spremembami in okoljem.....	50
4. Sodelovanje med mesti in podeželjem.....	56
5. Sodelovanje pri lokalnem odločanju.....	63
5.1. Dojemanje lokalnega odločanja.....	63
5.2. Načini vključevanja v lokalno odločanje.....	69
6. Podpiranje življenja v mestih.....	75
6.1. Nedavne spremembe v življenjskih pogojih.....	75
6.2. Ozaveščenost o podpori EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestih.....	78
Tehnične specifikacije.....	81
Pripombe.....	83
Kot običajno (še bolj kot običajno) so razlike med državami večje kot med družbenimi skupinami.....	83
Prednostne naloge za izboljšanje življenja ljudi se razlikujejo od države do države.....	85
Vprašalnik.....	87

Uvod

Danes 75 % ljudi v Evropski uniji (EU) živi v mestih in na mestnih območjih. Do leta 2050 naj bi se ta delež povečal na 78 %. Mesta so gospodarski motor EU. Prispevajo k pomembnemu deležu BDP in zaposlenosti. Mesta so zato osrednjega pomena za zeleni, digitalni in demografski prehod, ki ga mora EU doseči na pravičen in pošten način. Mesta ljudem ponujajo priložnosti – v smislu dostopa do izobraževanja, zdravstvenega varstva in drugih osnovnih storitev, uživanja kulture in visoke kakovosti življenja.

Vendar se mesta soočajo tudi s koncentracijo izzivov, ki izhajajo iz velike gostote prebivalstva, vse večjega pomanjkanja cenovno dostopnih in kakovostnih stanovanj, socialne segregacije, območij revščine, učinkov podnebne krize in krize biotske raznovrstnosti itd. Ker izzivi ostajajo, EU vlaga v svoja mesta in mestna območja.

Stopnja urbanizacije (DEGURBA) je klasifikacija, ki označuje značaj območja. Razvršča ozemlje države v urbano-podeželski kontinuum. DEGURBA združuje velikost populacije in pragove gostote prebivalstva za določitev treh različnih razredov:

■ mesta

■ Mesta in predmestja

■ podeželska območja¹

Ipsos European Public Affairs je v imenu Evropske komisije, Generalnega direktorata za regionalno in mestno politiko, opravil razgovore z reprezentativnimi vzorci državljanov EU (starih 15 let in več) v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželskih območjih v vsaki od 27 držav članic EU.² Med 26. marcem in 8. aprilom 2025 je bilo opravljenih 31 855 razgovorov prek računalniško podprtega spletnega anketiranja (CAWI) z uporabo

spletnih panelov Ipsos in njihove partnerske mreže.

1 Za več informacij glej: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/information-data>

2 Na Cipru, v Luksemburgu in na Malti so vzorci zajemali le mesta ter predmestja in mesta.

Opombe

- Za rezultate raziskave veljajo dovoljena odstopanja pri vzorčenju, kar pomeni, da niso vse očitne razlike med državami in socialno-demografskimi skupinami lahko statistično pomembne. Zato so v besedilu poudarjene le razlike, ki so statistično pomembne (pri 5-odstotni stopnji zaupanja), tj. pri katerih je mogoče z razumno gotovostjo trditi, da ni verjetno, da bi se pojavile po naključju.
- Podatki raziskave so ponderirani z mejno starostjo glede na porazdelitev prebivalstva po spolu z uporabo ponderiranja po stratifikaciji. Povprečni rezultati za EU-27 so ponderirani glede na število prebivalcev, starejših od 15 let, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželskih območjih v vsaki od 27 držav članic.
- Odstotki odgovorov presegajo 100 %, če je vprašanje anketirancem omogočilo, da izberejo več odgovorov.
- V tem poročilu so države navedene z uradno kratico, kot je navedeno spodaj.

Razvrščanje grafikonov v tem poročilu

(Skupni) rezultati EU

- Listine, ki v povprečju predstavljajo rezultate po vsej EU, so razvrščene v padajočem vrstnem redu glede na delež anketirancev po vsej EU, ki so izbrali odgovor (vprašanja z več odgovori), ali delež anketirancev po vsej EU, ki so izbrali analizirani odgovor (za mrežna vprašanja, ki temeljijo na več izjavah).

Diagrami, ki se osredotočajo na mesta (in mesta v primerjavi z mesti, predmestji in podeželskimi območji)

- Za vprašanja z več odgovori so grafikon v tem poročilu razvrščeni v padajočem vrstnem redu glede na delež anketirancev v mestih, ki izberejo vsakega od odgovorov. Če sta dva odgovora izbrana z enakim deležem anketirancev v mestih, razvrščanje temelji na povprečnih deležih za mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja.
- Pri vprašanjih z enim odgovorom v mrežni obliki (na podlagi več izjav) razvrščanje izjav temelji na deležu anketirancev v mestih, ki so izbrali odgovor, ki se analizira (npr. „takojšnja in nujna težava“). Če je analizirani delež pri dveh izjavah enak, se pri razvrščanju najprej preuči, ali je analizirani delež vsota dveh odgovorov (npr. „popolnoma se strinjam“ in „nekoliko se strinjam“) – v tem primeru bo na prvem mestu izjava z največjim deležem najbolj skrajnega odziva (npr. „popolnoma se strinjam“). Če se analizira samo en odgovor in se ta odgovor izbere za dve ali več izjav enakega deleža anketirancev v mestih, razvrščanje izjav spet temelji na povprečnih deležih za mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja.

BE	Belgija	FR	Francija	NL	Nizozemska
BG	Bolgarija	kadrovska	Hrvaška	AT	Avstrija
CZ	Češka	IT	Italija	PL	Poljska
DK	Danska	CY	Rep. Cipra*	PT	Portugalska
DE	Nemčija	LV	Latvija	RO	Romunija
EE	Estonija	LT	Litva	SI	Slovenija
IE	Irska	LU	Luksemburg	SK	Slovaška
EL	Grčija	HU	Madžarska	FI	Finska
ES	Španija	MT	Malta	SE	Švedska

Ciper kot celota je ena od 27 držav članic EU. Iz praktičnih razlogov se razgovori izvajajo samo v delu države, ki je pod nadzorom vlade Republike Ciper.

Glavne ugotovitve

Lokalni izzivi v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju

Najnужnejše težave

- Pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj je daleč najnužnejša težava za anketirance, ki živijo v mestih, saj jih 51 % meni, da je to takojšnja in nužna težava. Tretjina vprašanih (33 %) poroča, da je brezposelnost ali pomanjkanje zaposlitvenih možnosti pereč problem v njihovem mestu; podobne številke so vidne tudi pri pomanjkanju kakovostnih javnih storitev (32 %) in revščini ali brezdomstvu (32 %).
- Anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih, so različne težave opredelili kot najnužnejše. Na primer, čeprav je pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj največja težava tako v mestih kot v mestih in predmestjih, obstaja opazna razlika v dojemanju: 51% mestnih prebivalcev meni, da je to nužen problem v primerjavi s 37% tistih, ki živijo v predmestjih in mestih. Na podeželskih območjih je 28 % anketirancev odgovorilo, da je pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj takojšnja in nužna težava, večji delež (36 %) pa je zaskrbljen zaradi pomanjkanja kakovostnih javnih storitev.

Vidiki, ki jih je treba najbolj izboljšati

- Dva vidika, ki ju je treba najbolj izboljšati za anketirance, ki živijo v mestih, sta kakovost javnih storitev (ki jih je izbralo 42 %) ter varnost in zaščita na javnih mestih (36 %). Sledijo razpoložljivost cenovno dostopnih in dobro povezanih možnosti javnega prevoza ter gospodarski razvoj in poslovne priložnosti, ki jih je navedlo 29 % anketirancev.
- Anketiranci, ki živijo v mestih (36 %), so bolj naklonjeni mnenju, da je treba varnost in zaščito na javnih mestih izboljšati tam, kjer živijo, kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (24 %) ali na podeželju (14 %). Večji delež vprašanih v mestih in predmestjih (34 %) ter na podeželju (42 %) kot v mestih

(29 %) meni, da je razpoložljivost cenovno dostopnih in dobro povezanih možnosti javnega prevoza težava; to velja tudi za vprašanje gospodarskega razvoja in poslovnih priložnosti.

Prednostna področja za naložbe

Ukrepi za izboljšanje cenovne dostopnosti stanovanj

- Skoraj devet od desetih anketirancev, ki živijo v mestih (88 %), meni, da bi njihovem mestu koristila prenova obstoječih stanovanj, da bi se znižali računi za energijo. Večina prebivalcev mest tudi meni, da bi bilo cenovno dostopnost stanovanj v njihovem mestu mogoče izboljšati z gradnjo več novih cenovno dostopnih stanovanj (npr. z zagotavljanjem spodbud) (83 %), spremljanjem cen najemnin in zagotavljanjem programov pomoči pri najemninah (npr. zgornje meje najemnin, boni za najemnine) (82 %), zagotavljanjem finančne podpore ali davčnih spodbud za kupce, ki kupujejo prvič, in ranljive skupine (82 %) ter sprejetjem ukrepov za nadzor špekulacij z nepremičninami (npr. z obdavčitvijo praznih nepremičnin, ureditvijo kratkoročnih najemov ali omejitvijo števila turistov) (75 %).
- Udeleženci v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju se ne razlikujejo veliko v skupnih deležih, ki pričakujejo koristi od različnih ukrepov za izboljšanje cenovne dostopnosti tam, kjer živijo.

Krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela

- Vsi ukrepi, navedeni v raziskavi, prejmejo visoko raven podpore med anketiranci, ki živijo v mestih. Skoraj devet od desetih anketirancev (88 %) meni, da je podpora lokalnim malim in srednjim podjetjem pomemben ukrep za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v njihovem mestu. Nekoliko nižji deleži menijo, da bi bilo pomembno razvijati podjetniške spretnosti mladih (83 %) ali preusposabljati in izpopolnjevati delavce (83 %). Približno tri četrtine (74 %) jih je odgovorilo, da bo

izboljšanje digitalnih storitev in infrastrukture za državljane in podjetja (npr. širokopasovni dostop do interneta, Wi-Fi, digitalne storitve) okrepilo lokalno gospodarstvo in trg dela v njihovem mestu.

- Anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih, predmestjih in na podežlju, se ne razlikujejo veliko po pomenu, ki ga pripisujejo različnim ukrepom za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živijo.

Ukrepi za krepitev socialne vključenosti

- Področje naložb za krepitev socialne vključenosti, ki so ga anketiranci, ki živijo v mestih, najbolj izbrali, so boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski (npr. gospodinjstva z nizkimi dohodki ali ranljive skupine) (42 %). Sledi pomoč pri iskanju zaposlitve in dostopu do dela (35 %) ter dostop do zdravstvenega varstva (34 %), ki ju omenja približno tretjina prebivalcev mesta, in dostop do oskrbe za ljudi, ki so za pomoč odvisni od drugih, navaja približno tri od desetih prebivalcev (29 %).
- Večji delež anketirancev, ki živijo v mestih (42 %) ter mestih in predmestjih (40 %), kot področje naložb navaja boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski v primerjavi s tistimi, ki živijo na podežlju (31 %). Nasprotno pa anketiranci na podeželskih območjih (41 %) pogosteje kot anketiranci v mestih (34 %) ter mestih in predmestjih (35 %) navajajo dostop do zdravstvenega varstva kot naložbeno območje za krepitev socialne vključenosti v kraju, kjer živijo.

Naložbe v izboljšanje mobilnosti

- Večja pogostost javnega prevoza (avtobus, tramvaj, podzemna železnica) je področje, ki ga anketiranci, ki živijo v mestih, najpogosteje omenjajo (51 %). Sledijo ji možnosti prevoza na delo v okoliške občine (38 %) in izboljšave pri upravljanju prometa (38 %). Več kot četrtina vprašanih, ki živijo v mestih, omenja kolesarske steze (29 %) in površine, primerne za hojo (27 %).
- Anketiranci, ki živijo na podeželskih območjih (50 %), pogosteje navajajo, da so naložbe v možnosti prevoza za prevoz na delo v okoliške občine najbolj potrebne v primerjavi s tistimi, ki živijo v mestih in predmestjih (40

%) ali mestih (38 %). Nasprotno pa anketiranci, ki živijo v mestih, kot prednostna področja naložb pogosteje omenjajo anketirance, ki živijo v mestih, predmestjih in na podežlju: izboljšanje upravljanja prometa (38 % v primerjavi z 22 %–31 %), pešpoti (27 % v primerjavi z 21 %–23 %) in cone brez avtomobilov (20 % v primerjavi z 11 %–14 %).

Izzivi, povezani s podnebnimi spremembami in okoljem

- Okoli tri četrtine vprašanih, ki živijo v mestih (74 %), poroča, da njihovi lokalni organi ne ukrepajo ali ne ukrepajo dovolj, da bi obravnavali energijsko učinkovitost stavb. Podobno je skoraj tri četrtine (73 %) anketirancev v mestih odgovorilo, da niso bili sprejeti nobeni ukrepi ali da niso bili sprejeti zadostni ukrepi za obravnavanje groženj, ki jih povzročajo vročinski valovi ali poplave (npr. z ustvarjanjem ulic, bogatih s sencami, mest za zadrževanje vode itd.); enak delež (73 %) se kaže tudi pri ukrepih za obravnavanje onesnaženosti zraka.
- Mestni prebivalci (73 %) pogosteje kot anketiranci v mestih in predmestjih (69 %) ter na podežlju (61 %) odgovorijo, da njihovi lokalni organi ne sprejemajo nobenih ukrepov ali ne sprejemajo dovolj ukrepov za obravnavanje onesnaženosti zraka. Nasprotno pa prebivalci mest (69 %) manj verjetno kot prebivalci mest in predmestij (75 %) ter podeželja (78 %) menijo, da na področju trajnostnega javnega prevoza kot alternative uporabi avtomobila niso bili sprejeti nobeni ukrepi ali da niso bili sprejeti zadostni ukrepi.

Sodelovanje med mesti in podežljem

- Ko so bili vprašani, naj izberejo vrsto sodelovanja med mesti in podežljem, ki bi lahko bila najbolj koristna za ljudi v njihovem mestu, je največji delež anketirancev, ki živijo v mestih, izbral izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmimi (46 %). Izboljšanje usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev je druga najvišja oblika sodelovanja med mesti in podežljem (39

%). Temu sledita odprava pomanjkanja delovne sile na trgu dela s privabljanjem več ljudi iz regije (32 %) in izboljšanje dostopa do visokokakovostnih živilskih proizvodov, proizvedenih v bližini (32 %).

- Anketiranci na podeželskih območjih (53 %) pogosteje kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (47 %) ter v mestih (46 %), menijo, da bi bilo izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmi koristno za sodelovanje med mesti in podeželjem. Podoben vzorec je mogoče opaziti pri izboljšanju usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev. Vse druge oblike sodelovanja pogosteje navajajo anketiranci, ki živijo v mestih, kot anketiranci, ki živijo na podeželju.

Sodelovanje pri lokalnem odločanju

Dojemanje lokalnega odločanja

- Čeprav se 65 % državljanov, ki živijo v mestih, strinja, ko jih vprašajo, ali bi želeli biti bolj vključeni v odločitve, ki vplivajo na kraj, v katerem živijo, se jih le 37 % strinja, da njihovi lokalni organi državljane v zadostni meri vključujejo v odločitve. Približno eden od dveh (51 %) se strinja, ko ga vprašajo, ali se zaveda možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, v katerem živi.
- Anketiranci na podeželskih območjih se nekoliko verjetneje strinjajo, da lokalne oblasti državljane v zadostni meri vključujejo v odločitve, ki vplivajo na kraj njihovega bivanja (43 % v primerjavi s 37 % v mestih, manjših mestih in predmestjih).

Načini vključevanja v lokalno odločanje

- V mestih je peticijo podpisal vsak peti anketiranec (21 %). Manjši deleži – čeprav še vedno vsak presega 10 % – so prispevali k raziskavam o lokalnih politikah in storitvah (15 %), sodelovali v posvetovanju z državljani (13 %) ali se udeleževali javnih srečanj ali dogodkov, ki jih je organiziral lokalni svet (12 %). Približno štirje od desetih anketirancev (42 %), ki živijo v mestih, so navedli, da v zadnjih petih letih niso sodelovali pri lokalnem odločanju.

- Za anketirance na podeželskih območjih je nekoliko bolj verjetno, da so se udeležili javne seje ali dogodka, ki ga je organiziral njihov lokalni svet (16 % v primerjavi z 12 %–13 % v mestih, manjših mestih in predmestjih), ali da so stopili v stik s svojimi izvoljenimi predstavniki (12 % v primerjavi z 8 %–10 %). Delež anketirancev, ki so odgovorili, da v zadnjih petih letih niso sodelovali pri nobeni obliki lokalnega odločanja, je nekoliko večji v mestih in predmestjih (46 % v primerjavi z 41–42 % v mestih in na podeželju).

Podpiranje življenja v mestih

Nedavne spremembe v življenjskih pogojih

- Več kot tretjina državljanov, ki živijo v mestih (36 %), je odgovorila, da so se življenjske razmere v njihovem mestu izboljšale. Tretjina vprašanih (33 %) ni opazila nobenih sprememb, trije od desetih (30 %) pa poročajo o poslabšanju življenjskih razmer v svojem mestu.
- Dojemanje možnosti za življenje je nekoliko manj pozitivno v mestih in predmestjih, kjer je manjši delež opazil izboljšanje možnosti za življenje (32 % v primerjavi s 36 % v mestih). Anketiranci na podeželskih območjih so na splošno najbolj pozitivni, saj jih je približno dvakrat več poročalo, da se je življenjske razmere tam, kjer živijo, izboljšale, namesto da bi se poslabšale (39 % v primerjavi z 20 %).

Ozaveščenost o podpori EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestih

- Skoraj vsak drugi anketiranec, ki živi v mestih (47 %), poroča, da je seznanjen s projekti ali ukrepi EU za podporo življenjskih pogojev in trajnostnega razvoja (od tega jih je 25 % seznanjenih s takimi projekti in ukrepi v svojem mestu ter 22 % projektov in ukrepov v drugih krajih, ne pa tudi v svojem mestu).
- Ozaveščenost o podpori EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestih je na enaki ravni v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželskih območjih.

1. Lokalni izzivi v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju

Približno eden od šestih vprašanih (18 %) meni, da so nezadostne možnosti migrantov in beguncev za vključevanje takojšen in nujen problem. Eden od sedmih anketirancev (14 %) je odgovoril enako glede gentrifikacije ali turistifikacije v centru.

1.1. Najnujnejše težave

Anketiranci so bili predstavljeni s seznamom težav in pozvani, naj ocenijo, kako pomemben je vsak od njih v kraju, kjer živijo.

Evropska perspektiva

V povprečju 40 % državljanov po vsej EU meni, da je pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj takojšnja in nujna težava v kraju, kjer živijo; temu sledi pomanjkanje kakovostnih javnih storitev (na primer zdravstvenega varstva, otroškega varstva, izobraževanja in oskrbe starejših) (32 %) ter brezposelnost ali pomanjkanje zaposlitvenih možnosti (31 %).

Približno četrtina vprašanih po vsej EU kot neposredne in nujne težave navaja lokalne dobrine (trgovine, restavracije itd.), ki zapuščajo center (25 %), revščino ali brezdomstvo (24 %) in nizko stopnjo ponovne uporabe praznih ali zapuščenih stavb (24 %).

Q2 Na mestu, kjer živite, koliko težav, če sploh, menite, da je vsako od naslednjih vprašanj?

% „Takojsnja in nujna težava“

(%) Osnova: n = 31 855 – vsi anketiranci (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja)

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

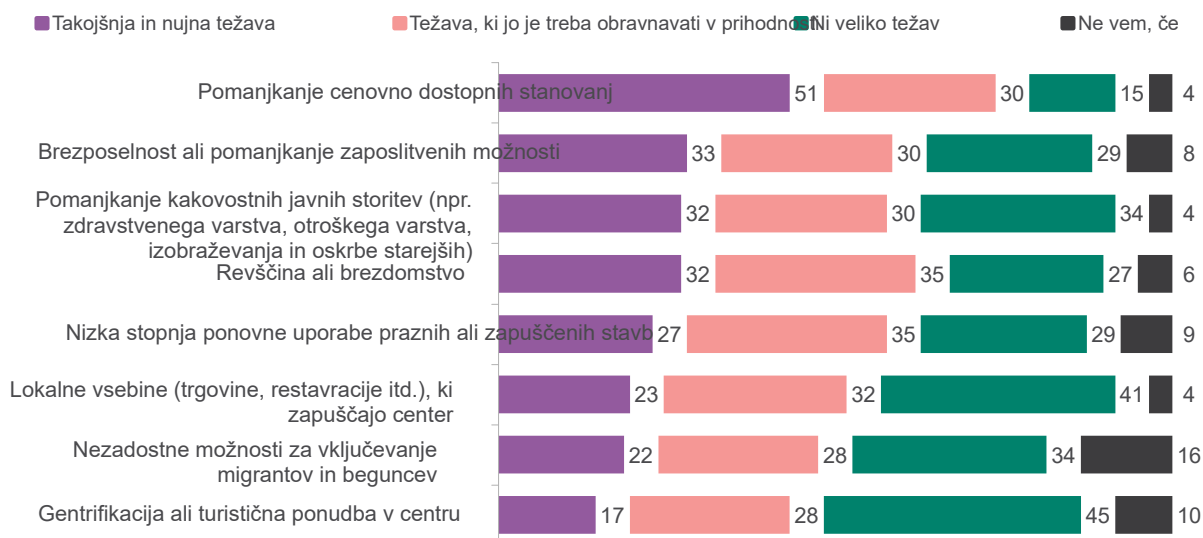
Pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj je daleč najnujnejša težava za anketirance, ki živijo v mestih, pri čemer jih približno polovica (51 %) meni, da je to takojšnja in nujna težava. Še 30 % jih meni, da je to problem, ki ga je treba obravnavati v prihodnosti, medtem ko jih le 15 % odgovarja, da to v njihovem mestu ni velik problem.

Tretjina vprašanih (33 %) poroča, da je brezposelnost ali pomanjkanje zaposlitvenih možnosti pereč problem v njihovem mestu; podobne številke so vidne tudi pri pomanjkanju kakovostnih javnih storitev (32 %) in revščini ali brezdomstvu (32 %). Za vsako od teh treh vprašanj vsaj trije od desetih anketirancev v mestih menijo, da je bolj problematično obravnavati v prihodnosti (med 30 % in 35 %).

Več kot petina vprašanih v mestih kot neposredno in nujno težavo navaja nizko stopnjo ponovne uporabe praznih ali zapuščenih stavb (27 %), lokalne dobrine (trgovine, restavracije itd.), ki zapuščajo center (23 %), ter nezadostne možnosti migrantov in beguncev za vključevanje (22 %). Gentrifikacija ali turistifikacija v centru je po mnenju 17 % vprašanih v mestih takojšnja in nujna težava.

Q2 Na mestu, kjer živite, kolikšen problem, če sploh, menite, da je vsak od naslednjih vprašanj?

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Rezultati držav s poudarkom na mestih

V 16 državah članicah je vsaj polovica vprašanih, ki živijo v mestih, odgovorila, da je pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj neposredna in nujna težava v njihovem mestu, pri čemer so bili največji deleži zabeleženi na Irskem (72 %), v Španiji (69 %) in Luksemburgu (68 %). Po drugi strani pa na Malti (26 %), Finskem (29 %), v Litvi (32 %) in Belgiji (36 %) to meni le približno tretjina anketirancev.

Večina prebivalcev mest v Španiji (59 %) in Italiji (57 %) odgovarja, da je brezposelnost ali pomanjkanje zaposlitvenih možnosti takojšen in nujen problem v njihovem mestu. Ta delež je znatno nižji na Danskem in Nizozemskem (obe 12 %), v Avstriji (13 %) in na Češkem (15 %).

Več kot polovica prebivalcev mest na Madžarskem (53 %) meni, da je pomanjkanje kakovostnih javnih storitev takojšen in nujen problem v njihovem mestu. V Luksemburgu (11 %) in na Nizozemskem (12 %) se približno vsak deseti anketiranec strinja s tem stališčem.

Približno polovica prebivalcev mest na Madžarskem in Slovaškem (obe 49 %) meni, da sta revščina in brezdomstvo takojšen in nujen problem. Za primerjavo, manj kot petina vprašanih meni enako na Danskem (13 %) in v Nemčiji (18 %).

Kar zadeva druga vprašanja, navedena v anketi, so razlike med državami naslednje:

- Prazne in zapuščene stavbe izbere med 11 % prebivalcev mesta na Finskem in 40 % v Španiji.
- Lokalne dobrine (trgovine, restavracije itd.), ki zapuščajo center, se izberejo za 7 % v Litvi in 32 % v Italiji.
- Nezaželenosti za vključevanje migrantov in beguncev so izbrane za 10 % na Češkem, Madžarskem, v Latviji in Litvi do 37 % v Italiji.
- Gentrifikacija ali turistična ponudba v centru je izbrana za 6 % v Litvi in 30 % v Španiji.

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

V2 Koliko težav imate v kraju, kjer živite, če sploh, ali menite, da je vsako od naslednjih vprašanj? % „Takojšnja in nujna težava“

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj	Brezposelnost ali pomanjkanje zaposlitvenih možnosti	Pomanjkanje kakovostnih javnih storitev (na primer zdravstvenega varstva, otroškega varstva, izobraževanja in oskrbe starejših)	Revščina ali brezdomstvo	Nizka stopnja ponovne uporabe praznih ali zapuščenih stavb	Lokalne vsebine (trgovine, restavracije itd.), ki zapuščajo center	Nezadostne možnosti za vključevanje migrantov in beguncev	Gentrifikacija ali turistična ponudba v centru
EU-27	51	33	32	32	27	23	22	17
BE	36	27	22	36	28	25	14	13
BG	50	41	48	45	29	13	15	19
CZ	63	15	20	34	19	9	10	9
DK	48	12	22	13	12	21	15	7
DE	50	16	22	18	21	27	21	10
EE	44	34	33	29	19	14	14	10
IE	72	28	40	39	38	22	27	12
EL	51	39	44	43	35	27	26	26
ES	69	59	42	44	40	30	33	30
FR	44	24	25	31	20	21	15	14
kadrov ska	42	32	40	35	33	16	18	18
IT	37	57	47	41	36	32	37	25
CY	64	39	32	46	28	20	32	17
LV	41	32	40	38	36	26	10	27
LT	32	29	36	25	15	7	10	6
LU	68	20	11	31	22	23	18	8
HU	57	36	53	49	25	13	10	9
MT	26	21	26	26	20	24	22	23
NL	65	12	12	29	20	18	14	10
AT	50	22	24	21	27	24	30	10
PL	53	27	33	24	26	11	12	12
PT	60	35	34	36	33	16	19	19
RO	53	44	45	40	31	11	13	21
SI	65	25	42	29	33	18	21	18
SK	46	30	41	49	29	24	14	11
FI	29	32	31	26	11	16	22	11
SE	39	29	24	25	14	21	29	12

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med mesti, kraji in predmestji ter podeželskimi območji po državah

V večini držav članic prebivalci mest menijo, da je pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj v kraju, kjer živijo, bolj pereče vprašanje kot na podeželju. V zvezi s tem so največje razlike med mesti in podeželskimi območji opazne na Češkem (63 % v mestih v primerjavi s 33 % na podeželju), Madžarskem (57 % v primerjavi s 26 %) in Danskem (48 % v primerjavi z 19 %). Vendar obstajajo tudi izjeme, kot sta Irska (72 % v mestih v primerjavi z 69 % na podeželju) in Litva (32 % v primerjavi z 29 %), kjer prebivalci mest niso veliko bolj verjetno kot tisti, ki živijo na podeželju, da bo to vprašanje obravnavano kot nujno.

Kar zadeva brezposelnost ali pomanjkanje zaposlitvenih možnosti, anketiranci v mestih v Španiji (59 % v primerjavi s 46 %–49 %), Italiji (57 % v primerjavi s 44 %–45 %), Belgiji (27 % v primerjavi s 15–18 %) in Avstriji (22 % v primerjavi z 11 %–13 %) pogosteje kot v predmestjih ali mestih in na podeželju menijo, da gre za takojšen in nujen problem. Nasprotno pa so v Estoniji (34 % v primerjavi z 42–43 %), Latviji (32 % v primerjavi z 39–45 %), na Slovaškem (30 % v primerjavi z 42–46 %), v Litvi (28 % v primerjavi z 41–39 %) in na Češkem (15 % v primerjavi s 23–24 %) podeželski in primestni prebivalci bolj zaskrbljeni zaradi tega vprašanja kot prebivalci mest.

Revščina in brezdomstvo sta v mestih na splošno bolj pereči in pereči vprašanji. Na Češkem na primer tako meni 34 % prebivalcev mest v primerjavi s 14 % v predmestjih in 9 % na podeželju.

V več državah članicah precej večji delež vprašanih na podeželskih območjih kot v mestih meni, da je pomanjkanje kakovostnih javnih storitev nujno in takojšnje vprašanje. V Franciji (37 % v primerjavi s 25 %) in na Portugalskem (48 % v primerjavi s 34 %) so prebivalci podeželja bolj zaskrbljeni kot anketiranci, ki živijo v mestih. Nasproten trend je opazen na Madžarskem (53 % v mestih v primerjavi z 31 % na podeželju), v Bolgariji (48 % v primerjavi s 37 %), Sloveniji (42 % v primerjavi z 19 %), na Hrvaškem (40 % v primerjavi z 28 %) in v Latviji (40 % v primerjavi s 30 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Ženske, ki živijo v mestih, pogosteje kot njihovi moški kolegi v mestih menijo, da so naslednja vprašanja takojšnja in nujna: pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj (55 % žensk v primerjavi s 47 % moških), brezposelnost ali pomanjkanje zaposlitvenih možnosti (35 % v primerjavi z 31 %), nizka stopnja ponovne uporabe praznih ali zapuščenih stavb (29 % v primerjavi s 25 %) ter revščina ali brezdomstvo (34 % v primerjavi s 30 %).

Nekatere razlike je mogoče opaziti tudi med starostnimi skupinami. Za prebivalce mest, mlajše od 25 let, je na primer manj verjetno kot za starejše mestne prebivalce, da bodo lokalni objekti (trgovine, restavracije itd.), ki zapuščajo center, predstavljali takojšen in nujen problem (17 % v primerjavi z 22 %–26 %). Poleg tega je delež anketirancev v mestih, ki menijo, da je gentrifikacija ali turistifikacija v središču neposredno vprašanje, večji med tistimi, starimi od 25 do 39 let (20 %), v primerjavi s tistimi, starimi od 15 do 24 let (16 %), in tistimi, starimi 55 let in več (15 %).

Za mestne prebivalce, ki so zaključili izobraževanje in so stari 20 let ali več, je bolj verjetno, da bodo pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj (53 % v primerjavi s 46 %–49 %) in gentrifikacijo ali turistifikacijo v središču mesta (18 % v primerjavi s 14–16 %) šteli za takojšnje in nujne težave.

Anketiranci v mestih z različnimi poklici imajo tudi različno dožemanje. Samozaposleni in zaposleni anketiranci bodo na primer pogosteje kot drugi odgovorili, da sta opuščanje lokalnih dobrin (trgovin, restavracij itd.) v središču mesta (25 %–28 % v primerjavi z 19 %–22 %) in gentrifikacija ali turistifikacija v središču (18 %–23 % v primerjavi s 15 %–16 %) takojšnji in nujni težavi.

1.2. Vidiki, ki jih je treba najbolj izboljšati

Anketiranci so bili predstavljeni s seznamom desetih vidikov kraja, v katerem živijo, in vprašali, katere najbolj potrebujejo izboljšanje.

Evropska perspektiva

Kakovost javnih storitev (npr. zdravstvenega varstva, otroškega varstva, izobraževanja in storitev oskrbe starejših) je vidik, ki je najpogostejše naveden kot vidik, ki ga je treba izboljšati v kraju, kjer živijo anketiranci, pri čemer je to omenilo 44 % anketirancev po vsej EU.

Približno tretjina anketirancev (34 %) je omenila razpoložljivost cenovno dostopnih in dobro povezanih možnosti javnega prevoza. Podoben delež (33 %) izbere gospodarski razvoj in poslovne priložnosti kot področje, na katerem je treba izboljšati kraj, v katerem živijo.

Približno četrtina anketirancev (26 %) navaja varnost in zaščito na javnih mestih kot vidik kraja, v katerem živijo, ki ga je najbolj treba izboljšati.

Manj anketirancev izbere preostala področja: kakovost ravnanja z odpadki, vodo in odplakami (17 %), kakovost digitalne infrastrukture (npr. širokopasovna pokritost in dostop do interneta) (16 %), dostop do kulturnih in rekreacijskih dejavnosti (16 %), ukrepi za obravnavanje onesnaženosti zraka (15 %), ukrepi za obvladovanje ekstremnih vremenskih razmer ali naravnih nesreč (13 %) ali dostop do zelenih površin in parkov (13 %).

V3 V kraju, kjer živite, za katerega od naslednjih vidikov menite, da ga je treba najbolj izboljšati? Izberite največ tri vidike. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n = 31 855 – **Vsi anketiranci** (mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja)

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Dva vidika, ki ju je treba najbolj izboljšati za anketirance, ki živijo v mestih, sta kakovost javnih storitev (npr. zdravstveno varstvo, otroško varstvo, izobraževanje in storitve oskrbe starejših) (42 %) ter varnost in zaščita na javnih mestih (36 %). Sledijo razpoložljivost cenovno dostopnih in dobro povezanih možnosti javnega prevoza ter gospodarski razvoj in poslovne priložnosti, ki jih navaja 29 % prebivalcev mest.

Ukrepe za obravnavanje onesnaževanja (21 %) ter kakovosti ravnanja z odpadki, vodo in odplakami (19 %) je v mestih omenil vsak peti anketiranec.

Manj anketirancev v mestih navaja naslednje vidike: dostop do zelenih površin in parkov (16 %), dostop do kulturnih in rekreacijskih dejavnosti (13 %), ukrepi za obvladovanje ekstremnih vremenskih razmer ali naravnih nesreč (13 %) ter kakovost digitalne infrastrukture (npr. širokopasovna pokritost in dostop do interneta) (12 %).

Q3 Na mestu, kjer živite, kateri od naslednjih vidikov se vam zdi najbolj potreben izboljšanja? Prosimo, izberite največ tri vidike. [MULTIPLE ANSWERS]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

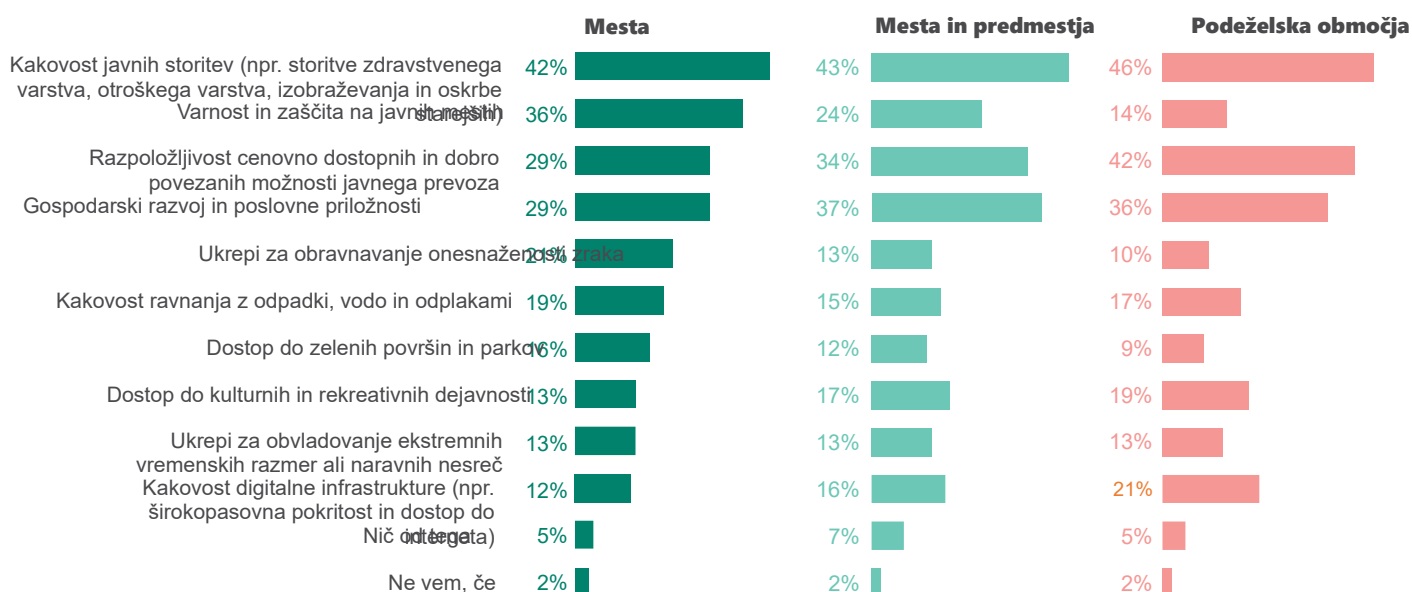
Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Kakovost javnih storitev je vidik, ki ga je najpogosteje treba izboljšati v mestih (42 %), mestih in predmestjih (43 %) ter na podeželju (46 %).

Anketiranci, ki živijo v mestih (36 %), so bolj naklonjeni mnenju, da je treba varnost in zaščito na javnih mestih izboljšati tam, kjer živijo, kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (24 %) ali na podeželju (14 %). Podoben vzorec je mogoče opaziti pri ukrepih za obravnavanje onesnaženosti zraka, ki jih pogosteje navajajo anketiranci v mestih (21 %) kot anketiranci, ki živijo v mestih in predmestjih (13 %) ter na podeželju (10 %).

Večji delež vprašanih na podeželju (42 %) ter v mestih in predmestjih (34 %) kot v mestih (29 %) meni, da je razpoložljivost cenovno dostopnih in dobro povezanih možnosti javnega prevoza težava; to velja tudi za vprašanja gospodarskega razvoja in poslovnih priložnosti (37 % v mestih in predmestjih ter 36 % na podeželju v primerjavi z 29 % v mestih) ter kakovosti digitalne infrastrukture (16 % v mestih in predmestjih ter 21 % na podeželju v primerjavi z 12 % v mestih).

V3 V kraju, kjer živite, za katerega od naslednjih vidikov menite, da ga je treba najbolj izboljšati? Izberite največ tri vidike. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n=11 998 – anketiranci, ki živijo v mestih / n=11 882 – mesta in predmestja / n=7 975 – podeželska območja

Rezultati držav s poudarkom na mestih

V 19 državah članicah so anketiranci v mestih najverjetneje omenili kakovost javnih storitev (npr. zdravstveno varstvo, otroško varstvo, izobraževanje in storitve oskrbe starejših) kot vidik, ki ga je treba v njihovem mestu najbolj izboljšati. Na Madžarskem (63 %), Finskem (61 %), Hrvaškem (59 %) in Slovaškem (58 %) je ta odgovor izbralo približno šest od desetih anketirancev v mestih. Za primerjavo, le približno četrtina vprašanih je to omenila v Luksemburgu (18 %), Belgiji (26 %) in na Nizozemskem (27 %).

Varnost in zaščita na javnih mestih sta med anketiranci, ki živijo v mestih v Avstriji (51 %), Franciji (47 %), Belgiji in na Češkem (obe 44 %), v Luksemburgu (43 %) in na Švedskem (39 %), najvišje uvrščeni področji, ki ju je treba izboljšati. V Nemčiji je ta vidik na prvem mestu skupaj s kakovostjo javnih storitev (oboje izbrano za 41 %). Varnost in zaščito na javnih mestih omenja manj kot četrtina prebivalcev mest na Malti (18 %), Hrvaškem (19 %), v Estoniji in Sloveniji (obe 23 %).

Na Nizozemskem je razpoložljivost cenovno dostopnih in dobro povezanih možnosti javnega prevoza v njihovem mestu najpogosteje navedena kot vidik, ki ga je treba izboljšati (36 %). V drugih državah se delež anketirancev, ki so izbrali ta odgovor, giblje od 13 % v Luksemburgu do 40 % v Litvi.

Gospodarski razvoj in poslovne priložnosti navajajo približno štirje od desetih anketirancev, ki živijo v mestih v Bolgariji (43 %), na Hrvaškem (42 %), v Romuniji (38 %) in Španiji (37 %). Za primerjavo, ta vidik omenja manj kot petina vprašanih v mestih na Češkem in Nizozemskem (obe 16 %) ter na Danskem (19 %).

V Bolgariji (41 %), na Madžarskem (36 %), Poljskem (35 %) in v Romuniji (33 %) vsaj tretjina prebivalcev mest meni, da je treba ukrepe za obravnavanje onesnaženosti zraka v njihovem mestu izboljšati. Na Irskem (8 %) in Malti (10 %) tega odgovora ne da več kot eden od desetih.

Hrvaška izstopa, saj nekaj več kot štirje od desetih vprašanih v mestih (42 %) omenjajo kakovost ravnanja z odpadki, vodo in odplakami

kot vidik, ki ga je treba v njihovem mestu najbolj izboljšati. V drugih državah se delež anketirancev v mestih, ki izberejo ta vidik, giblje med 6 % na Finskem ter približno tretjino v Bolgariji (32 %) in Romuniji (35 %).

Druge vidike navaja le približno tretjina vprašanih v mestih v vseh državah:

- Dostop do zelenih površin in parkov: z 10 % v Sloveniji na 35 % na Cipru
- Ukrepi za obvladovanje ekstremnih vremenskih razmer ali naravnih nesreč: z 8 % na Madžarskem in v Latviji na 26 % na Malti
- Dostop do kulturnih in rekreacijskih dejavnosti: z 8 % na Danskem in v Sloveniji na 27 % na Malti
- Kakovost digitalne infrastrukture (npr. širokopasovna pokritost in dostop do interneta): s 5 % v Luksemburgu na 34 % na Malti.

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

V3 Kateri od naslednjih vidikov bi bilo treba po vašem mnenju v kraju, kjer živite, najbolj izboljšati?

Izberite največ tri vidike. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Kakovost javnih storitev, npr. zdravstven ega varstva, otroškega varstva, izobraževa nja in oskrbe starejših)	Varnost in zaščita na javnih mestih	Razpoložljivost cenovno dostopnih in dobro povezanih možnosti javnega prevoza	Gospodarski razvoj in poslovne priložnosti	Ukrepi za obravnavo nje onesnaže nosti zraka	Kakovost ravnanja z odpadki, vodo in odpadkami	Dostop do zelenih površin in parkov	Dostop do kulturnih in rekreativnih dejavnosti	Ukrepi za obvladova nje ekstremni h vremenski h razmer ali naravnih nesreč	Kakovost digitalne infrastrukture (npr. širokopasovn a pokritost in dostop do interneta)
EU-27	42	36	29	29	21	19	16	13	13	12
BE	26	44	34	24	20	16	18	11	11	10
BG	51	32	22	43	41	32	15	10	15	8
CZ	40	44	20	16	21	23	22	10	13	7
DK	39	26	29	19	20	14	20	8	18	8
DE	41	41	35	32	14	8	13	9	13	23
EE	42	23	25	33	20	14	21	17	15	9
IE	50	39	37	21	8	22	14	18	12	15
EL	50	31	26	30	19	23	29	12	21	20
ES	44	28	31	37	17	19	10	17	15	13
FR	31	47	23	23	24	17	15	12	12	9
kadro vska	59	19	28	42	23	42	19	10	15	11
IT	52	36	30	32	22	30	15	10	14	9
CY	46	34	39	31	21	21	35	13	22	7
LV	40	28	27	33	19	24	17	12	8	9
LT	46	26	40	20	26	16	17	11	13	6
LU	18	43	13	23	22	13	16	13	15	5
HU	63	36	22	31	36	18	11	14	8	7
MT	38	18	24	24	10	21	14	27	26	34
NL	27	31	36	16	22	15	15	13	12	6
AT	48	51	27	32	18	10	16	12	16	12
PL	47	28	23	27	35	27	23	14	10	8
PT	46	35	34	31	13	19	20	18	14	13
RO	53	25	19	38	33	35	21	12	10	10
SI	54	23	32	30	29	29	10	8	15	9
SK	58	38	29	27	19	19	20	19	12	7
FI	61	38	28	30	17	6	19	16	11	8
SE	34	39	37	20	13	12	16	20	10	10

Opomba: Odgovora „Nobeno od teh“ in „Ne vem“ nista prikazana.

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med mesti, kraji in predmestji ter podeželskimi območji po državah

V več državah anketiranci s podeželja pogosteje kot prebivalci mest verjamejo, da je kakovost javnih storitev vidik, ki ga je treba izboljšati v kraju, kjer živijo. V Franciji na primer o tem poroča 46 % anketirancev na podeželskih območjih ter v mestih in predmestjih, v primerjavi z 31 % anketirancev v mestih.

Nasprotni trend je viden pri vidiku varnosti in zaščite na javnih mestih. V večini držav je delež anketirancev, ki varnost in zaščito na javnih mestih omenjajo kot vidik, ki ga je treba izboljšati v kraju, v katerem živijo, večji med anketiranci, ki živijo v mestih, kot med anketiranci v mestih in predmestjih ter na podeželju. Največje razlike so bile ugotovljene v Avstriji (51 % v mestih v primerjavi s 27 % v mestih in predmestjih ter 12 % na podeželju) in Franciji (47 % v mestih v primerjavi s 30 % v mestih in predmestjih ter 17 % na podeželju).

Poleg tega je v 18 državah bolj verjetno, da bodo mestni prebivalci kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih, ter tisti, ki živijo na podeželju, kot vidik, ki ga je treba izboljšati, navedli ukrepe, ki obravnavajo onesnaženost zraka. V Bolgariji je na primer 41 % anketirancev, ki živijo v mestih, odgovorilo, da je treba izboljšati ukrepe za obravnavanje onesnaženosti zraka; ta delež znaša 20 % v mestih in predmestjih v Bolgariji ter 16 % na podeželju v državi. Podobno v 11 državah dostop do zelenih površin in parkov pogosteje omenjajo prebivalci mest kot anketiranci, ki živijo na bolj podeželskih območjih.

Po drugi strani pa anketiranci s podeželja gospodarski razvoj in poslovne priložnosti na splošno pogosteje navajajo kot vidik, ki ga je treba izboljšati. V Italiji je na primer to omenilo 47 % vprašanih s podeželja v primerjavi s 40 % v mestih in predmestjih ter 32 % v mestih. Nasprotni trend pa je opazen v Bolgariji (43 % prebivalcev mest v primerjavi z 28 %–33 % drugih prebivalcev) in Grčiji (30 % prebivalcev mest v primerjavi s 25 %–18 % drugih prebivalcev).

Podobno je v večini držav bolj verjetno, da bodo anketiranci s podeželja dali prednost razpoložljivosti cenovno dostopnih in dobro

povezanih možnosti javnega prevoza. Največje razlike so bile ugotovljene v Belgiji (50 % na podeželju v primerjavi z 39 % v mestih in predmestjih ter 34 % v mestih), Španiji (47 % v primerjavi z 42 % in 31 %), na Hrvaškem (45 % v primerjavi z 29 % in 28 %), Poljskem (45 % v primerjavi s 30 % in 23 %) in Madžarskem (37 % v primerjavi s 26 % in 22 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Moški, ki živijo v mestih (15 %), pogosteje kot ženske (9 %) navajajo kakovost digitalne infrastrukture kot vidik, ki ga je treba izboljšati v njihovem mestu. Nasprotno pa ženske pogosteje dajejo prednost kakovosti javnih storitev (44 % v primerjavi s 40 % moških) ter dostopu do kulturnih in rekreacijskih dejavnosti (14 % v primerjavi z 11 % moških).

Starost vpliva tudi na dojemanje prebivalcev mest o vidikih, ki jih je treba najbolj izboljšati v njihovem mestu. Starejši anketiranci pogosteje omenjajo kakovost javnih storitev (35 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 47 % oseb, starih 55 let in več) ter gospodarski razvoj in poslovne priložnosti (25 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi z 29 % do 31 % starejših starostnih skupin). Vendar je pri osebah, starih 55 let in več, manj verjetno kot pri mlajših anketirancih, da bodo navedli kakovost digitalne infrastrukture (9 % v primerjavi s 14–15 %) ter dostop do kulturnih in rekreacijskih dejavnosti (10 % v primerjavi s 13–16 %). Anketiranci, mlajši od 40 let, pogosteje omenjajo dostop do zelenih površin in parkov kot tisti, ki so stari 40 let in več (20 %–22 % v primerjavi z 11 %–14 %).

Razlike po stopnji izobrazbe so običajno manjše. Anketiranci v mestih, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več, pogosteje navajajo varnost in zaščito na javnih mestih kot vidik, ki ga je treba izboljšati, v primerjavi s tistimi, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj (37 % v primerjavi z 29 %). Bolj visoko izobraženi anketiranci imajo tudi nekoliko večjo verjetnost, da bodo dali prednost ukrepom v zvezi z onesnaževanjem zraka, kot tisti, ki so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let (22 % v primerjavi z 19 %).

Delež anketirancev v mestih, ki omenjajo kakovost digitalne infrastrukture, je najnižji med tistimi, ki ne delajo, v primerjavi z vsemi drugimi kategorijami poklicev (9 % v primerjavi z 12 %–16 %). Ukrepe za obravnavanje onesnaženosti zraka manj pogosto omenjajo fizični delavci (14 %) kot anketiranci iz drugih kategorij poklicev (21–23 %).

Prebivalci mest, ki ne zaupajo lokalnim oblastem, pogosteje kot tisti, ki to počnejo,

omenjajo kakovost javnih storitev (49 % v primerjavi z 38 %) ter varnost in zaščito na javnih mestih (41 % v primerjavi s 33 %) kot območja, ki jih je treba izboljšati v njihovem mestu. Tisti z negativno podobo EU bodo verjetneje navedli tudi kakovost javnih storitev (47 % v primerjavi z 41 % tistih s pozitivno podobo EU) ter varnost in zaščito v javnosti (49 % v primerjavi s 30 %); podobno razliko je mogoče opaziti tudi pri gospodarskem razvoju in poslovnih priložnostih (32 % v primerjavi s 27 %). Nasprotno pa anketiranci s pozitivno podobo EU pogosteje dajejo prednost ukrepom za obravnavanje onesnaženosti zraka (25 % v primerjavi s 16–18 %), dostopa do kulturnih in rekreacijskih dejavnosti (15 % v primerjavi z 10–11 %) ter kakovosti digitalne infrastrukture (15 % v primerjavi z 10 %) kot anketiranci z negativno ali nevtralno podobo EU.

2. Prednostna področja za naložbe

ali omejevanjem števila turistov) izboljšal cenovno dostopnost stanovanj v kraju, kjer živijo.

2.1. Ukrepi za izboljšanje cenovne dostopnosti stanovanj

Anketiranci so prejeli seznam ukrepov za izboljšanje cenovne dostopnosti stanovanj in vsakega vprašali, ali bi to koristilo kraju, v katerem živijo.

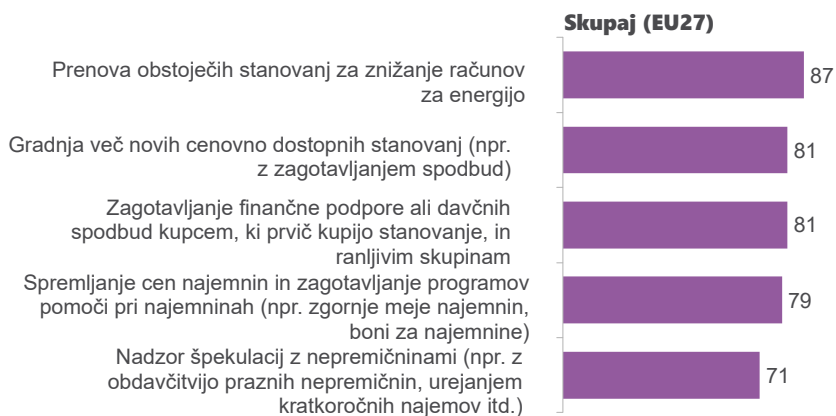
Evropska perspektiva

V povprečju po vsej EU skoraj devet od desetih anketirancev (87 %) meni, da bi kraj, v katerem živijo, „veliko“ ali „nekoliko“ koristil prenovi obstoječih stanovanj, da bi se znižali računi za energijo. Velika večina tudi meni, da bi bilo za kraj, v katerem živijo, koristno, če bi zgradili več novih cenovno dostopnih stanovanj (npr. z zagotavljanjem spodbud) (81 % jih ima „veliko koristi“ ali „nekoliko koristi“), zagotovili finančno podporo ali davčne spodbude za kupce prvega stanovanja in ranljive skupine (81 %) ali spremljali cene najemnin in zagotavljali programe pomoči pri najemninah (npr. zgornje meje najemnin, kuponi za najemnino) (79 %).

Približno sedem od desetih anketirancev (71 %) meni, da bi nadzor nad špekulacijami z nepremičninami (npr. z obdavčitvijo praznih nepremičnin, urejanjem kratkoročnih najemov

V5 V kolikšni meri bi po vašem mnenju naslednji ukrepi koristili kraju, kjer živite, da bi se izboljšala cenovna dostopnost stanovanj?

% „Veliko koristi“ ali „Nekoliko koristi“

(%) Base:n=31 855 – **Vsi anketiranci** (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja)

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

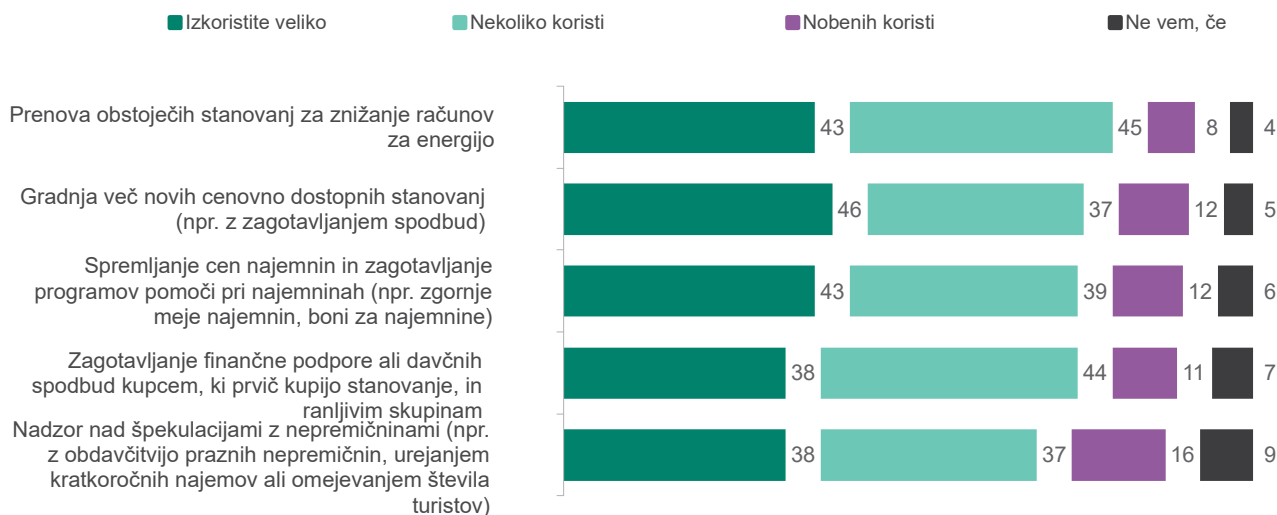
Skoraj devet od desetih anketirancev, ki živijo v mestih (88 %), meni, da bi njihovemu mestu koristila prenova obstoječih stanovanj, da bi se znižali računi za energijo (43 % „veliko koristi“ in 45 % „nekoliko koristi“). Manj kot desetina (8 %) meni, da gradnja več novih cenovno dostopnih stanovanj ne bi imela nobenih koristi.

Večina anketirancev v mestih tudi meni, da bi bilo cenovno dostopnost stanovanj v njihovem mestu mogoče izboljšati z gradnjo več novih cenovno dostopnih stanovanj (npr. z zagotavljanjem spodbud) (46 % „veliko koristi“ in 37 % „nekoliko koristi“), spremljanjem cen najemnin in zagotavljanjem programov pomoči pri najemninah (npr. zgornje meje najemnin, boni za najemnine) (43 % „veliko koristi“ in 39 % „nekoliko koristi“) ter zagotavljanjem finančne podpore ali davčnih spodbud kupcem, ki prvič kupujejo, in ranljivim skupinam (38 % „veliko koristi“ in 44 % „nekoliko koristi“).

Tri četrtine prebivalcev mest (75 %) meni, da bi njihovo mesto imelo koristi od ukrepov za nadzor nepremičninskih špekulacij (npr. z obdavčitvijo praznih nepremičnin, reguliranjem kratkoročnih najemov ali omejitvijo števila turistov) (38 % „veliko koristi“ in 37 % „nekoliko koristi“).

V5 V kolikšni meri bi po vašem mnenju naslednji ukrepi koristili kraju, kjer živite, da bi se izboljšala cenovna dostopnost stanovanj?

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

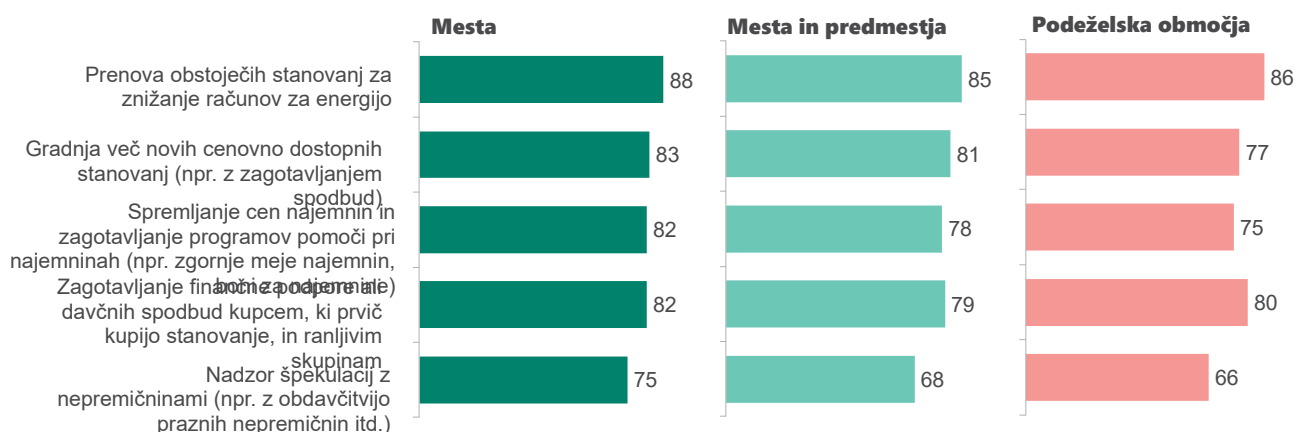
Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Anketiranci v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju se ne razlikujejo veliko v skupnih deležih, ki pričakujejo koristi od različnih ukrepov za izboljšanje cenovne dostopnosti tam, kjer živijo. Tako na primer v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželskih območjih približno osem od desetih anketirancev (79–82 %) pričakuje koristi od zagotavljanja finančne podpore ali davčnih spodbud kupcem, ki prvič kupujejo, in ranljivim skupinam.

Anketiranci v mestih pa pogosteje kot tisti v mestih in predmestjih ter na podeželju menijo, da bi kraj, v katerem živijo, „veliko“ koristil. Na primer, medtem ko 46 % prebivalcev mest meni, da bi jim gradnja več novih cenovno dostopnih stanovanj veliko koristila, se to število zmanjša na 40 % za anketirance, ki živijo v mestih in predmestjih, in 34 % za tiste na podeželju.

V5V kolikšni meri bi po vašem mnenju naslednji ukrepi koristili kraju, kjer živite, da bi se izboljšala cenovna dostopnost stanovanj?

% „Veliko koristi“ ali „Nekoliko koristi“

(%) Osnova: n = 11 998 – anketiranci, ki živijo v mestih / n = 11 882 – mesta in predmestja / n = 7 975 – podeželska območja

Rezultati držav s poudarkom na mestih

Med državami članicami so omejene razlike v skupnih deležih anketirancev v mestih, ki pričakujejo koristi od različnih ukrepov za izboljšanje cenovne dostopnosti stanovanj v njihovem mestu. Med 79 % prebivalcev mest na Švedskem in 97 % na Malti na primer meni, da bi se cenovna dostopnost gospodinjstev v njihovem mestu izboljšala s prenovo obstoječih stanovanj, da bi se znižali računi za energijo.

Vendar je mogoče opaziti večje razlike v deležih mestnih prebivalcev, ki menijo, da bi različni ukrepi „veliko“ koristili njihovem mestu.

V 11 državah članicah vsaj polovica vprašanih v mestih meni, da bi obnova obstoječih stanovanj za znižanje računov za energijo njihovem mestu prinesla veliko koristi. Na splošno se delež anketirancev, ki so to navedli, giblje od največ tretjine na Finskem (27 %) in v Nemčiji (33 %) do približno dveh tretjin v Romuniji (65 %) in na Cipru (67 %).

Podobno v 12 državah članicah vsaj polovica vprašanih, ki živijo v mestih, meni, da bi imelo njihovo mesto veliko koristi od gradnje več novih cenovno dostopnih stanovanj (npr. z zagotavljanjem spodbud), pri čemer je bil največji delež zabeležen na Cipru (77 %). Za primerjavo, približno tretjina jih poroča enako v Franciji (28 %), Belgiji (34 %), Estoniji in Italiji (obe 35 %).

Na Cipru 82 % prebivalcev mest meni, da bi bila cenovna dostopnost stanovanj v njihovem mestu zelo koristna, če bi se zagotovila finančna podpora ali davčne spodbude za kupce, ki prvič kupijo stanovanje, in ranljive skupine. Velik delež anketirancev je odgovoril enako tudi na Portugalskem (64 %), Hrvaškem (62 %), v Litvi, Romuniji in Sloveniji (vsi 61 %). V Franciji (22 %), na Danskem (24 %) in v Nemčiji (27 %) približno četrtina vprašanih meni enako.

Delež prebivalcev mest, ki menijo, da bi spremljanje cen najemnin in zagotavljanje programov pomoči pri najemninah (npr. zgornje meje najemnin, boni za najemnine) prineslo veliko koristi njihovem mestu, je največji na Cipru (69 %), Portugalskem (62 %), v Sloveniji (59 %) in Romuniji (57 %), najmanjši pa v Estoniji (28 %) in Latviji (33 %).

Portugalska (58 %), Ciper (53 %), Slovenija (52 %), Španija (51 %) in Grčija (50 %) so države z največjimi deleži, ki pričakujejo veliko koristi od nadzora špekulacij z nepremičninami (npr. z obdavčitvijo praznih nepremičnin, ureditvijo kratkoročnih najemov ali omejitvijo števila turistov). Po drugi strani imajo pri tem merilu najnižje deleže Švedska (22 %), Finska (24 %) in Estonija (27 %).

V5 V kolikšni meri bi po vašem mnenju naslednji ukrepi koristili kraju, kjer živite, da bi se izboljšala cenovna dostopnost stanovanj? % „Veliko koristi“ ali „Nekoliko koristi“

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Prenova obstoječih stanovanj za znižanje računov za energijo	Gradnja več novih cenovno dostopnih stanovanj (npr. z zagotavljanjem spodbud)	Spremljanje cen najemnin in zagotavljanje programov pomoči pri najemninah (npr. zgornje meje najemnin, boni za najemnine)	Zagotavljanje finančne podpore ali davčnih spodbud kupcem, ki prvič kupijo stanovanje, in ranljivim skupinam	Nadzor nad špekulacijami z nepremičninami (npr. z obdavčitvijo praznih nepremičnin, urejanjem kratkoročnih najemov ali omejevanjem števila turistov)
EU-27	88	83	82	82	75
BE	85	74	78	78	70
BG	94	80	78	89	80
CZ	86	88	81	84	75
DK	84	80	78	65	62
DE	85	85	78	73	68
EE	93	80	71	84	59
IE	91	90	87	88	81
EL	92	92	92	94	91
ES	89	87	83	88	81
FR	90	74	83	78	76
kadrovska	94	89	90	93	84
IT	84	77	84	90	78
CY	95	95	95	98	88
LV	92	88	75	91	75
LT	89	87	77	90	79
LU	88	83	84	82	83
HU	90	84	82	84	74
MT	97	98	99	99	98
NL	90	90	85	80	76
AT	84	76	80	74	73
PL	88	84	85	81	75
PT	90	89	89	89	87
RO	93	89	84	90	79
SI	92	93	90	91	83
SK	91	87	80	86	78
FI	82	85	80	85	69
SE	79	87	81	71	61

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podežlju, po državah

V večini držav članic je za prebivalce mest bolj verjetno kot za anketirance, ki živijo na podežlju, da bodo mislili, da bi jim kraj, v katerem živijo, veliko koristil, če bi zgradili več novih cenovno dostopnih stanovanj (npr. z zagotavljanjem spodbud). Največje razlike je mogoče opaziti na Hrvaškem (62 % v primerjavi s 45 %), Slovaškem (53 % v primerjavi s 35 %), v Nemčiji (47 % v primerjavi z 28 %) in na Danskem (40 % v primerjavi s 24 %).

V več državah članicah je mogoče opaziti enak trend pri prenovi obstoječih stanovanj, da bi se znižali računi za energijo. V Bolgariji na primer 62 % vprašanih v mestih meni, da bi ta ukrep prinesel veliko koristi kraju, kjer živijo, v primerjavi z 41 % tistih, ki živijo na podeželskih območjih. Podobno se v Grčiji s tem mnenjem strinja 48 % prebivalcev mest, v nasprotju s 30 % vprašanih na podežlju.

Podobno je v številnih državah članicah bolj verjetno, da bodo anketiranci, ki živijo v mestih, kot tisti, ki živijo na podežlju, odgovorili, da bi spremljanje cen najemnin in zagotavljanje programov pomoči pri najemninah (npr. zgornje meje najemnin, boni za najemnine) prineslo veliko koristi kraju, kjer živijo. Ta razkorak med mesti in podeželjem je najbolj izrazit na Hrvaškem (53 % vprašanih v mestih v primerjavi s 36 % vprašanih na podežlju), v Avstriji (49 % v primerjavi z 32 %), na Madžarskem (41 % v primerjavi s 24 %) in Finskem (36 % v primerjavi z 20 %).

Ta razkorak med anketiranci, ki živijo v mestih in na podežlju, je prisoten tudi v skoraj vseh državah za merilo nadzora nad špekulacijami z nepremičninami (npr. z obdavčitvijo praznih nepremičnin, ureditvijo kratkoročnih najemov ali omejitvijo števila turistov). Na Češkem na primer 40 % anketirancev v mestih meni, da bi ta ukrep prinesel veliko koristi kraju, kjer živijo, v nasprotju s 23 % anketirancev, ki živijo na podeželskih območjih.

V Grčiji (53 % v primerjavi z 38 %), Bolgariji (53 % v primerjavi s 36 %), na Češkem (47 % v primerjavi s 37 %), Slovaškem (45 % v primerjavi s 34 %), v Estoniji (42 % v primerjavi z 31 %), Belgiji (33 % v primerjavi z 21 %), na

Švedskem (30 % v primerjavi z 21 %) in Danskem (24 % v primerjavi s 16 %) je verjetneje, da bodo anketiranci, ki živijo v mestih, kot tisti, ki živijo na podežlju, navedli, da bi kraj, kjer živijo, veliko koristil od zagotavljanja finančne podpore ali davčnih spodbud kupcem prvega prebivališča in ranljivim skupinam. Na Nizozemskem pa prihaja do nasprotnega trenda, saj je to omenilo 49 % anketirancev na podeželskih območjih, v nasprotju s 40 % anketirancev v mestih in 38 % anketirancev v mestih in predmestjih.

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Najpomembnejše razlike med socialno-demografskimi kategorijami so opazne pri deležih anketirancev, ki menijo, da bi jim ukrepi za izboljšanje cenovne dostopnosti stanovanj, navedeni v raziskavi, „veliko koristili“.

Ženske, ki živijo v mestih, pogosteje kot moški, ki živijo v mestih, menijo, da bi njihovo mesto imelo veliko koristi od spremljanja cen najemnin in zagotavljanja programov pomoči pri najemninah (npr. zgornje meje najemnin, boni za najemnine) (48 % v primerjavi z 38 %) ter prenove obstoječih stanovanj, da bi se znižali računi za energijo (45 % v primerjavi s 40 %).

Starejši kot so anketiranci, večja je verjetnost, da bodo navedli, da bi prenova obstoječih stanovanj za znižanje računov za energijo koristila njihovemu mestu (37 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 47 % oseb, starih 55 let in več). Podoben trend je opazen pri nadzoru špekulacij z nepremičninami (navedlo ga je 41 % oseb, starih 40 let in več, v primerjavi z 31 % oseb, starih od 15 do 24 let).

Mestni prebivalci, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več (41 %), so bolj verjetno tisti, ki so prekinili izobraževanje v starosti 15 let ali manj (33 %), da bi odgovorili, da bi nadzor nepremičninskih špekulacij (npr. z obdavčitvijo praznih nepremičnin, urejanjem kratkoročnih najemov ali omejevanjem števila turistov) veliko koristil njihovemu mestu.

Nazadnje, fizični delavci, ki živijo v mestih (29 %), v manjši meri kot prebivalci mest v drugih kategorijah poklicev (38–40 %) menijo, da bi nadzor nepremičninskih špekulacij njihovemu mestu prinesel veliko koristi.

2.2. Krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela

Anketiranci so bili vprašani, kateri ukrepi bi bili pomembni za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živijo.

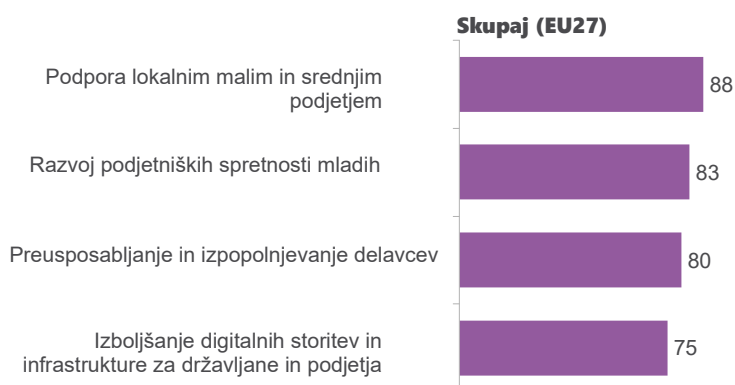
Evropska perspektiva

V povprečju 88 % državljanov po vsej EU odgovarja, da bo za okrepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živijo, podpora lokalnim malim in srednjim podjetjem „zelo“ ali „dokaj pomembna“.

Tudi druge tri ukrepe, navedene v raziskavi, velika večina šteje za pomembne; ukrep z najnižjo, vendar še vedno znatno podporo (75 % „zelo“ ali „dokaj pomembno“) je izboljšanje digitalnih storitev in infrastrukture za državljane in podjetja (npr. širokopasovni dostop do interneta, Wi-Fi, digitalne storitve).

V4 Kako pomembni so po vašem mnenju naslednji ukrepi za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živite?

% „zelo pomembno“ ali „dokaj pomembno“

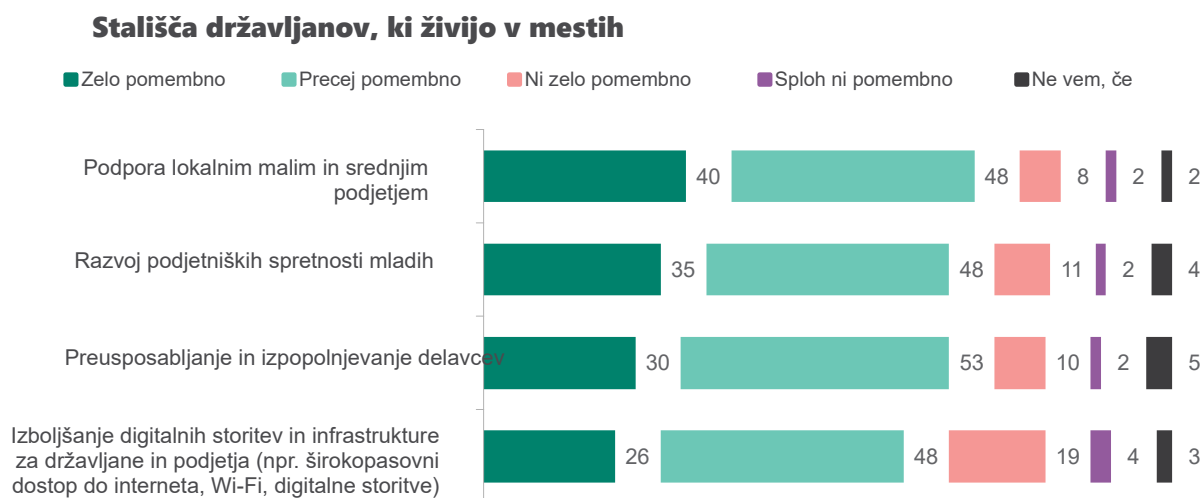
(%) Osnova: n = 31 855 – **vsi anketiranci** (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja)

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Vsi ukrepi, navedeni v raziskavi, prejemajo visoko raven podpore med anketiranci, ki živijo v mestih. Skoraj devet od desetih anketirancev, ki živijo v mestih (88 %), meni, da je podpora lokalnim malim in srednjim podjetjem „zelo“ ali „dokaj pomemben“ ukrep za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v njihovem mestu. Nekoliko nižji deleži menijo, da bi bilo pomembno razvijati podjetniške spretnosti mladih (35 % „zelo pomembnih“ in 48 % „dokaj pomembnih“) ali preusposabljanje in izpopolnjevanje delavcev (30 % „zelo pomembnih“ in 53 % „dokaj pomembnih“).

Približno tri četrtine vprašanih v mestih (74 %) meni, da je izboljšanje digitalnih storitev in infrastrukture za državljane in podjetja „zelo“ ali „dokaj pomembno“ za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v njihovem mestu.

V4 Kako pomembni so po vašem mnenju naslednji ukrepi za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živite?

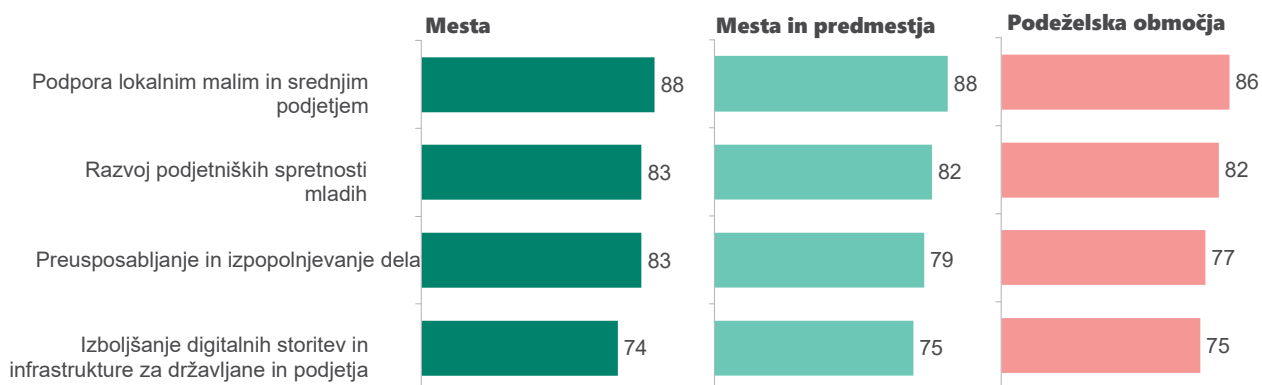
(%) Osnova: n=11 998 – **Anketiranci, ki živijo v mestih**

Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih, predmestjih in na podeželju, se ne razlikujejo veliko po pomenu, ki ga pripisujejo različnim ukrepom za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živijo. Tako na primer v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželskih območjih nekaj več kot osem od desetih vprašanih (82–83 %) pričakuje, da bi bilo pomembno razvijati podjetniške spretnosti mladih. Največja razlika je opazna pri preusposabljanju in izpopolnjevanju delavcev; ta ukrep je pomemben za 83 % vprašanih, ki živijo v mestih, v primerjavi s 77 % na podeželju ter 79 % v mestih in predmestjih.

V4 Kako pomembni so po vašem mnenju naslednji ukrepi za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živite?

% „zelo pomembno“ ali „dokaj pomembno“

(%) Osnova: n = 11 998 – anketiranci, ki živijo v mestih / n = 11 882 – mesta in predmestja / n = 7 975 – podeželska območja

Rezultati držav s poudarkom na mestih

Skoraj univerzalen delež vprašanih, ki živijo v mestih, meni, da je podpora lokalnim malim in srednjim podjetjem pomemben ukrep za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela na Cipru (97 %), Malti in Portugalskem (obe 95 %), v Bolgariji in Latviji (obe 94 %). V Estoniji pa je ta odgovor izbralo manj kot tri četrtine prebivalcev mest (72 %).

Podobno je delež anketirancev v mestih, ki menijo, da je razvoj podjetniških spretnosti mladih pomemben ukrep, največji na Cipru (96 %), v Bolgariji (94 %), na Hrvaškem in Malti (obe 93 %) ter Portugalskem (92 %). Nasprotno pa je ta delež najnižji na Nizozemskem (70 %) in Danskem (71 %).

Preusposabljanje in izpopolnjevanje delavcev se bo najverjetneje štelo za pomembno na Cipru (95 %), Malti (94 %), v Bolgariji in Romuniji (obe 92 %), na Portugalskem (91 %) in v Italiji (90 %). Na Danskem (63 %), Nizozemskem (72 %) in Švedskem (74 %) je ta odgovor podalo manj kot tri četrtine prebivalcev mest.

Večje razlike med državami so opazne pri ukrepih za izboljšanje digitalnih storitev in infrastrukture za državljane in podjetja (npr. širokopasovni dostop do interneta, Wi-Fi, digitalne storitve), kar je pomembno za vsaj osem od desetih anketirancev, ki živijo v mestih na Malti (92 %), v Grčiji (84 %), na Irskem (83 %), v Bolgariji in Romuniji (obe 82 %) ter Španiji (80 %), vendar za manj kot šest od desetih prebivalcev mest na Danskem (49 %) in Nizozemskem (58 %).

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

V4 Kako pomembni so po vašem mnenju naslednji ukrepi za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živite? % „zelo pomembno“ ali „dokaj pomembno“

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Podpora lokalnim malim in srednjim podjetjem	Razvoj podjetniških spretnosti mladih	Preusposabljanje in izpopolnjevanje delavcev	Izboljšanje digitalnih storitev in infrastrukture za državljane in podjetja (npr. širokopasovni dostop do interneta, Wi- Fi, digitalne storitve)
EU-27	88	83	83	74
BE	86	76	79	67
BG	94	94	92	82
CZ	84	76	78	65
DK	79	71	63	49
DE	88	80	79	79
EE	72	84	83	66
IE	91	91	87	83
EL	93	91	87	84
ES	92	89	87	80
FR	85	79	79	67
kadrovska	90	93	85	74
IT	92	91	90	79
CY	97	96	95	78
LV	94	90	87	73
LT	84	89	87	73
LU	93	81	80	74
HU	86	87	84	78
MT	95	93	94	92
NL	79	70	72	58
AT	88	84	84	66
PL	87	86	82	74
PT	95	92	91	76
RO	93	91	92	82
SI	91	88	88	76
SK	88	87	81	67
FI	84	78	86	68
SE	80	74	74	65

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželnju, po državah

Čeprav je mnenje anketirancev, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželnju na ravni EU, o ukrepih za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela precej podobno, je mogoče v nekaterih državah opaziti nekatere razlike.

Podpora lokalnim malim in srednjim podjetjem je ukrep, ki ga anketiranci v mestih pogosteje štejejo za pomembnega kot anketiranci na podeželskih območjih v Bolgariji (94 % v primerjavi z 90 %), Grčiji (93 % v primerjavi s 86 %), Italiji (92 % v primerjavi s 86 %), Belgiji (86 % v primerjavi z 78 %) in Franciji (85 % v primerjavi z 79 %). Nasprotno je bilo ugotovljeno v Estoniji, kjer je o tem poročalo 80 % anketirancev na podeželskih območjih, v primerjavi z 72 % anketirancev v mestih.

Mestni prebivalci v Grčiji (91 % v primerjavi s 85 %), Latviji (90 % v primerjavi s 83 %), na Slovaškem (87 % v primerjavi z 81 %) in v Franciji (79 % v primerjavi z 72 %) pogosteje kot anketiranci, ki živijo na podeželnju, najdejo razvoj podjetniških spretnosti mladih, pomembnih za njihovo lokalno gospodarstvo. Ta trend se je obrnil v Estoniji (90 % anketirancev na podeželnju v primerjavi s 84 % prebivalcev mest), na Finskem (87 % v primerjavi z 78 %) in Nizozemskem (79 % v primerjavi s 70 %).

V Avstriji (84 % v primerjavi z 68 %–74 %), Nemčiji (79 % v primerjavi s 66 %–73 %), Franciji (79 % v primerjavi s 67 %–74 %) in Belgiji (79 % v primerjavi s 67 %–73 %) anketiranci v mestih pogosteje kot anketiranci, ki živijo v mestih, predmestjih in na podeželnju, menijo, da sta preusposabljanje in izpopolnjevanje delavcev pomemben ukrep za krepitev njihovega lokalnega gospodarstva.

V več državah anketiranci, ki živijo na podeželnju, pogosteje kot tisti, ki živijo v mestih, odgovorijo, da je izboljšanje digitalnih storitev in infrastrukture za državljane in podjetja (npr. širokopasovni dostop do interneta, Wi-Fi, digitalne storitve) pomembno za krepitev lokalnega gospodarstva. To velja za Irsko (93 % v primerjavi s 83 %), Hrvaško (85 % v primerjavi s 75 %), Portugalsko (85 % v

primerjavi s 76 %), Poljsko (83 % v primerjavi s 73 %), Estonijo (78 % v primerjavi s 66 %), Avstrijo (75 % v primerjavi s 66 %) in Nizozemsko (69 % v primerjavi z 58 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Mestni prebivalci različnih starosti dojemajo nekatere ukrepe za krepitev lokalnega gospodarstva svojega mesta na drugačen način. Prebivalci mest, stari 40 let in več, na primer nekoliko pogosteje kot njihovi mlajši kolegi menijo, da je pomembno podpirati lokalna mala in srednja podjetja (90–91 % v primerjavi s 85 %).

Izobraževanje je tudi pomemben dejavnik pri tem, kako anketiranci v mestih dojemajo nekatere od teh ukrepov. Anketiranci v mestih, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj, manj verjetno kot tisti, ki so zaključili izobraževanje v starejši starosti, menijo, da je pomembno podpreti lokalna in srednja podjetja (81 % v primerjavi z 89–90 %); manj verjetno je, da bodo enako razmišljali tudi o preusposabljanju in izpopolnjevanju delavcev (78 % v primerjavi s 83–84 %).

Samozaposleni anketiranci, ki živijo v mestih (88 %), pogosteje kot fizični delavci, ki živijo v mestih (81 %), menijo, da je pomembno razviti podjetniške spretnosti mladih, da bi okrepili njihovo lokalno gospodarstvo in trg dela. Pojavlja se nasproten trend izboljšanja digitalnih storitev in infrastrukture za državljane in podjetja, ki ga zaposleni in fizični delavci, ki živijo v mestih (oba 76 %), pogosteje štejejo za pomembnega kot samozaposleni anketiranci, ki živijo v mestih (70 %).

Za prebivalce mest, ki zaupajo lokalnim oblastem ali imajo pozitivno podobo o EU, je na splošno bolj verjetno, da bodo vsi navedeni ukrepi za krepitev gospodarstva v kraju, kjer živijo, pomembni.

2.3. Ukrepi za krepitev socialne vključenosti

Anketiranci so bili vprašani, katerim od devetih naložbenih področij bi bilo treba dati prednost, da bi okrepili socialno vključenost v kraju, kjer živijo.

Evropska perspektiva

V povprečju 38 % državljanov po vsej EU izbere boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski (npr. gospodinjstva z nizkimi dohodki ali ranljive skupine), 36 % dostop do zdravstvenega varstva ter 34 % pomoč pri iskanju zaposlitve in dostopu do dela kot naložbena področja za krepitev socialne vključenosti tam, kjer živijo. Trije od desetih anketirancev po vsej EU (30 %) navajajo dostop do oskrbe za ljudi, ki so za pomoč odvisni od drugih, kot ukrep, ki ga je treba prednostno obravnavati v kraju, kjer živijo.

Manj anketirancev je omenilo: bolj vključujoča javna mesta za vse (vključno z mladimi, starejšimi, ženskami, invalidi in LGBTIQ osebami) (21 %), dostop do socialnih storitev (npr. svetovanje, krizna podpora) (20 %), dostop do predšolske vzgoje in varstva (od rojstva do šoloobvezne starosti) (20 %), priložnosti za uživanje kulture, sodelovanje v dejavnostih skupnosti in sodelovanje v

državljskem življenju (19 %), dostop do šol in usposabljanja (18 %).

V6 Katera področja naložb bi bilo treba po vašem mnenju prednostno obravnavati, da bi okrepili socialno vključenost v kraju, kjer živite? Izberite največ tri področja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n = 31 855 – **vsi anketiranci** (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja)

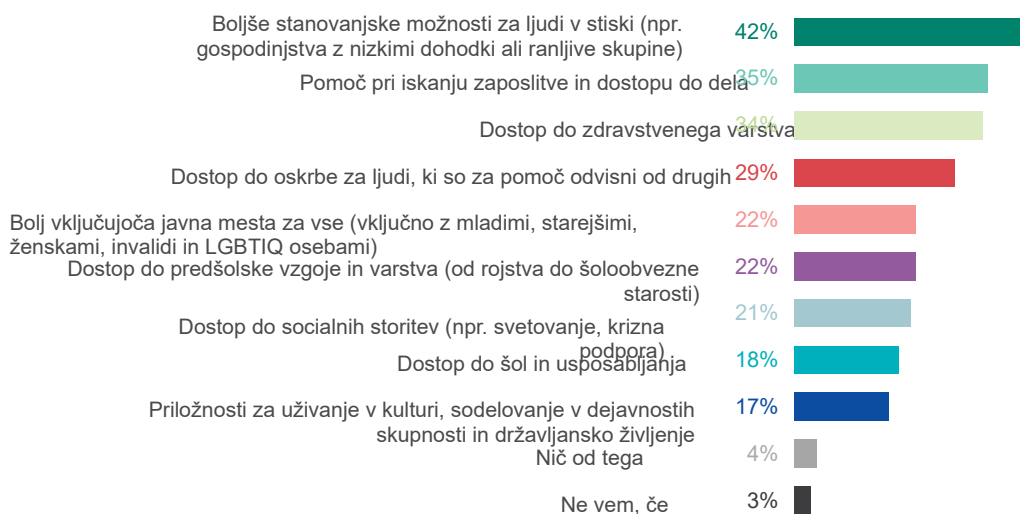
Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Naložbeno področje za krepitev socialne vključenosti, ki so ga anketiranci, ki živijo v mestih, najbolj izbrali, so boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski (42 %). Sledi pomoč pri iskanju zaposlitve in dostopu do dela (35 %) ter dostop do zdravstvenega varstva (34 %), ki ju omenja približno tretjina prebivalcev mesta, in dostop do oskrbe za ljudi, ki so za pomoč odvisni od drugih, navaja približno tri od desetih prebivalcev (29 %).

Približno vsak peti prebivalec mesta navaja, da bi morali biti javni prostori bolj vključujoči za vse (vključno z mladimi, starejšimi, ženskami, invalidi in LGBTIQ osebami) (22 %), dostop do predšolske vzgoje in varstva (od rojstva do šoloobvezne starosti) (22 %), dostop do socialnih storitev (npr. svetovanje, krizna podpora) (21 %) ter dostop do šol in usposabljanja (18 %). 17 % jih meni, da so priložnosti za uživanje kulture, sodelovanje v dejavnostih skupnosti in sodelovanje v državljanskem življenju prednostno naložbeno področje.

V6 Katera področja naložb bi bilo treba po vašem mnenju prednostno obravnavati, da bi okrepili socialno vključenost v kraju, kjer živite? Izberite največ tri področja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

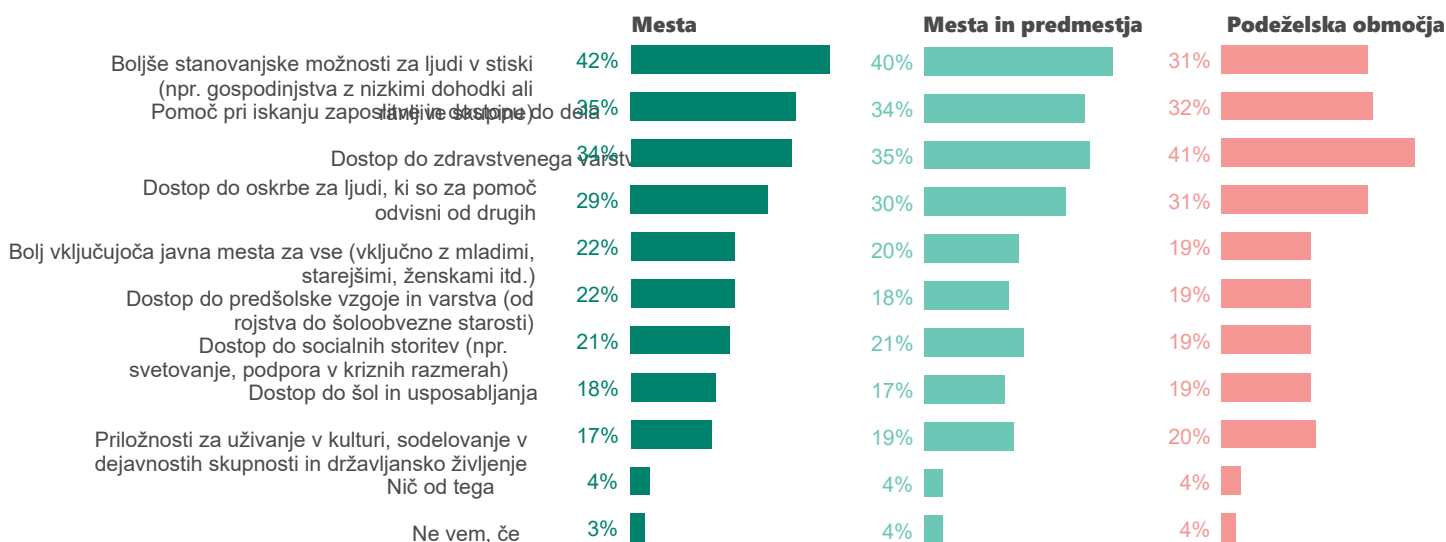

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Večji delež vprašanih, ki živijo v mestih (42 %) ter mestih in predmestjih (40 %), kot področje naložb navaja boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski v primerjavi s tistimi, ki živijo na podeželju (31 %). Nasprotno pa anketiranci na podeželskih območjih (41 %) pogosteje kot anketiranci v mestih (34 %) ter mestih in predmestjih (35 %) navajajo dostop do zdravstvenega varstva kot naložbeno območje za krepitev socialne vključenosti v kraju, kjer živijo.

V6 Katera področja naložb bi bilo treba po vašem mnenju prednostno obravnavati, da bi okrepili socialno vključenost v kraju, kjer živite? Izberite največ tri področja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n = 11 998 – **anketiranci, ki živijo v mestih** / n = 11 882 – **mesta in predmestja** / n = 7 975 – **podeželska območja**

Rezultati držav s poudarkom na mestih

V 16 državah članicah so boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski (npr. gospodinjstva z nizkimi dohodki ali ranljive skupine) (skupno) najvišje naložbeno področje za krepitev socialne vključenosti anketirancev, ki živijo v mestih. Na Cipru (64 %), Hrvaškem (55 %), Irskem (54 %), Nizozemskem (53 %), Madžarskem in v Luksemburgu (obe 52 %), na Portugalskem in v Španiji (obe 51 %) večina prebivalcev mest navaja to področje naložb. Za primerjavo, približno tretjina vprašanih je odgovorila enako v Romuniji (32 %), Avstriji in Bolgariji (obe 34 %).

Pomoč pri iskanju zaposlitve in dostopu do dela je najvišja v Italiji (45 %), Bolgariji in Romuniji (obe 44 %). V Španiji (48 %), na Cipru (44 %), Hrvaškem (41 %) in v Grčiji (40 %) vsaj štirje od desetih anketirancev, ki živijo v mestih, menijo, da sta iskanje zaposlitve in dostop do dela prednostni področji naložb (čeprav to področje v teh državah ni najvišje). Ne več kot četrtina pa jih enako poroča na Malti in v Avstriji (obe 22 %), na Nizozemskem (23 %), v Nemčiji in na Slovaškem (obe 24 %) ter v Litvi (25 %).

Dostop do zdravstvenega varstva je (skupno) najpogostejše omenjeno naložbeno področje v devetih državah članicah. Kljub temu je Madžarska (63 %) edina država, v kateri več kot polovica anketirancev, ki živijo v mestih, omenja to območje. V drugih državah članicah se delež, ki izbere to območje, giblje od manj kot petine na Malti (12 %), v Luksemburgu (13 %) in na Nizozemskem (17 %) do skoraj polovice na Finskem (47 %).

Delež anketirancev, ki so kot prednostno področje naložb izbrali dostop do oskrbe za ljudi, ki so odvisni od drugih, se giblje med približno enim od petih prebivalcev mest v Luksemburgu (20 %) in na Švedskem (21 %) ter približno štirimi od desetih na Cipru in Hrvaškem (obe 39 %), Finskem (40 %) in v Sloveniji (41 %).

Na Malti približno tretjina vprašanih v mestih (34 %) meni, da je zagotavljanje bolj vključujočih javnih prostorov za vse (vključno z mladimi, starejšimi, ženskami, invalidi in LGBTIQ osebami) prednostno področje naložb za krepitev socialnega vključevanja v njihovem mestu. Nasprotno pa je manj kot polovica

vprašanih izbrala ta odgovor na Češkem (12 %), Madžarskem (13 %), Danskem (15 %), v Estoniji in Sloveniji (obe 16 %).

V Bolgariji (32 %), na Malti (31 %), v Grčiji in Romuniji (obe 28 %) približno trije od desetih anketirancev v mestih menijo, da je dostop do predšolske vzgoje in varstva (od rojstva do šoloobvezne starosti) prednostno področje naložb. Na Madžarskem (12 %), Danskem (13 %) in v Sloveniji (14 %) ne meni enako več kot eden od sedmih anketirancev.

Finska (36 %) je država z največjim deležem, ki izbira dostop do socialnih storitev (npr. svetovanje, krizna podpora). Nasprotno pa le približno vsak sedmi prebivalec mesta misli enako na Cipru (14 %), v Franciji in na Švedskem (obe 15 %).

V vseh državah članicah manj kot trije od desetih anketirancev, ki živijo v mestih, omenjajo dostop do šol in usposabljanja kot prednostno področje naložb (z 12 % na Nizozemskem in v Španiji na 29 % v Romuniji).

Priložnosti za uživanje kulture, sodelovanje v dejavnostih skupnosti in državljansko življenje so najvišje na Malti, pri čemer so skoraj štirje od desetih anketirancev v mestih (38 %) navedli to področje naložb. V drugih državah članicah se delež prebivalcev mest, ki izberejo ta odgovor, giblje od 11 % na Češkem in Madžarskem do 25 % na Švedskem.

V6 Katera področja naložb bi bilo treba po vašem mnenju prednostno obravnavati, da bi okrepili socialno vključenost v kraju, kjer živite? Izberite največ tri področja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski (npr. gospodinjstva z nizkimi dohodki ali ranljive skupine)	Pomoč pri iskanju zaposlitve in dostopu do dela	Dostop do zdravstvene ga varstva	Dostop do oskrbe za ljudi, ki so za pomoč odvisni od drugih	Bolj vključujoča javna mesta za vse (vključno z mladimi, starejšimi, ženskami, invalidi in LGBTIQ osebami)	Dostop do predšolske vzgoje in varstva (od rojstva do šoloobvezne starosti)	Dostop do socialnih storitev (npr. svetovanje, krizna podpora)	Dostop do šol in usposabljanja	Priložnosti za uživanje v kulturi, sodelovanje v dejavnostih skupnosti in državlansko življenje
EU-27	42	35	34	29	22	22	21	18	17
BE	40	31	29	25	19	21	20	16	17
BG	34	44	42	30	21	32	25	23	14
CZ	38	31	37	34	12	19	18	22	11
DK	38	29	26	32	15	13	23	18	15
DE	43	24	27	31	26	22	21	25	16
EE	42	37	42	38	16	24	21	20	17
IE	54	27	39	27	26	22	27	17	23
EL	45	40	30	30	28	28	20	17	23
ES	51	48	28	27	23	20	24	12	16
FR	35	30	40	25	21	23	15	19	16
kadro vska	55	41	39	39	21	19	26	19	13
IT	36	45	39	25	25	23	19	18	21
CY	64	44	27	39	20	27	14	16	23
LV	35	27	45	36	22	24	21	13	14
LT	38	25	44	33	20	21	27	18	17
LU	52	34	13	20	17	22	21	19	23
HU	52	36	63	28	13	12	21	24	11
MT	36	22	12	24	34	31	26	13	38
NL	53	23	17	28	25	16	24	12	20
AT	34	22	36	34	21	26	22	23	16
PL	41	33	45	34	18	20	25	15	14
PT	51	37	39	33	19	24	23	16	20
RO	32	44	41	27	20	28	22	29	17
SI	44	26	44	41	16	14	30	14	15
SK	48	24	43	38	18	26	28	16	15
FI	42	31	47	40	17	18	36	14	15
SE	39	38	24	21	23	16	15	17	25

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželnju, po državah

(39 % v primerjavi s 25 %), Slovaško (39 % v primerjavi s 24 %), Latvijo (38 % v primerjavi s 27 %) in Slovenijo (35 % v primerjavi s 27 %).

V večini držav članic je verjetneje, da bodo anketiranci, ki živijo v mestih, kot anketiranci, ki živijo na podeželnju, kot prednostno področje naložb za krepitev socialne vključenosti v kraju, kjer živijo, navedli boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski (npr. gospodinjstva z nizkimi dohodki ali ranljive skupine). Največje razlike so bile ugotovljene v Grčiji (45 % v mestih v primerjavi z 29 % na podeželnju) in Nemčiji (43 % v primerjavi s 27 %). Nasproten trend je opazen v Sloveniji, kjer anketiranci, ki živijo na podeželnju (54 %), pogosteje izberejo to območje kot anketiranci, ki živijo v mestih (44 %).

Anketiranci, ki živijo v mestih in predmestjih ter na podeželnju, pogosteje kot anketiranci, ki živijo v mestih na Češkem (44–46 % v primerjavi s 37 %), v Nemčiji (33–40 % v primerjavi s 27 %) in na Švedskem (31–32 % v primerjavi s 24 %) kot prednostno področje naložb navajajo dostop do zdravstvenega varstva. V Franciji so anketiranci, ki živijo na podeželnju (52 %), bolj naklonjeni temu področju naložb kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (45 %) ter v mestih (40 %). V nekaj državah se pojavlja drugačna slika, saj je za prebivalce mest bolj verjetno, da bodo izbrali ta odgovor, kot za prebivalce podeželja. To na primer velja za Madžarsko (s 63 % anketirancev v mestih in 58 % v mestih v predmestjih v primerjavi z 38 % anketirancev na podeželskih območjih), Bolgarijo (42 % v mestih, 29 % v mestih v predmestjih in 23 % na podeželskih območjih) in Grčijo (30 % v mestih, 20 % v predmestjih in 18 % na podeželskih območjih).

V več državah anketiranci v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželnju različno dojemajo, ali bi bilo treba pomoč pri iskanju zaposlitve in dostop do dela obravnavati kot prednostno področje naložb. V Bolgariji (44 % v primerjavi z 32 %), Grčiji (40 % v primerjavi s 30 %), na Portugalskem (37 % v primerjavi z 29 %), v Nemčiji (24 % v primerjavi z 18 %) in na Nizozemskem (23 % v primerjavi s 16 %) je bolj verjetno, da bodo o tem razmišljali prebivalci mest kot anketiranci, ki živijo na podeželnju. Nasprotno pa velja za Madžarsko (48 % na podeželnju v primerjavi s 36 % v mestih), Litvo

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Ženske, ki živijo v mestih, pogosteje kot moški, ki živijo v mestih, kot področje naložb za krepitev socialne vključenosti v svojem mestu omenjajo boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski (npr. gospodinjstva z nizkimi dohodki ali ranljive skupine) (44 % v primerjavi s 40 %), dostop do zdravstvenega varstva (37 % v primerjavi z 31 %) in dostop do oskrbe za ljudi, ki so odvisni od pomoči drugih (32 % v primerjavi s 26 %). Pojavlja se nasproten trend glede priložnosti za uživanje kulture, sodelovanje v dejavnostih skupnosti in državljansko življenje, ki ga nekoliko pogosteje omenjajo moški, ki živijo v mestih (19 %), kot ženske, ki živijo v mestih (15 %).

Za mestne prebivalce, stare 40 let in več, je bolj verjetno, da bodo kot naložbena področja izbrali dostop do zdravstvenega varstva (35 %–38 % v primerjavi z 28 %–30 %) in dostop do oskrbe za ljudi, ki so odvisni od pomoči drugih (28 %–37 % v primerjavi z 20 %–22 %). Po drugi strani pa anketiranci, ki živijo v mestih, mlajših od 40 let, pogosteje kot starejši anketiranci omenjajo priložnosti za uživanje kulture, sodelovanje v dejavnostih skupnosti in državljansko življenje (22–23 % v primerjavi s 14 %) ter dostop do šol in usposabljanja (22–26 % v primerjavi s 14–18 %).

Delež prebivalcev mest, ki omenjajo dostop do oskrbe za ljudi, ki so za pomoč odvisni od drugih, je večji med anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj (40 %), v primerjavi z bolj visoko izobraženimi anketiranci (28–30 %).

Anketiranci, ki živijo v mestih, ki ne delajo (47 %), več kot verjetno kot anketiranci v mestih v drugih kategorijah poklicev (35–41 %) razmišljajo o boljših stanovanjskih možnostih za ljudi v stiski kot prednostnem področju naložb. Prav tako pogosteje kot zaposleni in fizični delavci, ki živijo v mestih, omenjajo dostop do oskrbe za ljudi, ki so za pomoč odvisni od drugih (33 % v primerjavi s 25–27 %). Dostop do zdravstvenega varstva manj pogosto omenjajo fizični delavci, ki živijo v mestih (25 %), kot anketiranci v mestih v drugih poklicnih kategorijah (34–36 %).

Za mestne prebivalce, ki imajo negativno mnenje o EU, je bolj verjetno kot za tiste, ki imajo pozitivno mnenje, da bo dostop do zdravstvenega varstva prednostno področje naložb (41 % v primerjavi z 32 %–33 %). Vendar je manj verjetno, da bodo navedli bolj vključujoče javne prostore za vse (16 % v primerjavi s 26 %), dostop do socialnih storitev (18 % v primerjavi s 24 %) in priložnosti za uživanje kulture, sodelovanje v dejavnostih skupnosti in sodelovanje v državljanskem življenju (13 % v primerjavi z 20 %).

2.4. Naložbe v izboljšanje mobilnosti

Anketiranci so bili vprašani, na katerih področjih so naložbe najbolj potrebne za izboljšanje mobilnosti v kraju, kjer živijo. Predložen jim je bil seznam sedmih ukrepov.

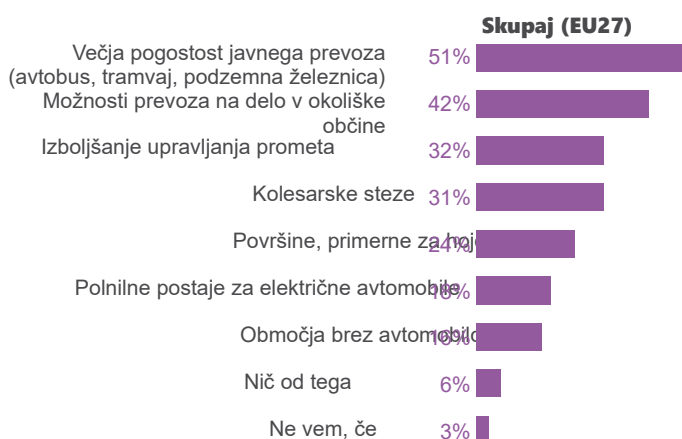
Evropska perspektiva

V povprečju se v EU približno polovica državljanov (51 %) odloči za večjo pogostost javnega prevoza (avtobus, tramvaj, podzemna železnica) kot področje naložb za izboljšanje mobilnosti tam, kjer živijo. Nekaj več kot štirje od desetih (42 %) govorijo enako o možnostih prevoza na delo v okoliške občine. Izboljšanje upravljanja prometa (32 %) in kolesarskih stez (31 %) je izbralo nekaj več kot tri desetine vprašanih po vsej EU.

Približno četrtina vprašanih (24 %) navaja sprehajalne površine kot področje naložb za izboljšanje mobilnosti v svojem mestu.

Manj kot petina vprašanih v EU omenja polnilne postaje za električne avtomobile (18 %) ali cone brez avtomobilov (16 %).

Q9 Za izboljšanje mobilnosti v kraju, kjer živite, na katerih področjih so po vašem mnenju naložbe najbolj potrebne? Izberite največ tri področja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n = 31 855 – vsi anketiranci (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja)

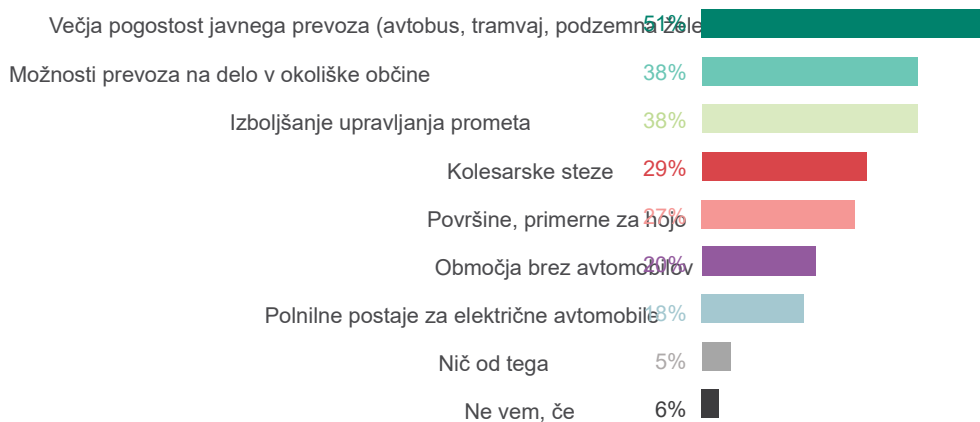
Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Večja pogostost javnega prevoza (avtobus, tramvaj, podzemna železnica) je področje, ki ga anketiranci, ki živijo v mestih, najpogosteje omenjajo (51 %). Sledijo ji možnosti prevoza na delo v okoliške občine (38 %) in izboljšave pri upravljanju prometa (38 %).

Več kot četrtina vprašanih, ki živijo v mestih, omenja kolesarske steze (29 %) in površine, primerne za hojo (27 %). Manj anketirancev je izbralo cone brez avtomobilov (20 %) in polnilne postaje za električne avtomobile (18 %) kot področja naložb za izboljšanje mobilnosti v svojem mestu.

V9 Za izboljšanje mobilnosti v kraju, kjer živite, na katerih področjih so po vašem mnenju naložbe najbolj potrebne? Izberite največ tri področja.
[MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

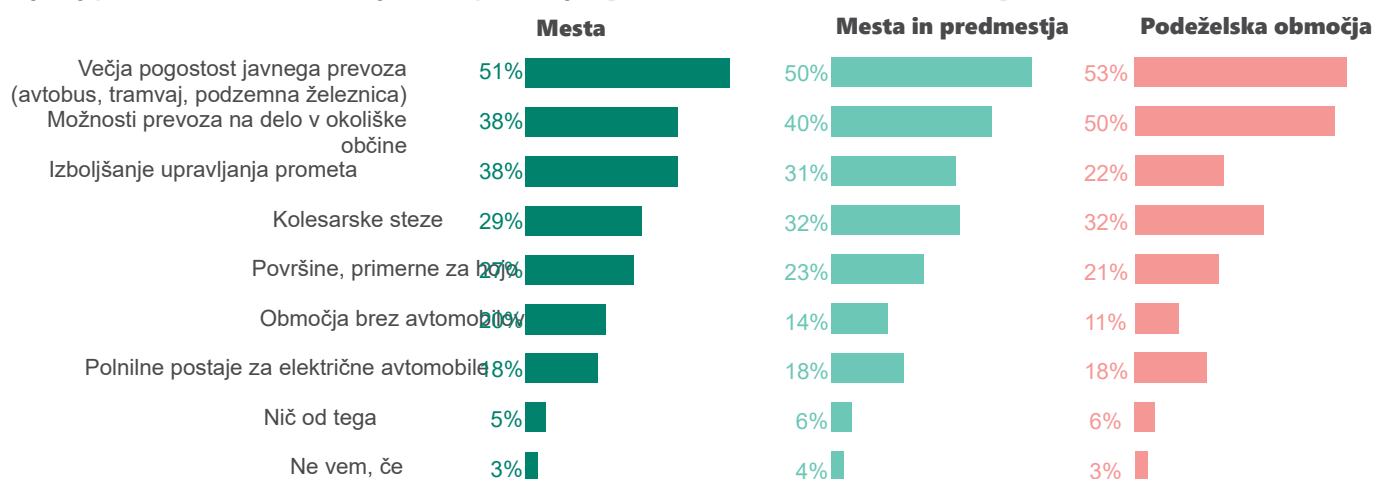

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Anketiranci, ki živijo na podeželskih območjih (50 %), pogosteje navajajo, da so naložbe v možnosti prevoza za prevoz na delo v okoliške občine najbolj potrebne, kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (40 %) ali mestih (38 %). Nasprotno pa anketiranci, ki živijo v mestih, kot prednostna področja naložb pogosteje omenjajo anketiranci, ki živijo v mestih, predmestjih in na podeželju: izboljšanje upravljanja prometa (38 % v primerjavi z 22 %–31 %), pešpoti (27 % v primerjavi z 21 %–23 %) in cone brez avtomobilov (20 % v primerjavi z 11 %–14 %).

Q9 Za izboljšanje mobilnosti v kraju, kjer živite, na katerih področjih so po vašem mnenju naložbe najbolj potrebne? Izberite največ tri področja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n=11 998 – anketiranci, ki živijo v mestih / n=11 882 – mesta in predmestja / n=7 975 – podeželska območja

Rezultati držav s poudarkom na mestih

V 23 državah članicah največji delež prebivalcev mest omenja večjo pogostost javnega prevoza (avtobus, tramvaj, podzemna železnica) kot področje, na katerem so naložbe najbolj potrebne za izboljšanje mobilnosti v njihovem mestu. Na Portugalskem (63 %), Hrvaškem (62 %), Irskem (61 %) v Grčiji in Italiji (obe 60 %) je ta odgovor izbralo vsaj šest od desetih anketirancev, ki živijo v mestih, v nasprotju z manj kot štirimi od desetih anketirancev v Luksemburgu (34 %) in na Češkem (37 %).

Približno polovica vprašanih, ki živijo v mestih, omenja možnosti prevoza na delo v okoliške občine na Cipru (50 %) in v Španiji (48 %); ta delež se na Nizozemskem (23 %), Danskem (26 %) in Švedskem (28 %) zmanjša na manj kot tri od desetih.

Izboljšanje upravljanja prometa je najpomembnejši odziv v Bolgariji (55 %), Luksemburgu (52 %), Romuniji (48 %) in Litvi (47 %). Ta odziv je izbrala tudi vsaj polovica prebivalcev mest na Cipru (55 %), Hrvaškem (53 %), Irskem (51 %) in v Italiji (50 %). Za primerjavo, manj kot trije od desetih anketirancev v mestih na Poljskem in Švedskem (obe 26 %), Danskem (27 %), v Latviji (28 %) in na Slovaškem (29 %) so izbrali ta odgovor.

Približno štirje od desetih prebivalcev mest v Sloveniji (39 %) navajajo, da so za izboljšanje mobilnosti v njihovem mestu najbolj potrebne naložbe za vzpostavitev več kolesarskih stez, medtem ko jih približno polovica poroča enako na Portugalskem in v Španiji (obe 21 %) ter na Irskem (22 %).

V Estoniji (41 %) in na Cipru (40 %) približno štirje od desetih anketirancev, ki živijo v mestih, omenjajo pešpoti kot najbolj potrebno področje naložb. Avstrija (18 %), Luksemburg (19 %), Belgija in Malta (obe 20 %), Nemčija in Nizozemska (obe 21 %) so države z najmanjšim deležem anketirancev, ki so odgovorili tako.

V vseh državah članicah je manj kot tretjina anketirancev, ki živijo v mestih, navedla polnilne postaje za električne avtomobile (s 14 % v Litvi na 32 % na Hrvaškem in Slovaškem), manj kot

četrtina pa jih je izbrala cone brez avtomobilov (s 7 % v Estoniji na 24 % v Luksemburgu in na Malti) kot področja, na katerih so potrebne naložbe za izboljšanje mobilnosti v njihovem mestu.

Q9 Za izboljšanje mobilnosti v kraju, kjer živite, na katerih področjih so po vašem mnenju naložbe najbolj potrebne? Izberite največ tri področja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Večja pogostost javnega prevoza (avtobus, tramvaj, podzemna železnica)	Možnosti prevoza na delo v okoliške občine	Izboljšanje upravljanja prometa	Kolesarske steze	Površine, primerne za hojo	Območja brez avtomobilov	Polnilne postaje za električne avtomobile
EU-27	51	38	38	29	27	20	18
BE	48	31	42	37	20	18	13
BG	54	38	55	26	37	29	15
CZ	37	33	30	29	29	29	9
DK	41	26	27	34	23	17	18
DE	50	33	38	34	21	18	19
EE	48	34	47	31	41	21	7
IE	61	42	51	22	30	19	21
EL	60	44	47	25	35	31	20
ES	59	48	31	21	28	19	21
FR	47	40	38	29	25	15	20
kadrovska	62	37	53	32	35	32	10
IT	60	37	50	29	29	19	17
CY	59	50	55	36	40	16	10
LV	45	31	28	23	34	24	13
LT	46	41	47	28	31	14	11
LU	34	31	52	33	19	22	24
HU	53	39	33	32	29	28	14
MT	52	45	39	30	20	26	24
NL	42	23	31	31	21	20	15
AT	47	33	42	24	18	25	18
PL	45	43	26	34	28	23	16
PT	63	36	46	21	32	22	17
RO	46	34	48	33	35	28	18
SI	54	32	40	39	24	22	15
SK	48	38	29	36	37	32	8
FI	46	37	30	29	29	21	16
SE	43	28	26	30	29	20	21

Odgovora „Nobeno od teh“ in „Ne vem“ nista prikazana.

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podežlju, po državah

V večini držav se pojavlja jasen vzorec, pri čemer anketiranci, ki živijo na podežlju, pogosteje kot tisti, ki živijo v mestih ali manjših mestih in predmestjih, menijo, da so za izboljšanje mobilnosti v kraju, kjer živijo, potrebne naložbe v možnosti prevoza na delo v okoliške občine. Ta trend je najbolj izrazit v Franciji (57 % v primerjavi s 40–48 %), Belgiji (51 % v primerjavi z 29–31 %), na Hrvaškem (57 % v primerjavi s 37–42 %) in v Romuniji (57 % v primerjavi s 34–46 %).

Večina držav kaže, da anketiranci, ki živijo v mestih, pogosteje omenjajo izboljšave pri upravljanju prometa kot prednostno področje za naložbe v primerjavi s tistimi, ki živijo na bolj podeželskih območjih. Razlika v deležu anketirancev, ki omenjajo to območje, je vsaj 20 odstotnih točk v primerjavi s prebivalci mest in prebivalci podeželja na Hrvaškem (53 % v mestih v primerjavi z 28 % na podežlju), v Italiji (50 % v primerjavi z 21 %), Romuniji (48 % v primerjavi s 27 %), Litvi (47 % v primerjavi z 21 %), Estoniji (47 % v primerjavi s 26 %), na Portugalskem (46 % v primerjavi z 22 %), v Belgiji (42 % v primerjavi z 21 %), Franciji (38 % v primerjavi s 17 %) in na Madžarskem (33 % v primerjavi z 12 %).

Druge pomembne razlike med stopnjami urbanizacije je mogoče opaziti v nekaterih državah v zvezi z naslednjimi področji: sprehajalne površine in cone brez avtomobilov. V Nemčiji na primer anketiranci, ki živijo v mestih, pogosteje kot tisti, ki živijo na podežlju, omenjajo prehodna območja (21 % v primerjavi s 6 %) in območja brez avtomobilov (18 % v primerjavi s 7 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Ženske, ki živijo v mestih (41 %), pogosteje kot moški v mestih (34 %) odgovorijo, da so možnosti prevoza na delo v okoliške občine prednostno naložbeno področje za izboljšanje mobilnosti v njihovem mestu. Nasprotno pa moški, ki živijo v mestih, pogosteje omenjajo kolesarske steze (31 % v primerjavi s 27 % žensk) in polnilne postaje za električne avtomobile (22 % v primerjavi s 14 %).

Nekatere razlike je mogoče opaziti tudi med starostnimi skupinami. Na primer, prebivalci mest, stari 55 let in več, manj verjetno kot njihovi mlajši kolegi (26 % v primerjavi s 30 %–32 %) navajajo kolesarske steze kot prednostno področje naložb.

Mestni prebivalci z različnimi stopnjami izobrazbe se ne razlikujejo veliko po tem, kako dojemajo, katera naložbena področja so najbolj potrebna. Edina izjema so izboljšave pri upravljanju prometa, kar je področje, ki ga pogosteje omenjajo anketiranci, ki so zaključili izobraževanje v starosti 16 let ali več (39 %), kot tisti, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj (28 %).

Za fizične delavce, ki živijo v mestih, je manj verjetno kot za prebivalce mest v drugih kategorijah poklicev, da bi omenili večjo pogostost javnega prevoza (avtobus, tramvaj, podzemna železnica) (37 % v primerjavi z 52–53 %) in izboljšanje upravljanja prometa (30 % v primerjavi z 38–41 %).

Dojemanje mestnih prebivalcev, na katerih področjih so potrebne naložbe, je povezano z njihovo podobo EU. Prebivalci mest s pozitivno podobo EU na primer pogosteje kot tisti z negativno podobo omenjajo kolesarske steze (31 % v primerjavi s 23 %), polnilne postaje za električne avtomobile (22 % v primerjavi s 13 %) in območja brez avtomobilov (23 % v primerjavi s 16 %).

3. Izzivi, povezani s podnebnimi spremembami in okoljem

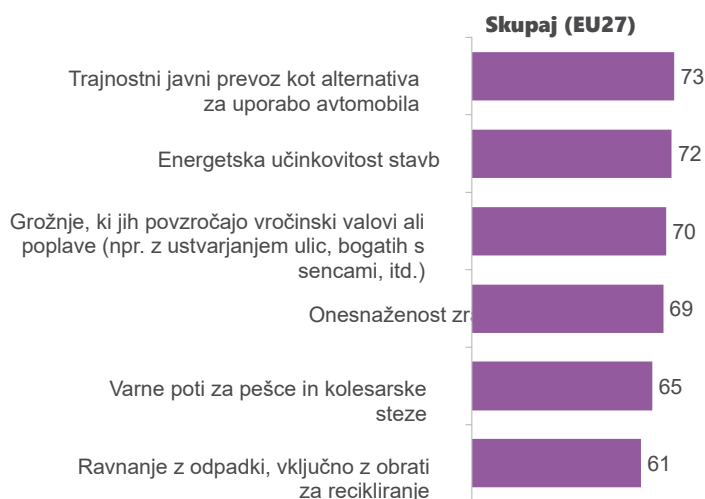
Anketiranci so bili vprašani tudi o ukrepih, sprejetih za reševanje izzivov podnebnih sprememb in okolja v kraju, kjer živijo.

Evropska perspektiva

V povprečju po vsej EU za vsakega od ukrepov za obravnavanje podnebnih sprememb in okolja, navedenih v raziskavi, več kot šest od desetih državljanov poroča, da njihovi lokalni organi ne sprejemajo nobenih ukrepov ali ne sprejemajo dovolj ukrepov – od 61 % za ravnanje z odpadki, vključno z obrati za recikliranje, do 73 % za energijsko učinkovitost stavb.

Q8 Ali menite, da lokalne oblasti dovolj ukrepajo na vsakem od naslednjih področij, da bi obravnavale izzive podnebnih sprememb in okolja v kraju, kjer živite?

% „sploh neukrepanje“ ali „sprejetje nekaterih ukrepov, vendar ne dovolj“

(%) Osnova: n = 31 855 – **Vsi anketiranci** (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja)

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Približno tri četrtine anketirancev, ki živijo v mestih (74 %), poroča, da njihovi lokalni organi ne sprejemajo nobenih ukrepov ali ne sprejemajo dovolj ukrepov za obravnavo energijske učinkovitosti stavb (23 % „neukrepanje“ in 51 % „nezadostno ukrepanje“). Podobno je skoraj tri četrtine (73 %) vprašanih v mestih odgovorilo, da niso bili sprejeti nobeni ukrepi (31 %) ali da ni bilo sprejetih dovolj ukrepov (42 %) za obravnavanje groženj, ki jih predstavljajo vročinski valovi ali poplave (npr. z ustvarjanjem ulic, bogatih s sencami, mest za zadrževanje vode itd.); enak delež (73 %) velja tudi za ukrepe za obravnavanje onesnaženosti zraka (28 % „brez ukrepanja“ in 45 % „nezadostno ukrepanje“).

Kar zadeva preostala območja, se delež anketirancev, ki poročajo, da v njihovem mestu niso bili sprejeti nobeni ukrepi ali da niso bili sprejeti zadostni ukrepi, giblje med 64 % za varne poti za pešce in kolesarske steze ter 69 % za trajnostni javni prevoz kot alternativo uporabi avtomobila.

Q8 Ali menite, da lokalne oblasti dovolj ukrepajo na vsakem od naslednjih področij, da bi obravnavale izzive podnebnih sprememb in okolja v kraju, kjer živite?

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

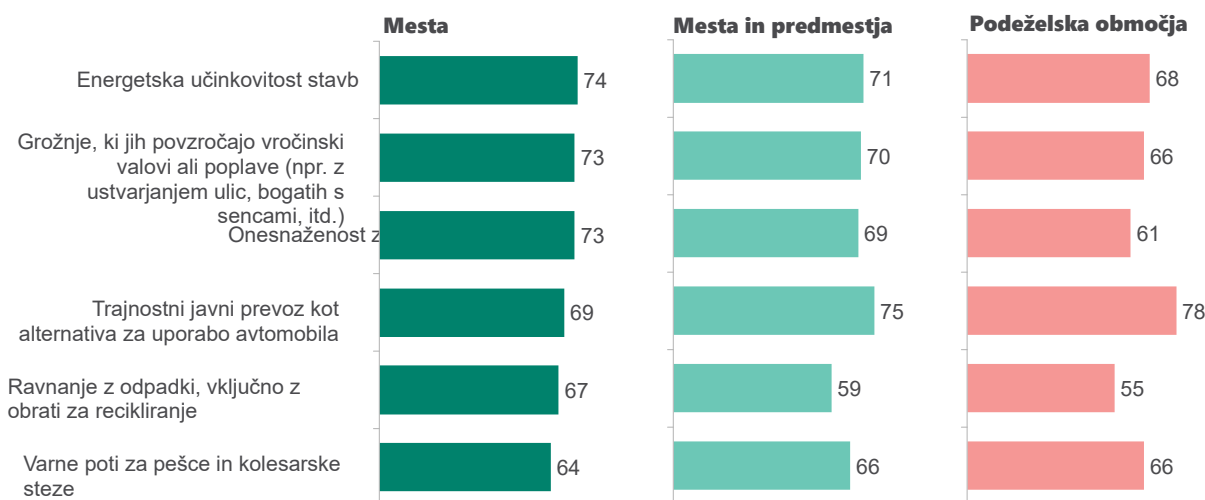
(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju, različno dojemajo, ali njihove lokalne oblasti sprejemajo dovolj ukrepov za reševanje izzivov podnebnih sprememb in okolja v kraju, kjer živijo. Prebivalci mest (73 %) na primer pogosteje kot anketiranci v mestih in predmestjih (69 %) ter na podeželju (61 %) odgovorijo, da njihovi lokalni organi ne sprejemajo nobenih ukrepov ali ne sprejemajo dovolj ukrepov za obravnavanje onesnaženosti zraka. Nasprotno pa anketiranci, ki živijo v mestih (69 %), manj verjetno kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (75 %) ter na podeželju (78 %), menijo, da se ne izvajajo nobeni ukrepi ali da se na področju trajnostnega javnega prevoza ne izvaja dovolj ukrepov kot alternativa uporabi avtomobila.

Q8 Ali menite, da lokalne oblasti dovolj ukrepajo na vsakem od naslednjih področij, da bi obravnavale izzive podnebnih sprememb in okolja v kraju, kjer živite?

% „sploh neukrepanje“ ali „sprejetje nekaterih ukrepov, vendar ne dovolj“

(%) Osnova: n=11 998 – anketiranci, ki živijo v mestih / n=11 882 – mesta in predmestja / n=7 975 – podeželska območja

Rezultati držav s poudarkom na mestih

V Bolgariji (91 %), Romuniji (86 %), na Madžarskem (85 %), Hrvaškem (84 %), v Sloveniji (83 %), na Portugalskem (82 %) in v Španiji (81 %) je delež anketirancev, ki živijo v mestih, ki menijo, da njihovi lokalni organi sploh ne ukrepajo ali da ukrepajo, vendar ne dovolj, da bi izboljšali energijsko učinkovitost stavb, večji od osem od desetih. Nasprotno pa se s tem stališčem strinja manj kot šest od desetih anketirancev na Malti (56 %), v Luksemburgu (57 %), na Nizozemskem in Švedskem (obe 59 %).

Na Hrvaškem in Cipru (obe 89 %), v Bolgariji (87 %), Romuniji (86 %) skoraj devet od desetih anketirancev, ki živijo v mestih, meni, da njihovi lokalni organi ne ukrepajo ali ne ukrepajo dovolj, da bi obravnavali grožnje, ki jih povzročajo vročinski valovi ali poplave (npr. z ustvarjanjem ulic, bogatih s sencami, mest za zadrževanje vode itd.). Za primerjavo, približno polovica vprašanih se strinja s tem stališčem v mestih Danska (49 %) in Finska (52 %).

Približno devet od desetih anketirancev v mestih v Bolgariji (91 %), Romuniji (90 %) in na Hrvaškem (88 %) meni, da njihovi lokalni organi sploh ne ukrepajo ali da sprejemajo nekatere ukrepe, vendar ne dovolj, da bi obravnavali onesnaženost zraka. Delež anketirancev, ki so poročali o tem, je znatno nižji na Finskem (59 %), v Estoniji (60 %), na Malti in Švedskem (obe 61 %), Danskem in Nizozemskem (obe 62 %).

Delež prebivalcev mest, ki navajajo, da njihovi lokalni organi ne ukrepajo ali ne ukrepajo dovolj na področju trajnostnega javnega prevoza kot alternative uporabi avtomobila, se giblje od manj kot polovice v Luksemburgu (46 %) do vsaj osmih od desetih v Bolgariji (80 %), Italiji (81 %), na Hrvaškem (85 %) in Cipru (89 %).

Približno devet od desetih anketirancev, ki živijo v mestih v Bolgariji (91 %), je navedlo, da njihovi lokalni organi ne ukrepajo ali ne ukrepajo dovolj na področju ravnanja z odpadki, vključno z obrati za recikliranje. Delež prebivalcev mest s tem pogledom je visok tudi v Romuniji (83 %), na Hrvaškem (82 %) in Cipru (81 %). Za primerjavo, manj kot polovica vprašanih, ki živijo v mestih, to stališče izraža na Finskem (43 %) in v Luksemburgu (48 %).

Več kot osem od desetih vprašanih, ki živijo v mestih na Cipru (87 %) in v Bolgariji (83 %), meni, da njihovi lokalni organi ne ukrepajo ali ne ukrepajo dovolj, da bi ustvarili varne poti za pešce in kolesarske steze. V nasprotju s tem polovica prebivalcev mest misli enako v Avstriji in na Nizozemskem (oboje 50 %).

Q8 Ali menite, da lokalne oblasti dovolj ukrepajo na vsakem od naslednjih področij, da bi obravnavale izzive podnebnih sprememb in okolja v kraju, kjer živite?

% „sploh neukrepanje“ ali „sprejetje nekaterih ukrepov, vendar ne dovolj“

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Energetska učinkovitost stavb	Grožnje, ki jih povzročajo vročinski valovi ali poplave (npr. z ustvarjanjem ulic, bogatih s sencami, mest za zadrževanje vode itd.)	Onesnaženost zraka	Trajnostni javni prevoz kot alternativa za uporabo avtomobila	Ravnanje z odpadki, vključno z obrati za recikliranje	Varne poti za pešce in kolesarske steze
EU-27	74	73	73	69	67	64
BE	70	70	72	72	62	67
BG	91	87	91	80	91	83
CZ	66	81	72	63	61	62
DK	63	49	62	66	51	63
DE	70	67	67	67	59	69
EE	72	69	60	60	60	67
IE	78	69	75	77	71	64
EL	75	75	77	74	72	77
ES	81	77	77	72	76	66
FR	73	70	69	60	60	53
kadrovska	84	89	88	85	82	80
IT	80	81	84	81	76	70
CY	79	89	86	89	81	87
LV	79	70	70	66	67	69
LT	75	74	79	75	65	57
LU	57	72	69	46	48	65
HU	85	74	84	76	71	70
MT	56	60	61	57	59	61
NL	59	59	62	64	54	50
AT	72	67	68	59	50	50
PL	73	77	75	68	71	67
PT	82	81	81	76	73	69
RO	86	86	90	77	83	79
SI	83	81	84	76	74	75
SK	72	80	75	71	71	72
FI	61	52	59	55	43	58
SE	59	60	61	67	61	56

Ukrep z največjim skupnim deležem odgovorov „sploh neukrepanje“ in „sprejetje nekaterih ukrepov, vendar ne dovolj“ za vsako državo je prikazan v temno zeleni in beli pisavi.

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podežlju, po državah

Razlike v tem, kako anketiranci v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželskih območjih dojemajo ukrepe svojih lokalnih oblasti na območjih, navedenih v raziskavi, na splošno sledijo enakemu vzorcu v vseh državah, kot je bil opažen na ravni EU-27.

V večini držav članic anketiranci, ki živijo na podeželskih območjih, pogosteje kot tisti, ki živijo v mestih, menijo, da njihovi lokalni organi sploh ne ukrepajo ali da ukrepajo, vendar ne dovolj, na področju trajnostnega javnega prevoza kot alternative uporabi avtomobila. Ta razkorak je najbolj izrazit na Nizozemskem (81 % na podežlju v primerjavi s 64 % v mestih), v Franciji (78 % v primerjavi s 60 %) in na Finskem (76 % v primerjavi s 55 %).

V več državah članicah je delež anketirancev, ki menijo, da njihovi lokalni organi ne sprejemajo nobenih ukrepov ali ne sprejemajo dovolj ukrepov za obravnavanje onesnaženosti zraka, večji med anketiranci, ki živijo v mestih, kot med anketiranci na podežlju. Največje razlike so bile ugotovljene v Franciji (72 % v mestih v primerjavi z 49 % na podežlju) in Latviji (60 % v primerjavi z 42 %). Nasproten trend je opazen v Grčiji (89 % na podežlju v primerjavi z 61 % v mestih), na Nizozemskem (70 % v primerjavi s 54 %) in Portugalskem (68 % v primerjavi z 51 %).

Podoben vzorec je mogoče opaziti na področju ravnanja z odpadki, vključno z recikliranjem. V večini držav članic anketiranci v mestih pogosteje kot anketiranci, ki živijo na podežlju, menijo, da njihovi lokalni organi na tem področju sploh ne ukrepajo ali pa ukrepajo, vendar ne dovolj. Razlika med tema skupinama je 20 odstotnih točk v Bolgariji (91 % v primerjavi z 71 %) in Nemčiji (59 % v primerjavi z 39 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Ženske, ki živijo v mestih (67 %), pogosteje kot moški, ki živijo v mestih (62 %), menijo, da njihovi lokalni organi sploh ne ukrepajo ali ukrepajo, vendar ne dovolj, na področju varnih poti za pešce in kolesarskih stez.

Na večini področij, navedenih v raziskavi, so fizični delavci, ki živijo v mestih, manj nagnjeni k mnenju, da njihovi lokalni organi sploh ne ukrepajo ali da ukrepajo, vendar ne dovolj, kot prebivalci mest v drugih kategorijah poklicev. 70 % fizičnih delavcev na primer meni, da je to povezano z energijsko učinkovitostjo stavb, v primerjavi s 75 % anketirancev v drugih kategorijah poklicev.

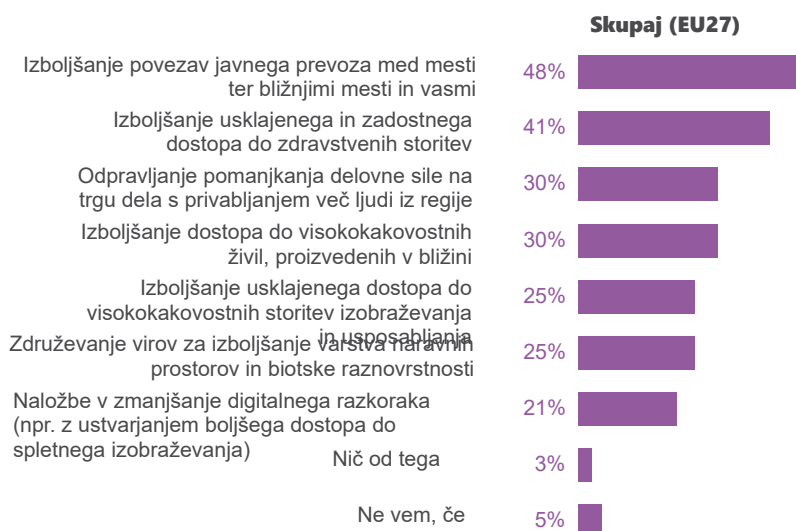
4. Sodelovanje med mesti in podeželjem

Anketirancem je bil predstavljen seznam sedmih oblik sodelovanja med mesti in podeželjem. Prosili so jih, naj izberejo do tri oblike, ki bi bile najbolj koristne za ljudi v kraju, kjer živijo.

Evropska perspektiva

V povprečju 48 % državljanov po vsej EU meni, da bi bilo izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmi najbolj koristno za ljudi v kraju, kjer živijo. Približno štirje od desetih (41 %) menijo, da bi bilo koristno izboljšati usklajen in zadosten dostop do zdravstvenih storitev. Temu sledita odprava pomanjkanja delovne sile na trgu dela s privabljanjem več ljudi iz regije (30 %) in izboljšanje dostopa do visokokakovostnih živilskih proizvodov, proizvedenih v bližini (30 %).

V7 Življenjski standard ljudi, ki prebivajo v mestih, krajih in vaseh, se lahko izboljša, če obstaja sodelovanje med različnimi okoliškimi kraji. Katera od naslednjih oblik sodelovanja med mesti in podeželjem bi bila po vašem mnenju najbolj koristna za ljudi v kraju, kjer živite? Izberite največ tri oblike sodelovanja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n = 31 855 – **Vsi anketiranci** (mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja)

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

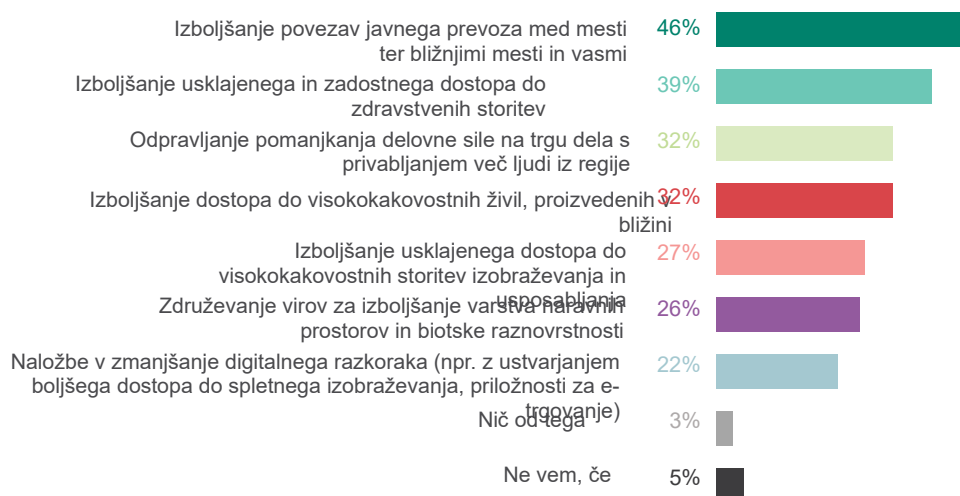
Oblika sodelovanja med mesti in podeželjem, ki so jo anketiranci, ki živijo v mestih, najbolj izbrali, je izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasm (46 %).

Izboljšanje usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev je druga najvišja oblika sodelovanja med mesti in podeželjem (39 %). Temu sledita odprava pomanjkanja delovne sile na trgu dela s privabljanjem več ljudi iz regije (32 %) in izboljšanje dostopa do visokokakovostnih živilskih proizvodov, proizvedenih v bližini (32 %).

Približno četrtina prebivalcev mesta meni, da so koristni izboljšanje usklajenega dostopa do visokokakovostnih storitev izobraževanja in usposabljanja (27 %), združevanje virov za izboljšanje varstva naravnih prostorov in biotske raznovrstnosti (26 %) ter naložbe v zmanjšanje digitalnega razkoraka (npr. z ustvarjanjem boljšega dostopa do spletnega izobraževanja in priložnosti za e-trgovanje) (22 %).

V7 Življenjski standard ljudi, ki prebivajo v mestih, krajih in vaseh, se lahko izboljša, če obstaja sodelovanje med različnimi okoliškimi kraji. Katera od naslednjih oblik sodelovanja med mesti in podeželjem bi bila po vašem mnenju najbolj koristna za ljudi v kraju, kjer živite? Izberite največ tri oblike sodelovanja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

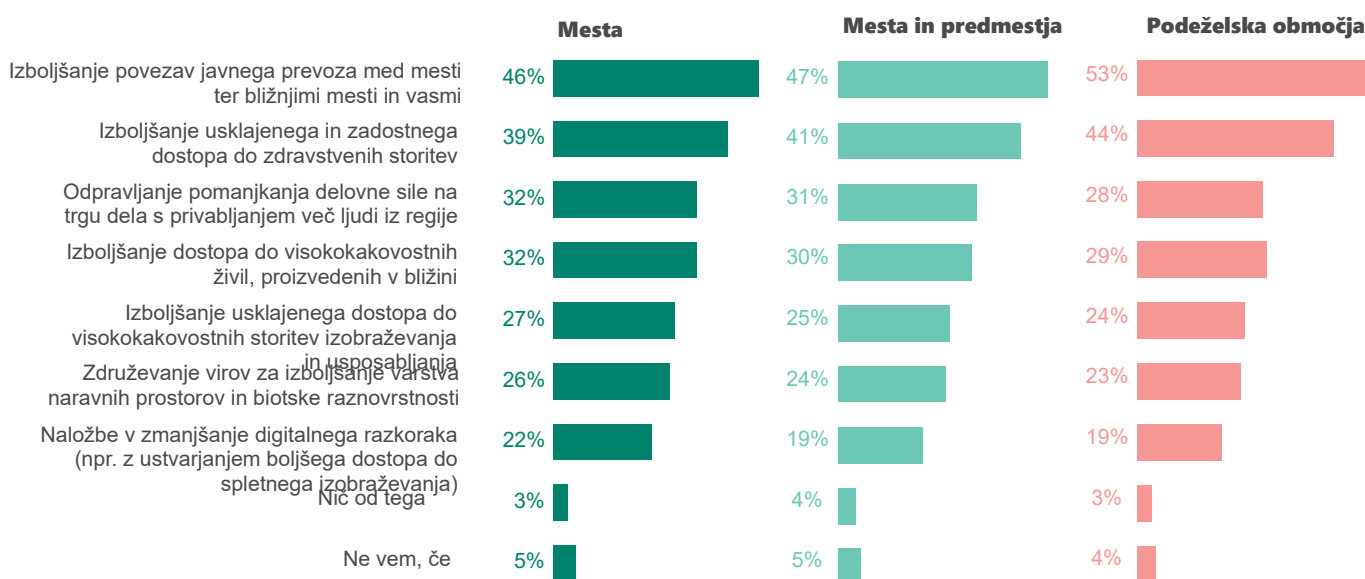
Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Anketiranci na podeželskih območjih (53 %) pogosteje kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (47 %) ter v mestih (46 %), menijo, da bi bilo izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmi koristno za sodelovanje med mesti in podeželjem. Podoben vzorec je mogoče opaziti pri izboljšanju usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev. Vse druge oblike sodelovanja pogosteje navajajo anketiranci, ki živijo v mestih, kot anketiranci, ki živijo na podeželju.

V7 Življenjski standard ljudi, ki prebivajo v mestih, krajih in vaseh, se lahko izboljša s sodelovanjem med različnimi okoliškimi kraji.

Katera od naslednjih oblik sodelovanja med mesti in podeželjem bi bila po vašem mnenju najbolj koristna za ljudi v kraju, kjer živite? Izberite največ tri oblike sodelovanja.

[MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n=11 998 – anketiranci, ki živijo v mestih / n=11 882 – mesta in predmestja / n=7 975 – podeželska območja

Rezultati držav s poudarkom na mestih

V 16 državah je izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmi oblika sodelovanja med mesti in podeželjem, ki so jo anketiranci, ki živijo v mestih, najpogosteje omenili. Na Cipru in v Španiji (obe 59 %), na Hrvaškem (58 %), v Bolgariji in na Irskem (obe 52 %) ter v Estoniji (51 %) vsaj polovica vprašanih v mestih omenja to obliko sodelovanja. V Luksemburgu (33 %) in Grčiji (35 %) približno tretjina vprašanih v mestih poroča enako.

Izboljšanje usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev je najvišja postavka v desetih državah. Na Madžarskem je ta odgovor podalo 60 % vprašanih v mestih. Tudi Finska (52 %), Litva in Slovenija (obe 49 %) imajo velik delež vprašanih, ki so izbrali ta odgovor. Približno polovica vprašanih je izbrala ta odgovor na Nizozemskem (26 %) in v Belgiji (27 %).

Na Cipru (46 %), v Romuniji (43 %), Grčiji (41 %) in Estoniji (40 %) vsaj štirje od desetih anketirancev v mestih menijo, da bi bilo odpravljanje pomanjkanja delovne sile na trgu dela s privabljanjem več ljudi iz regije koristno za sodelovanje med mesti in podeželjem. Za primerjavo, največ četrtna vprašanih v mestih poroča enako na Danskem (19 %), v Franciji (22 %), Luksemburgu in na Nizozemskem (obe 25 %).

Skoraj vsak drugi prebivalec mesta v Bolgariji in na Hrvaškem (obe 47 %) odgovarja, da je izboljšanje dostopa do visokokakovostnih živilskih proizvodov oblika sodelovanja med mesti in podeželjem, ki bi koristila ljudem, ki živijo v njihovem mestu. Na Cipru (21 %) in Irskem (22 %) pa je ta odgovor izbrala manj kot četrtna anketirancev, ki živijo v mestih.

Delež anketirancev, ki živijo v mestih in omenjajo izboljšanje usklajenega dostopa do visokokakovostnih storitev izobraževanja in usposabljanja, se giblje od največ enega od petih anketirancev v mestih na Nizozemskem (15 %), v Sloveniji in na Švedskem (obe 18 %), na Danskem in v Franciji (obe 19 %) do skoraj štirih od desetih na Irskem (38 %).

Vsaj tretjina vprašanih v mestih na Hrvaškem (35 %) in v Luksemburgu (34 %) se je odločila

za združevanje virov za izboljšanje varstva naravnih prostorov in biotske raznovrstnosti kot koristno obliko sodelovanja med mesti in podeželjem. Ta delež je najmanjši na Češkem (16 %), v Latviji in Litvi (obe 17 %).

Vlaganje v zmanjšanje digitalnega razkoraka (npr. z ustvarjanjem boljšega dostopa do spletnega izobraževanja, priložnosti za e-trgovanje) je izbrala nekaj več kot tretjina anketirancev v mestih v Grčiji (35 %) in na Malti (34 %). Najnižji deleži anketirancev, ki so izbrali to obliko sodelovanja med mesti in podeželjem, so na Danskem (13 %), v Avstriji in na Češkem (obe 14 %) ter v Estoniji (15 %).

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

V7 Življenjski standard ljudi, ki prebivajo v mestih, krajih in vaseh, se lahko izboljša s sodelovanjem med različnimi okoliškimi kraji. Katera od naslednjih oblik sodelovanja med mesti in podeželjem bi bila po vašem mnenju najbolj koristna za ljudi v kraju, kjer živite? Izberite največ tri oblike sodelovanja. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasm	Izboljšanje usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev	Odpravljanje pomanjkanja delovne sile na trgu dela s privabljanjem več ljudi iz regije	Izboljšanje dostopa do visokokakovostnih živil, proizvedenih v bližini	Izboljšanje usklajenega dostopa do visokokakovostnih storitev tih izobraževanja in usposabljanja	Združevanje virov za izboljšanje varstva naravnih prostorov in biotske raznovrstnosti	Naložbe v zmanjšanje digitalnega razkoraka (npr. z ustvarjanjem boljšega dostopa do spletnega izobraževanja, priložnosti za e-trgovanje)
EU-27	46	39	32	32	27	26	22
BE	46	27	30	33	23	26	21
BG	52	44	35	47	35	24	19
CZ	40	32	30	37	23	16	14
DK	47	29	19	26	19	29	13
DE	46	32	39	28	29	23	25
EE	51	46	40	31	34	23	15
IE	52	48	31	22	38	23	24
EL	35	42	41	33	31	30	35
ES	59	31	37	26	30	24	26
FR	40	42	22	36	19	30	19
kadrov ska	58	42	34	47	27	35	18
IT	45	48	28	30	32	27	22
CY	59	42	46	21	35	24	26
LV	46	45	32	35	24	17	17
LT	46	49	29	25	33	17	23
LU	33	29	25	36	25	34	16
HU	45	60	31	33	36	23	22
MT	42	35	33	28	34	31	34
NL	42	26	25	28	15	31	17
AT	46	41	38	35	28	30	14
PL	39	47	29	33	25	26	20
PT	47	48	33	35	36	28	23
RO	38	44	43	44	35	25	24
SI	44	49	26	43	18	24	20
SK	46	44	36	39	25	29	22
FI	41	52	32	34	23	30	20
SE	40	35	32	33	18	25	20

Odgovora „Nobeno od teh“ in „Ne vem“ nista prikazana.

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju, po državah

V večini držav članic anketiranci, ki živijo na podeželju, pogosteje kot anketiranci, ki živijo v mestih, navajajo, da bi bilo izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmi najbolj koristno za ljudi v kraju, kjer živijo. Največje razlike so bile ugotovljene v Nemčiji (60 % v primerjavi s 46–51 %), Franciji (59 % v primerjavi s 40–43 %), Estoniji (59 % v primerjavi s 46–51 %), Romuniji (47 % v primerjavi z 38–39 %) in na Švedskem (58 % v primerjavi s 40–45 %). Nasproten trend je mogoče opaziti v Bolgariji, kjer so anketiranci v mestih (52 %) bolj verjetni kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (42 %), in tisti na podeželju (39 %).

Podobno je izboljšanje usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev oblika sodelovanja med mesti in podeželjem, ki jo pogosteje omenjajo anketiranci, ki živijo na podeželju, kot anketiranci, ki živijo v mestih v večini držav. Ta trend je najbolj izrazit v Franciji (52 % v primerjavi z 42 %), Nemčiji (46 % v primerjavi z 32 %) in na Češkem (42 % v primerjavi z 32 %). V Grčiji pa so anketiranci, ki živijo v mestih (42 %), bolj verjetni kot tisti, ki živijo v mestih in predmestjih (31 %) ali na podeželju (30 %), če omenimo izboljšanje usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev. Podobno je v Bolgariji (44 % v primerjavi z 32 %) in Sloveniji (49 % v primerjavi z 41 %) verjetnost, da bodo anketiranci, ki živijo v mestih, izbrali ta odgovor, večja kot pri anketirancih, ki živijo na podeželju.

Kar zadeva druge oblike sodelovanja med mesti in podeželjem, je razkorak med mestnimi in podeželskimi anketiranci, ugotovljen na ravni EU, opazen v večini držav, pri čemer večji delež anketirancev omenja obliko sodelovanja med anketiranci, ki živijo na bolj mestnih območjih.

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Na vprašanje, katere oblike sodelovanja med mesti in podeželjem bi najbolj koristile ljudem v njihovem mestu, ženske, ki živijo v mestih, pogosteje kot moški, ki živijo v mestih, navajajo usklajen in zadosten dostop do zdravstvenih storitev (42 % v primerjavi s 36 %) in izboljšanje dostopa do visokokakovostnih živil, proizvedenih v bližini (34 % v primerjavi s 30 %). Nasprotno, moški, ki živijo v mestih, pogosteje kot ženske, ki živijo v mestih, izberejo združevanje virov za izboljšanje varstva naravnih prostorov in biotske raznovrstnosti (28 % v primerjavi s 24 %) ter naložbe v zmanjšanje digitalnega razkoraka (npr. z ustvarjanjem boljšega dostopa do spletnega izobraževanja, priložnosti za e-trgovanje) (26 % v primerjavi z 18 %).

Delež anketirancev, ki kot koristno obliko sodelovanja med mesti in podeželjem omenjajo izboljšanje usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev, se s starostjo povečuje: od 32 % prebivalcev mest, mlajših od 25 let, do 43 % prebivalcev, starih 55 let in več. Mlajši anketiranci, ki živijo v mestih, pa pogosteje kot starejši omenjajo združevanje virov za izboljšanje varstva naravnih prostorov in biotske raznovrstnosti (30 % anketirancev, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 24 % anketirancev, starih 55 let in več) in naložbe v zmanjšanje digitalnega razkoraka (npr. z ustvarjanjem boljšega dostopa do spletnega izobraževanja, priložnosti za e-trgovanje) (26 %–31 % anketirancev, mlajših od 40 let, v primerjavi s 17 %–20 % starejših anketirancev).

Bolj kot so anketiranci visoko izobraženi, večja je verjetnost, da bodo menili, da je izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmi koristna oblika sodelovanja med mesti in podeželjem (od 40 % prebivalcev mest, ki so zaključili izobraževanje v starosti 15 let ali manj, do 48 % tistih, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več).

Izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmi velja za koristno obliko sodelovanja med mesti in podeželjem v manjšem obsegu za fizične delavce, ki živijo v mestih (37 %), v primerjavi s tistimi, ki ne delajo

(46 %), zaposlenimi (46 %) in samozaposlenimi anketiranci (48 %). Prebivalci mest, ki ne delajo (44 %), pogosteje kot fizični delavci (31 %) in zaposleni (36 %) izberejo izboljšan usklajen in zadosten dostop do zdravstvenih storitev kot obliko sodelovanja med mesti in podeželjem.

Mestni prebivalci s pozitivno podobo EU pogosteje kot tisti z negativno podobo omenjajo naslednje oblike sodelovanja med mesti in podeželjem: združevanje virov za izboljšanje varstva naravnih prostorov in biotske raznovrstnosti (30 % v primerjavi z 20 %) ter naložbe v zmanjšanje digitalnega razkoraka (npr. z ustvarjanjem boljšega dostopa do spletnega izobraževanja in priložnosti za e-trgovanje) (26 % v primerjavi s 16 %).

5. Sodelovanje pri lokalnem odločanju

5.1. Dojemanje lokalnega odločanja

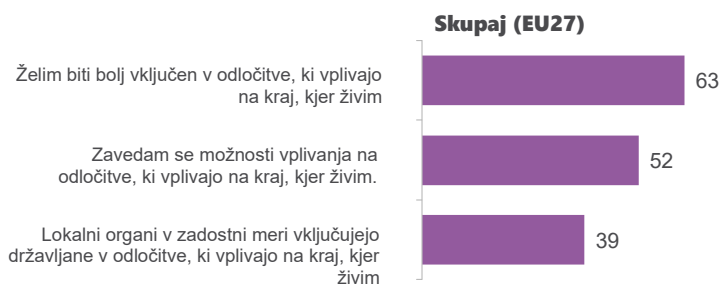
Anketiranci so bili vprašani, v kolikšni meri se strinjajo ali ne strinjajo s tremi izjavami o lokalnem odločanju, kjer živijo.

Evropska perspektiva

Več kot šest od desetih državljanov po vsej EU (63 %) se „popolnoma strinja“ ali „nekoliko strinja“, da bi želeli biti bolj vključeni v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo. Manjši delež (52 %) se strinja, da se zavedajo možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo. Nazadnje, približno štirje od desetih (39 %) se strinjajo, da lokalne oblasti državljane v zadostni meri vključujejo v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo.

V11 V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o sodelovanju pri lokalnem odločanju?

% „popolnoma se strinjam“ ali „nekoliko se strinjam“

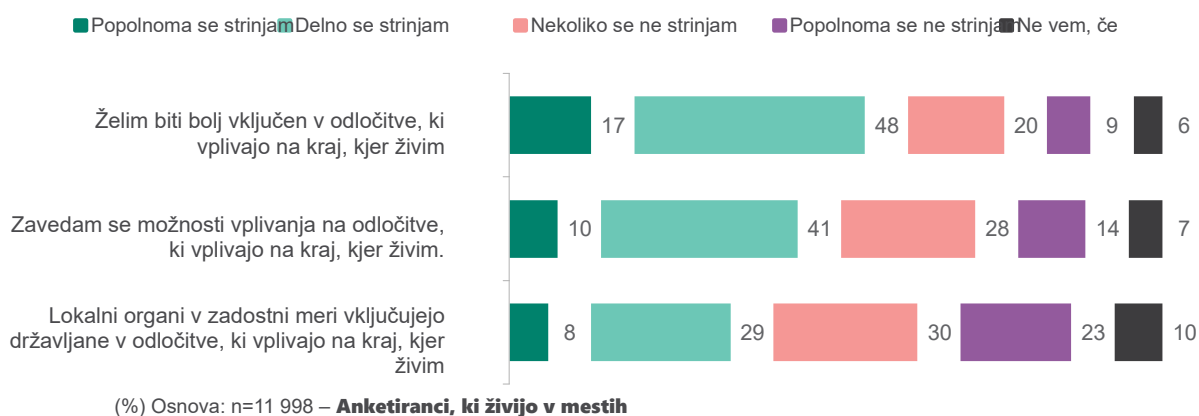
(%) Osnova: n = 31 855 – **Vsi anketiranci** (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja)

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Čeprav se velika večina državljanov, ki živijo v mestih, na vprašanje, ali bi želeli biti bolj vključeni v odločitve, ki vplivajo na kraj njihovega prebivališča, strinja (17 % se jih „popolnoma strinja“ in 48 % se jih „nekoliko strinja“), se manjšina strinja, da njihovi lokalni organi državljane v zadostni meri vključujejo v odločitve (8 % se jih „popolnoma strinja“ in 29 % se jih „nekoliko strinja“). Poleg tega se 42 % anketirancev v mestih ne strinja, ko jih vprašajo, ali se zavedajo možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, v katerem živijo; približno vsak drugi je potrdil, da je seznanjen (10 % se jih „popolnoma strinja“ in 41 % se jih „nekoliko strinja“).

V11 V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o sodelovanju pri lokalnem odločanju?

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

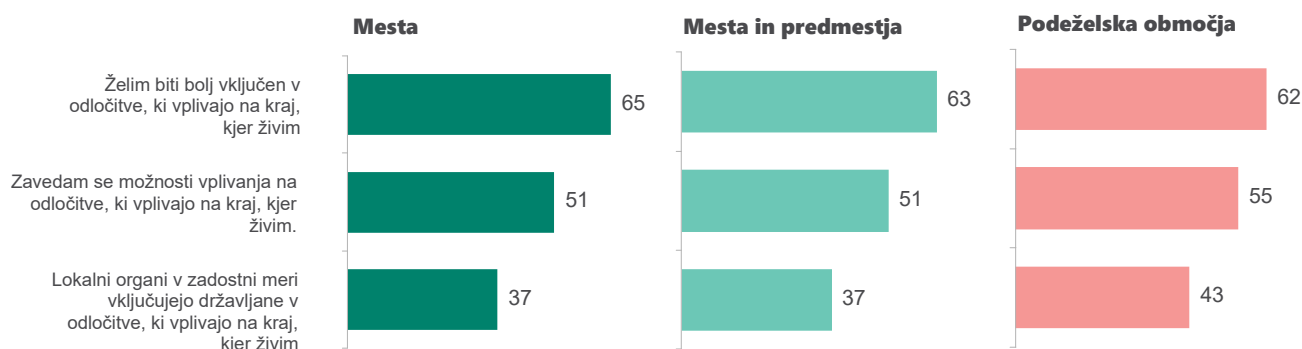

Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Stopnja strinjanja z izjavami o lokalnem odločanju se med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželju, ne razlikuje veliko. Kljub temu se anketiranci na podeželskih območjih nekoliko bolj strinjajo, da lokalne oblasti državljane v zadostni meri vključujejo v odločitve, ki vplivajo na kraj njihovega bivanja (43 % v primerjavi s 37 % v mestih, manjših mestih in predmestjih).

V11 V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o sodelovanju pri lokalnem odločanju?

% „popolnoma se strinjam“ ali „nekoliko se strinjam“

(%) Osnova: n=11 998 – anketiranci, ki živijo v mestih / n=11 882 – mesta in predmestja / n=7 975 – podeželska območja

Rezultati držav s poudarkom na mestih

V skoraj vseh državah članicah se vsaj polovica anketirancev, ki živijo v mestih, strinja, da bi želeli biti bolj vključeni v odločitve, ki vplivajo na kraj, v katerem živijo, pri čemer so največji deleži zabeleženi na Cipru (87 %), v Grčiji (84 %), Bolgariji (82 %), Romuniji (81 %) in na Portugalskem (80 %). Na Danskem (38 %) in Nizozemskem (45 %) pa se s to izjavo strinja manj kot polovica prebivalcev mest.

V 17 državah članicah se vsaj polovica vprašanih, ki živijo v mestih, strinja, da se zavedajo možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo. Na Malti se s tem mnenjem strinja 94 % vprašanih v mestih; delež sporazumov je visok tudi v Grčiji (69 %) in na Portugalskem (66 %). Nasprotno pa se s to izjavo strinjajo le približno štirje od desetih prebivalcev mest na Danskem (39 %).

Več kot osem od desetih prebivalcev mest na Malti (83 %) se strinja, da lokalni organi državljane v zadostni meri vključujejo v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo. V eni dodatni državi (Grčiji) se večina anketirancev (55 %) strinja s to izjavo. Ciper (23 %), Češka (25 %) in Estonija (27 %) pa imajo približno četrtino prebivalcev mest, ki so izrazili soglasje.

V11 V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o sodelovanju pri lokalnem odločanju? %
„popolnoma se strinjam“ ali „nekoliko se strinjam“

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Želim biti bolj vključen v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živim	Zavedam se možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živim.	Lokalni organi v zadostni meri vključujejo državljane v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živim
EU-27	65	51	37
BE	55	42	30
BG	82	59	34
CZ	58	49	25
DK	38	39	35
DE	61	53	37
EE	70	43	27
IE	73	62	39
EL	84	69	55
ES	73	55	37
FR	54	44	42
kadrovs ka	77	62	31
IT	74	43	30
CY	87	56	23
LV	73	55	39
LT	76	45	28
LU	65	43	34
HU	58	54	37
MT	79	94	84
NL	45	48	37
AT	65	52	28
PL	73	49	35
PT	80	66	32
RO	81	59	41
SI	63	50	36
SK	74	63	33
FI	55	60	41
SE	60	54	41

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podežlju, po državah

V državah članicah ni velikih razlik med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podežlju, kar zadeva njihovo željo po večji vključenosti v odločitve, ki vplivajo na njihovo lokalno območje.

V več državah članicah pa se anketiranci, ki živijo na podežlju, pogosteje kot tisti, ki živijo v mestih, strinjajo, da se zavedajo možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo. Največje razlike je mogoče opaziti v Grčiji (87 % v primerjavi z 69 %), Bolgariji (85 % v primerjavi z 59 %) in na Nizozemskem (67 % v primerjavi z 48 %).

Poleg tega se v večini držav članic večji delež anketirancev, ki živijo na podežlju, v primerjavi s tistimi v mestih strinja, da lokalni organi državljane zadostno vključujejo v odločitve, ki vplivajo na njihovo lokalno območje. Razlika med anketiranci na podeželskih območjih in anketiranci, ki živijo v mestih, je vsaj 20 odstotnih točk v Grčiji (74 % na podeželskih območjih v primerjavi s 54 % v mestih), na Nizozemskem (58 % v primerjavi s 37 %) in Portugalskem (55 % v primerjavi s 32 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Moški, ki živijo v mestih, se pogosteje kot ženske, ki živijo v mestih, strinjajo, da se zavedajo možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo (56 % v primerjavi s 46 %), in da lokalne oblasti v zadostni meri vključujejo državljane v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo (41 % v primerjavi s 33 %).

Starejši kot so anketiranci, manj verjetno je, da se strinjajo, da lokalne oblasti v zadostni meri vključujejo državljane v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo (30 % oseb, starih 55 let in več, to navaja v primerjavi s 37–45 % prebivalcev mest v drugih starostnih kategorijah).

Anketiranci, ki živijo v mestih in so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več, se pogosteje strinjajo z vsemi tremi izjavami. Na primer, 55 % teh anketirancev se strinja, da se zavedajo možnosti vplivanja na odločitve, ki

vplivajo na kraj, kjer živijo, v primerjavi s 46 % prebivalcev mest z nižjo stopnjo izobrazbe.

Deleži, ki se strinjajo s tremi izjavami o sodelovanju pri lokalnem odločanju, se razlikujejo tudi po kategorijah poklicev. Anketiranci v mestih, ki ne delajo (46 %), se na primer manj verjetno kot prebivalci mest v drugih kategorijah poklicev (54–56 %) strinjajo, da se zavedajo možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, v katerem živijo.

Obstaja močna povezava med dojemanjem EU med prebivalci mest in njihovim strinjanjem, da lokalne oblasti državljane v zadostni meri vključujejo v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo. Skoraj polovica vprašanih, ki živijo v mestih s pozitivno podobo EU (48 %), se strinja s to izjavo, v nasprotju z 21 % tistih z negativno podobo. Podobno razmerje je mogoče opaziti pri izjavi, da se anketiranci zavedajo možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živijo.

5.2. Načini vključevanja v lokalno odločanje

Anketiranci so bili vprašani, v katere oblike lokalnega odločanja so bili vključeni v zadnjih petih letih, da bi izboljšali kraj, kjer živijo. Izberejo lahko več odgovorov s seznama desetih oblik odločanja.

Evropska perspektiva

Oblika lokalnega odločanja, ki so jo anketiranci po vsej EU najpogosteje omenili, je podpis peticije (18 %). Sledijo ankete o lokalnih politikah in storitvah (14 %), udeležba na javnih srečanjih ali dogodkih, ki jih je organiziral lokalni svet (13 %), in sodelovanje v posvetovanju z državljani (13 %).

Odgovore je izbralo manj anketirancev: prostovoljno sodeloval pri dejavnostih, ki jih je organiziral lokalni svet (10 %), stopil v stik z njihovimi izvoljenimi predstavniki (10 %), dejavno sodeloval z mediji (npr. mediji, avdio/televizijskimi in družbenimi mediji) in opozarjal na lokalna vprašanja (9 %), sodeloval

%), sodeloval pri participativnem načrtovanju proračuna (6 %) ali začel projekt za izboljšanje življenja v skupnosti (6 %).

Velik delež anketirancev v EU (43 %) je poročal, da v zadnjih petih letih niso sodelovali pri lokalnem odločanju.

V10 Ko gre za izboljšanje kraja, kjer živite, na katerega od naslednjih načinov lokalnega odločanja ste bili vključeni v zadnjih 5 letih? Izberite vse, ki veljajo.
[MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n = 31 855 – **Vsi anketiranci** (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja)

pri sosedskih projektih, ki jih vodi skupnost (8

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Približno eden od petih (21 %) anketirancev v mestih je podpisal peticijo. Manjši deleži –

Približno štirje od desetih anketirancev, ki živijo v mestih (42 %), so navedli, da v zadnjih petih letih niso sodelovali pri lokalnem odločanju.

V10 Ko gre za izboljšanje kraja, kjer živite, na katerega od naslednjih načinov lokalnega odločanja ste bili vključeni v zadnjih 5 letih? Izberite vse, ki veljajo.
[MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

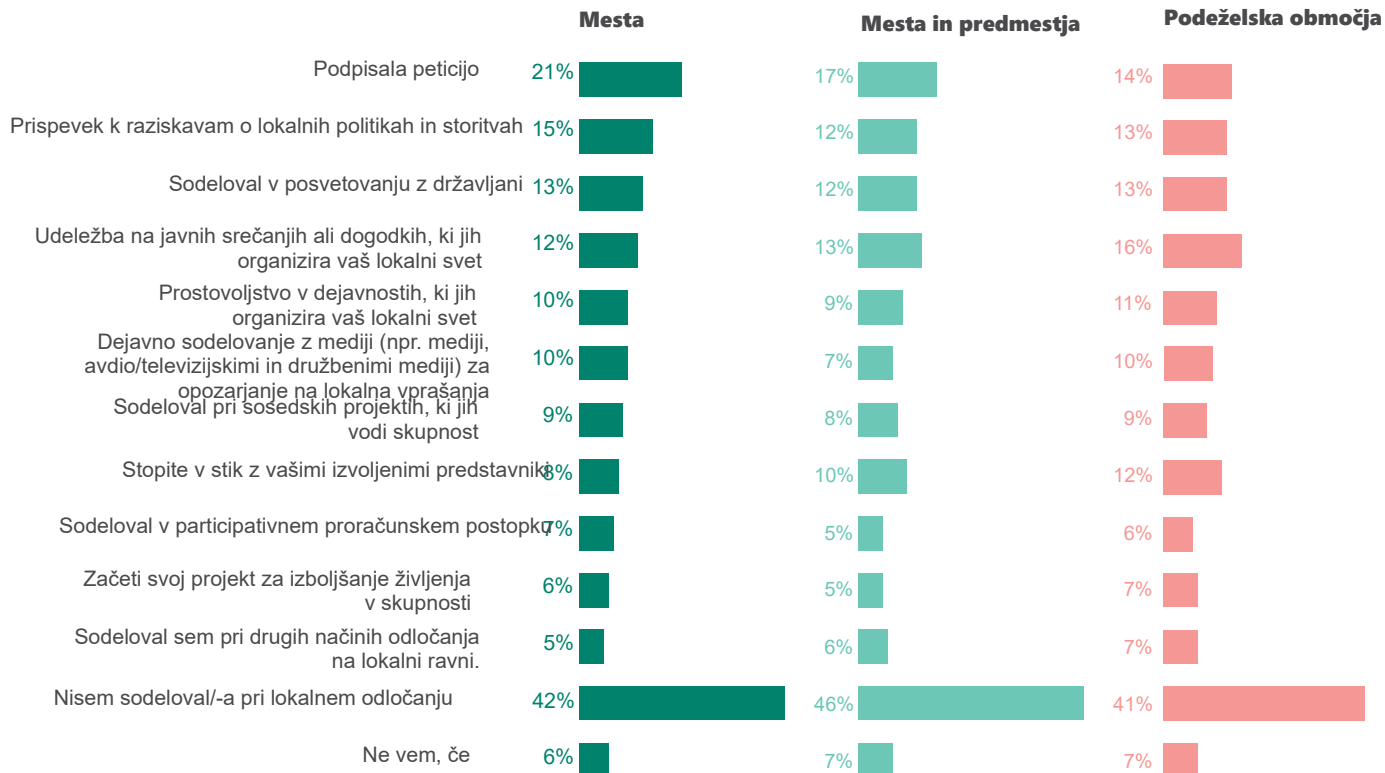
čep rav še vedno vsak presega 10 % – so prispevali k raziskavam o lokalnih politikah in storitvah (15 %), sodelovali v posvetovanju z državljani (13 %) ali se udeleževali javnih srečanj ali dogodkov, ki jih je organiziral lokalni svet (12 %).

Druge oblike sodelovanja pri odločanju na lokalni ravni navede največ vsak deseti prebivalec mesta: prostovoljno sodeloval pri dejavnostih, ki jih je organiziral lokalni svet (10 %), dejavno sodeloval z mediji (npr. mediji, avdio/televizijskimi in družbenimi mediji), opozarjal na lokalna vprašanja (10 %), sodeloval pri sosedskih projektih, ki jih vodi skupnost (9 %), stopil v stik z njihovimi izvoljenimi predstavniki (8 %), sodeloval pri participativnem proračunskem načrtovanju (7 %) in začel svoj projekt za izboljšanje življenja v skupnosti (6 %).

Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Anketiranci na podeželskih območjih so nekoliko verjetneje poročali, da so se udeležili javne seje ali dogodka, ki ga je organiziral njihov lokalni svet (16 % v primerjavi z 12 %–13 % v mestih, manjših mestih in predmestjih), ali da so stopili v stik s svojimi izvoljenimi predstavniki (12 % v primerjavi z 8 %–10 %). Vendar ni razlike med mesti in podeželskimi območji v deležu anketirancev, ki so odgovorili, da v zadnjih petih letih niso sodelovali pri nobeni obliki lokalnega odločanja (41–42 %); vendar je ta številka nekoliko višja v mestih in predmestjih (46 %).

V10 Ko gre za izboljšanje kraja, kjer živite, na katerega od naslednjih načinov lokalnega odločanja ste bili vključeni v zadnjih 5 letih? Izberite vse, ki veljajo.
[MOLIČNA ODGOVORNOST]

(%) Osnova: n=11 998 – anketiranci, ki živijo v mestih / n=11 882 – mesta in predmestja / n=7 975 – podeželska območja

Rezultati držav s poudarkom na mestih

Na Danskem (53 %) in Nizozemskem (50 %) vsaj polovica anketirancev v mestih navaja, da v zadnjih petih letih niso sodelovali pri lokalnem odločanju. Za primerjavo, o tem poroča le približno četrtnina prebivalcev mest na Malti (12 %), v Bolgariji in Grčiji (obe 26 %).

V 17 državah članicah je najbolj navedena oblika sodelovanja mestnih prebivalcev pri lokalnem odločanju podpis peticije. Na splošno se delež anketirancev v mestih, ki to omenjajo, giblje od manj kot enega od šestih na Malti (12 %), Danskem in v Grčiji (obe 14 %), na Cipru in v Nemčiji (obe 16 %) ter v Latviji (17 %) do približno tretjine na Slovaškem (32 %) in Hrvaškem (35 %).

V šestih državah članicah je prispevek k raziskavam o lokalnih politikah in storitvah najpogostejše omenjena oblika lokalnega odločanja, pri kateri so v zadnjih petih letih sodelovali anketiranci, ki živijo v mestih. Delež anketirancev, ki so odgovorili na to vprašanje, je največji v Romuniji (v obeh 31 %) in na Hrvaškem (30 %). Avstrija, Nemčija in Nizozemska (vse 9 %) imajo najmanjši delež anketirancev, ki so odgovorili na to vprašanje.

Posvetovanja z državljani so se udeležili približno trije od desetih anketirancev, ki živijo v mestih v Bolgariji (31 %) in Avstriji (30 %). V teh dveh državah članicah je to na najvišji ravni zaradi sodelovanja pri lokalnem odločanju. Delež anketirancev v mestih, ki so izbrala ta odgovor, je najmanjši na Švedskem (4 %), Češkem, Danskem in Finskem (vsi 6 %).

Dejavno sodelovanje z mediji (npr. tisk, avdio/televizija in družbeni mediji) in opozarjanje na lokalna vprašanja sta najvišja na Malti (36 %) in v Grčiji (26 %). Vendar je zelo malo anketirancev izbralo ta odgovor na Nizozemskem (4 %), Češkem, v Franciji in Luksemburgu (vsi 5 %).

V vseh državah ne več kot četrtnina vprašanih v mestih omenja druge oblike sodelovanja pri lokalnem odločanju:

- Pripravljene javne seje ali dogodki, ki jih organizira lokalni svet: z 8 % na Finskem na 24 % v Grčiji

- Prostovoljno delo v dejavnostih, ki jih organizira lokalni svet: s 5 % v Litvi na 23 % na Malti
- Vključiti se v sosedske projekte, ki jih vodi skupnost: s 5 % v Estoniji in Luksemburgu na 19 % v Grčiji
- Obrnil se je na njihove izvoljene predstavnike: s 4 % na Danskem in v Latviji na 24 % na Malti
- Sodelovala je pri participativnem načrtovanju proračuna: z 1 % na Cipru in v Luksemburgu na 25 % na Poljskem
- Začeli so svoj projekt za izboljšanje življenja v skupnosti: z 2 % na Cipru, Madžarskem in v Luksemburgu na 21 % na Malti.

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

V10 Ko gre za izboljšanje kraja, kjer živite, na katerega od naslednjih načinov lokalnega odločanja ste bili vključeni v zadnjih 5 letih? Izberite vse, ki veljajo. [MOLIČNA ODGOVORNOST]

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

	Podpisa peticij o	Prispevek k raziskava m o lokalnih politikah in storitvah	Sodeloval v posvetova nju z državljan i	Udeležb a na javnih srečanja h ali dogodka h, ki jih organizir a vaš lokalni svet	Prostovolj stvo v dejavnosti h, ki jih organizir a vaš lokalni svet	Dejavn o sodelov anje z mediji (npr. mediji, audio/t elevizij skimi in družbe nimi mediji) za večjo pozorn ost	Sodeloval pri sosedskih projektih, ki jih vodi skupnost	Stopite v stik z vašimi izvoljenimi predstavniki	Sodeloval v participati vnem proračuns kem postopku	Začeti svoj projekt za izboljšanj e življenja v skupnosti	Sodeloval sem pri drugih načinah izdelave lokalne ecizije.	Nisem sodeloval /-a pri lokalnem odločanju
EU-27	21	15	13	12	10	10	9	8	7	6	5	42
BE	21	13	12	12	10	7	9	8	4	7	5	41
BG	27	16	31	18	19	15	16	16	8	9	10	25
CZ	22	15	6	11	8	5	8	7	8	3	4	43
DK	14	15	6	10	8	8	9	4	3	5	4	53
DE	16	9	14	11	11	13	7	9	8	9	5	42
EE	26	19	7	12	8	7	5	10	8	4	6	39
IE	29	24	10	19	14	13	15	23	7	7	9	29
EL	14	19	11	24	17	26	19	14	11	10	6	25
ES	20	17	14	12	11	11	10	7	7	6	4	42
FR	20	13	16	10	7	5	8	7	5	4	5	46
kadr ovska	35	30	11	15	12	8	8	15	2	4	8	35
IT	20	17	11	12	7	10	9	6	2	6	3	47
CY	16	28	8	14	10	7	7	19	1	2	6	45
LV	17	22	11	12	9	15	12	4	4	6	7	37
LT	25	27	7	9	5	7	11	7	3	4	8	34
LU	28	23	13	11	9	5	5	9	1	2	7	36
HU	27	14	8	11	7	6	6	13	4	2	5	45
MT	12	20	13	19	23	36	18	24	17	21	0	12
NL	20	9	7	11	6	4	9	6	3	4	5	50
AT	21	9	30	11	7	7	9	10	4	4	5	36
PL	26	23	17	14	10	11	8	8	25	8	4	30
PT	27	22	10	10	12	7	11	11	9	5	6	38
RO	27	31	13	11	14	13	12	11	3	8	6	34
SI	25	23	13	12	12	11	10	10	8	8	6	32
SK	32	20	7	17	11	7	8	13	5	4	7	35
FI	21	22	6	8	8	13	9	11	7	8	4	38
SE	18	13	4	14	7	15	6	7	7	7	6	47

Odgovor „Ne vem“ ni bil prikazan.

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podežlju, po državah

V več državah anketiranci, ki živijo v mestih, pogosteje kot tisti, ki živijo v mestih, predmestjih ali na podežlju, odgovorijo, da so v zadnjih petih letih podpisali peticijo. Razlika med anketiranci v mestih ter v mestih in predmestjih ter na podežlju je največja v naslednjih državah: Bolgarija (28 % v primerjavi z 12 % do 13 %), Madžarska (27 % v primerjavi s 16 % do 20 %), Estonija (26 % v primerjavi s 17 % do 18 %), Litva (25 % v primerjavi s 16 % do 18 %), Belgija (21 % v primerjavi z 10 % do 14 %) in Nemčija (16 % v primerjavi z 10 % do 11 %).

Nasprotno pa anketiranci, ki živijo na podežlju, na splošno pogosteje kot anketiranci iz mest in predmestij ter mest navedejo, da so se udeležili javnih srečanj ali dogodkov, ki jih je organiziral njihov lokalni svet. Ta trend je najbolj izrazit na Češkem (26 % v primerjavi z 11 %–16 %), Madžarskem (24 % v primerjavi z 11 %–14 %), Portugalskem (20 % v primerjavi z 10 %–11 %), v Romuniji (19 % v primerjavi z 11 %–12 %) in Sloveniji (19 % v primerjavi z 12 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Ženske, ki živijo v mestih (45 %), pogosteje kot moški, ki živijo v mestih (38 %), navajajo, da v zadnjih petih letih niso sodelovale pri odločanju na lokalni ravni, da bi izboljšale kraj, kjer živijo. Podoben vzorec je mogoče najti pri mestnih prebivalcih, starih 55 let in več, ki so bolj verjetni kot njihovi mlajši kolegi (51 % v primerjavi z 32 %–40 %), če omenimo, da niso sodelovali pri lokalnem odločanju.

Anketiranci, ki živijo v mestih in so zaključili izobraževanje v starosti od 16 do 19 let, pogosteje kot nižje in višje izobraženi anketiranci, ki živijo v mestih, navajajo, da v zadnjih petih letih niso sodelovali pri lokalnem odločanju (49 % v primerjavi z 39–40 %).

Delež anketirancev, ki živijo v mestih in navajajo, da niso sodelovali pri lokalnem odločanju, je večji med prebivalci mest, ki ne delajo (51 %), v primerjavi s samozaposlenimi anketiranci (30 %), fizičnimi delavci (31 %) in zaposlenimi (38 %), ki živijo v mestih.

Verjetnost, da bodo mestni prebivalci sodelovali pri lokalnem odločanju, je povezana s podobo EU, ki jo imajo, pri čemer anketiranci z negativno podobo EU (48 %) pogosteje kot tisti s pozitivno podobo (37 %) navajajo, da niso sodelovali pri lokalnem odločanju.

6. Podpiranje življenja v mestih

6.1. Nedavne spremembe v življenjskih pogojih

Evropska perspektiva

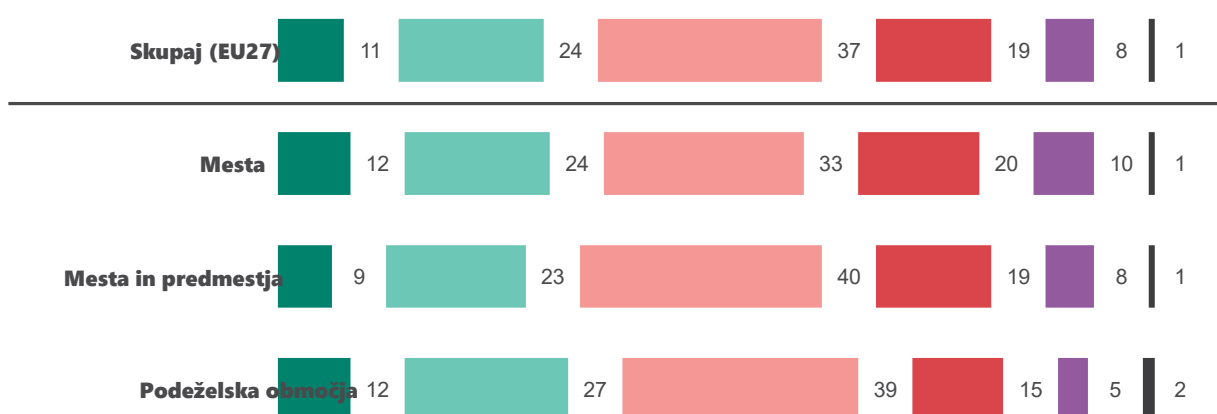
V povprečju 35 % državljanov po vsej EU meni, da se je v zadnjih petih letih „močno“ ali „rahlo“ izboljšala življenjska sposobnost v kraju, kjer živijo.³ Nasprotno pa jih 27 % meni, da se je življenjska doba „močno“ ali „rahlo“ poslabšala. Preostalih 37 % jih v zadnjih petih letih ni opazilo sprememb v življenjskih razmerah, v katerih živijo.

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Več kot tretjina državljanov, ki živijo v mestih (36 %), je odgovorila, da se je življenje v njihovem mestu izboljšalo (12 % „močno izboljšalo“ in 24 % „nekoliko izboljšalo“). Tretjina anketirancev (33 %) ni opazila sprememb, trije od desetih (30 %) pa so poročali o poslabšanju življenjskih razmer v svojem mestu (10 % „močno poslabšanih“ in 20 % „nekoliko poslabšanih“).

V1 Kako bi v kraju, kjer živite, rekli, da se je življenjska doba spremenila v primerjavi s petimi leti (odkar ste se tja preselili)?

Močno izboljšano Rahlo izboljšano Ostala je enaka Rahlo poslabšano Močno poslabšano Ne vem, če

(%) Osnova: n = 31 855 – **Vsi anketiranci** (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja) / n = 11 998 – **Anketiranci, ki živijo v mestih** / n = 4 682 – **mesta in predmestja** / n = 7 975 – **podeželska območja**

³ Anketiranci so bili pozvani, naj ocenijo spremembe v življenjskih razmerah v zadnjih petih letih. Tisti, ki so se preselili pred manj kot petimi leti, so bili pozvani, naj razmislijo o spremembah, odkar so se tja preselili.

Razlike med državami, ki se osredotočajo na mesta

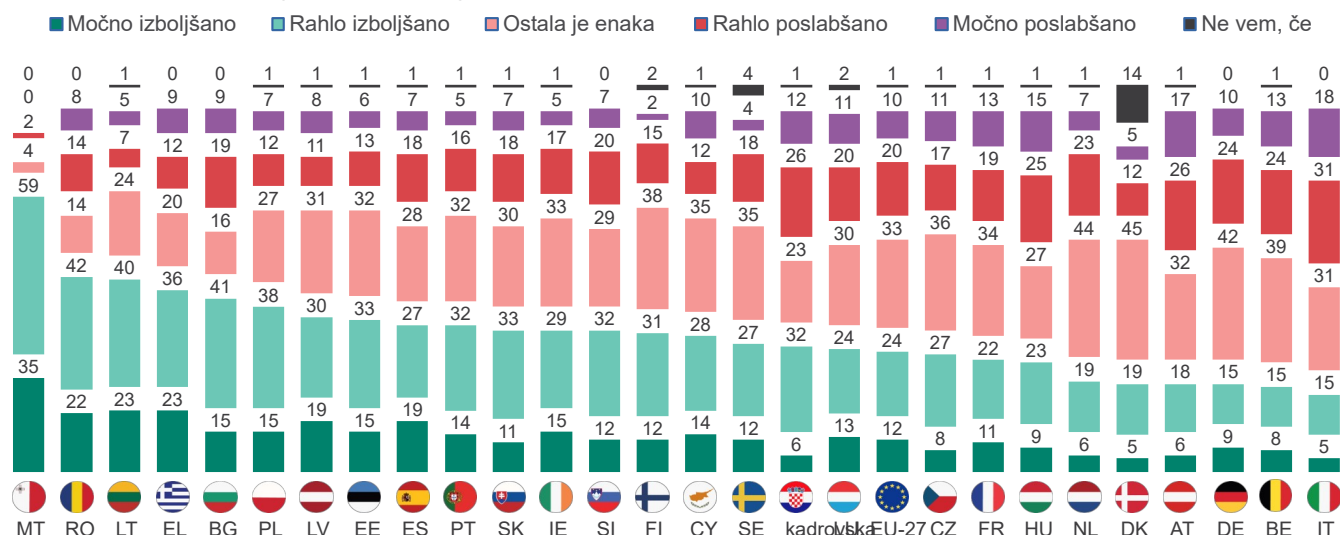
Večina prebivalcev mest v Romuniji (64 %), Litvi (63 %), Grčiji (59 %), Bolgariji (56 %) in na Poljskem (53 %) poroča, da so se življenjske razmere v njihovem mestu v zadnjih petih letih „močno“ ali „rahlo“ izboljšale; Malta izstopa, saj je 94 % anketirancev poročalo o izboljšanju.⁴

Po drugi strani pa v šestih državah ne več kot četrtina vprašanih meni, da se je življenje v njihovem mestu izboljšalo; to velja za Italijo (20 %), Belgijo (23 %), Nemčijo (24 %), Avstrijo in Dansko (obe 24 %) ter Nizozemsko (25 %).

Delež mestnih prebivalcev, pri katerih se je v zadnjih petih letih poslabšala življenjska doba njihovega mesta, je največji v Italiji (49 % se je „močno“ ali „rahlo“ poslabšalo). Drugi državi, v katerih vsaj štirje od desetih prebivalcev mest poročajo o poslabšanju stanja, sta Avstrija (43 %) in Madžarska (40 %).

V1 Kako bi v kraju, kjer živite, rekli, da se je življenjska doba spremenila v primerjavi s petimi leti (odkar ste se tja preselili)?

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

4 Pri razlagi te številke je potrebna previdnost zaradi manjše velikosti vzorca na Malti.

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podežlju, po državah

V nekaterih državah članicah so opazne znatne razlike v dojemanju med anketiranci, ki živijo v mestih, in anketiranci, ki živijo v mestih in predmestjih. Ta razlika je najbolj izrazita v Bolgariji, kjer 73 % anketirancev iz mest in predmestij meni, da so se življenjske razmere v zadnjih petih letih izboljšale v primerjavi s 56 % prebivalcev mest, in v Grčiji, kjer se s tem stališčem strinja 74 % tistih, ki živijo v mestih in predmestjih, v primerjavi z 59 % anketirancev v mestih. Vendar na Švedskem prebivalci mest (39 %) pogosteje kot anketiranci, ki živijo v mestih in predmestjih (23 %), navajajo, da se je življenjski slog v kraju, kjer živijo, izboljšal.

V več državah članicah je mnenje, da so se življenjske razmere izboljšale, bolj razširjeno med tistimi, ki živijo na podežlju, kot med tistimi, ki živijo v mestih. Največje razlike so bile ugotovljene na Nizozemskem (40 % na podežlju v primerjavi s 25 % v mestih), v Belgiji (43 % v primerjavi s 23 %), Grčiji (76 % v primerjavi z 59 %) in Bolgariji (78 % v primerjavi s 56 %). Nasproten trend je opazen na Irskem (44 % v mestih v primerjavi z 31 % na podežlju) in Finskem (43 % v primerjavi z 31 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Moški, ki živijo v mestih (39 %), pogosteje kot ženske, ki živijo v mestih (33 %), odgovorijo, da se je v zadnjih petih letih kakovost življenja v kraju, kjer živijo, izboljšala.

Pomembna razlika je opazna tudi v starostnih kategorijah, saj je pri prebivalcih mest, mlajših od 40 let, večja verjetnost, da so se izboljšali življenjski pogoji, kot pri starejših prebivalcih (42–46 % v primerjavi z 29–33 %).

Stopnja izobrazbe je tudi pomemben dejavnik pri tem, kako anketiranci v mestih dojemajo življenjske razmere v kraju, kjer živijo: 38 % prebivalcev mest, ki so zaključili izobraževanje v starosti 20 let ali več, se je izboljšalo, v primerjavi z 31 %–32 % anketirancev, ki so izobraževanje zaključili v zgodnejši starosti.

Zaposleni in samozaposleni anketiranci, ki živijo v mestih (oboje 40 %), pogosteje kot fizični delavci (35 %) in tisti, ki ne delajo (28 %), odgovorijo, da se je v zadnjih petih letih izboljšala življenjske razmere v kraju, kjer živijo.

6.2. Ozaveščenost o podpori EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestih

Evropska perspektiva

Povprečno 46 % državljanov po vsej EU na vprašanje, ali so seznanjeni s projekti ali ukrepi EU za spodbujanje življenja in trajnostnega razvoja v mestih ali na mestnih območjih, odgovori pritrdilno. Natančneje, 24 %

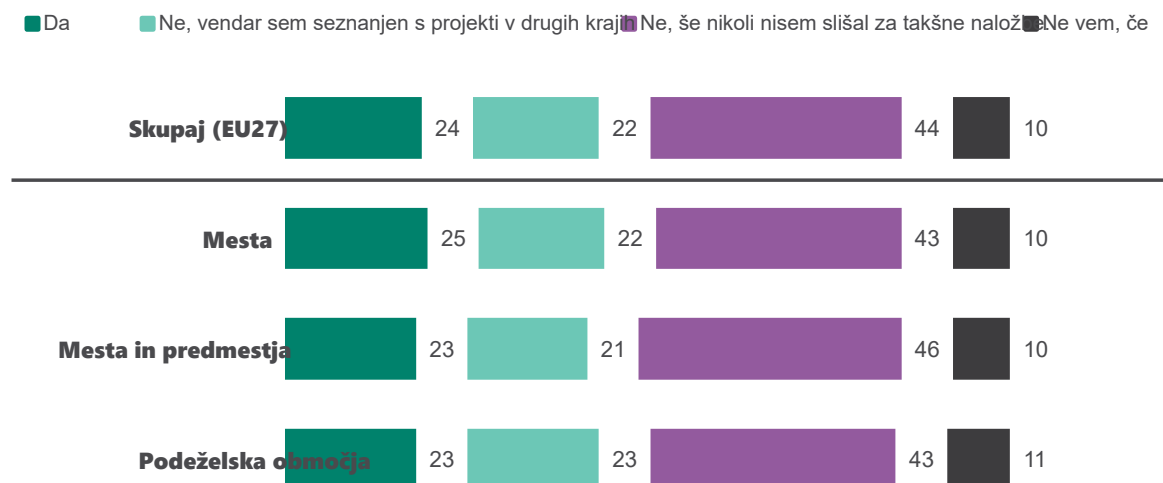
intervencijami v drugih krajih, ne pa tudi v svojem mestu).

Mesta, kraji in predmestja ter podeželska območja

Ozaveščenost o podpori EU za izboljšanje življenjskih pogojev v mestih je na enaki ravni v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželskih območjih.

Q12 Evropska unija vlaga v mesta in druga mestna območja, da bi podprla trajnostni razvoj, primeren za življenje.

Ali ste že slišali za projekte ali ukrepe EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestu, v katerem živite, ali mestih v vaši bližini?

(%) Osnova: n = 31 855 – **Vsi anketiranci** (mesta, mesta in predmestja ter podeželska območja) / n = 11 998 – **anketiranci, ki živijo v mestih** / n = 11 882 – **mesta in predmestja** / n = 7 975 – **podeželska območja**

državljanov je slišalo za projekte ali ukrepe EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestu, v katerem živijo, ali v mestih v njihovi bližini, 22 % pa za projekte v drugih mestih ali mestih, ki so bolj oddaljena. Več kot štirje od desetih državljanov (44 %) niso seznanjeni z naložbami EU v mesta ali mestna območja.

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

Skoraj vsak drugi anketiranec, ki živi v mestih (47 %), je poročal, da je seznanjen s projekti ali intervencijami EU v podporo življenju in trajnostnemu razvoju (od tega jih je 25 % seznanjenih s takimi projekti in intervencijami v svojem mestu, 22 % pa s projekti in

Razlike med državami, ki se osredotočajo na mesta

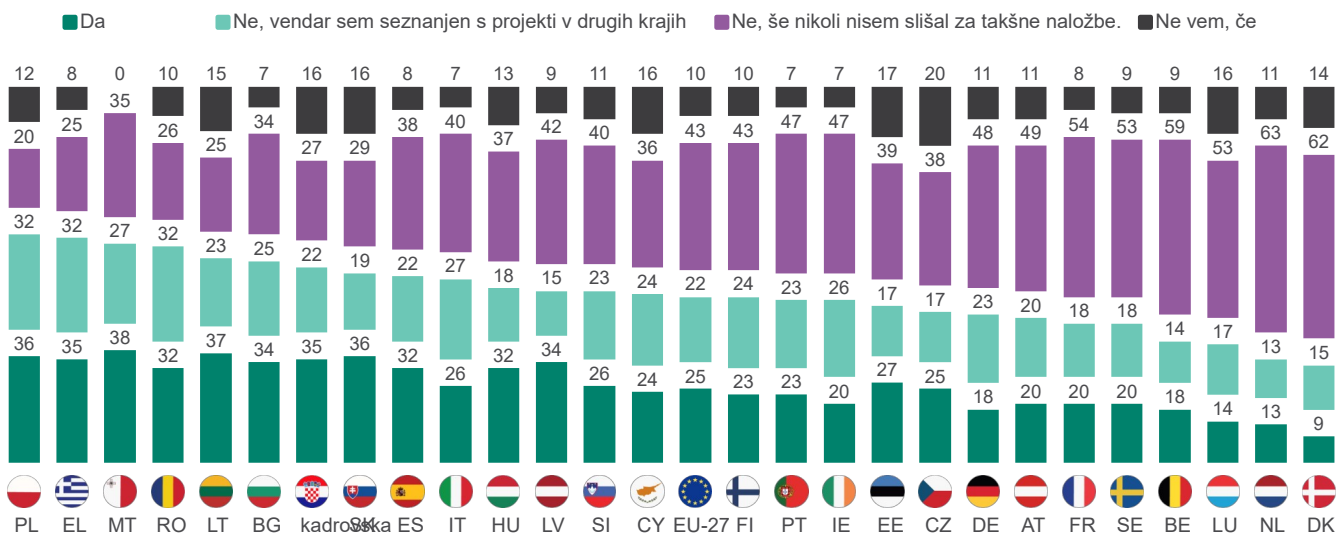
Na ravni posameznih držav, s poudarkom na anketirancih, ki živijo v mestih, je skupna raven ozaveščenosti o projektih in ukrepih EU za izboljšanje življenjskih razmer v njihovem mestu ali drugih mestih najvišja na Poljskem (68 %) in najnižja na Danskem (24 %).

Natančneje, med 9 % prebivalcev mest na Danskem in 38 % na Malti poroča, da so slišali za projekte ali ukrepe EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestu, v katerem živijo. Delež prebivalcev mest, ki poznajo to vrsto projektov ali posegov drugje, vendar ne v svojem mestu, se giblje od 13 % na Nizozemskem do 32 % v Grčiji, na Poljskem in v Romuniji.

Q12 Evropska unija vlaga v mesta in druga mestna območja, da bi podprla trajnostni razvoj, primeren za življenje.

Ali ste že slišali za projekte ali ukrepe EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestu, v katerem živite, ali mestih v vaši bližini?

Stališča državljanov, ki živijo v mestih

(%) Osnova: n=11 998 – Anketiranci, ki živijo v mestih

Razlike med anketiranci, ki živijo v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podežlju, po državah

večja med prebivalci mest, ki imajo pozitivno podobo o EU, kot med tistimi, ki imajo negativno podobo (60 % v primerjavi s 33 %).

V povprečju je ozaveščenost o projektih ali ukrepih EU v podporo življenju in trajnostnemu razvoju v mestih ali na mestnih območjih po vsej EU podobna v mestih, manjših mestih in predmestjih ter na podeželskih območjih. Vendar so v nekaterih državah članicah opazne razlike v ozaveščenosti glede na stopnjo urbanizacije.

V več državah članicah je ozaveščenost o projektih in ukrepih EU za izboljšanje življenjskih pogojev v mestih ali na mestnih območjih večja na podežlju kot v mestih. Ta razlika v ozaveščenosti je večja od desetih odstotnih točk v Grčiji (81 % na podežlju v primerjavi s 67 % v mestih), Bolgariji (75 % v primerjavi s 59 %), na Portugalskem (58 % v primerjavi s 46 %), v Belgiji (44 % v primerjavi s 32 %) in na Nizozemskem (43 % v primerjavi s 26 %).

Nasprotni trend je opazen v Nemčiji in Franciji, kjer anketiranci, ki živijo v mestih, pogosteje kot tisti, ki živijo na podežlju, poročajo o seznanjenosti s to vrsto naložb EU (Nemčija: 42 % v mestih v primerjavi s 30 % na podežlju; Francija: 38 % v primerjavi s 28 %).

Socialno-demografske razlike, osredotočene na državljane, ki živijo v mestih

Moški, ki živijo v mestih (53 %), so bolj verjetno kot ženske, ki živijo v mestih (42 %), seznanjeni s projekti ali ukrepi EU za izboljšanje življenjskih razmer v svojem mestu ali drugih mestih. Ozaveščenost je večja tudi med prebivalci mest, mlajšimi od 40 let (54 %–57 %), v primerjavi s starejšimi prebivalci (40 %–44 %).

Ročni delavci (41 %), ki živijo v mestih, so manj ozaveščeni o projektih ali ukrepih EU za izboljšanje življenjskih razmer v svojem mestu ali drugih mestih kot v drugih kategorijah poklicev (49–56 %).

Anketiranci v mestih, ki zaupajo lokalnim organom, so bolj verjetni kot tisti, ki ne zaupajo, da so seznanjeni s to vrsto naložb EU (53 % v primerjavi s 44 %). Podobno je ozaveščenost

Tehnične specifikacije

Med 26. marcem in 8. aprilom 2025 je Ipsos European Public Affairs na zahtevo Evropske komisije, Generalnega direktorata za regionalno in mestno politiko, izvedel raziskavo Flash Eurobarometer 561 z naslovom Public opinion on urban challenges and investment in cities (Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih). Gre za splošno javno anketo, ki jo usklajuje Generalni direktorat za komuniciranje, enota za javno mnenje in udejstvovanje državljanov. Raziskava Flash Eurobarometer 561 zajema prebivalstvo državljanov EU, ki prebivajo v eni od 27 držav članic EU ter so stari 15 let in več. Enako je bilo v vsaki državi razdeljeno v tri skupine glede na stopnjo urbanizacije⁵. Stopnja urbanizacije (DEGURBA) je klasifikacija, ki označuje značaj območja. Razvršča ozemlje države v urbano-podeželski kontinuum. DEGURBA združuje velikost populacije in pragove gostote prebivalstva za določitev treh različnih razredov:

- mesta
- Mesta in predmestja
- podeželska območja⁶

Vsi razgovori so bili opravljeni prek računalniško podprtega spletnega anketiranja (CAWI) z uporabo spletnih panelov Ipsos in njihove partnerske mreže. Anketiranci so bili izbrani iz panelov za spletni dostop, skupin predhodno zaposlenih posameznikov, ki so se strinjali, da bodo sodelovali v raziskavah. Kvote za vzorčenje so bile določene glede na starost (15–24 let, 25–34 let, 35–44 let, 45–54 let, 55–64 let in 65 let in več), spol in DEGURBA.

Razlika do zgornje meje napake

Za rezultate raziskave veljajo dovoljena odstopanja pri vzorčenju. „Meja napake“ količinsko opredeljuje negotovost (ali zaupanje v) rezultat ankete. Praviloma velja, da več kot je opravljenih razgovorov (velikost vzorca), manjša je stopnja napake. Z vzorcem 500 se doseže dovoljeno odstopanje, ki ne presega 4,4 odstotne točke, z vzorcem 1 000 pa se doseže dovoljeno odstopanje, ki ne presega 3,1 odstotne točke.

Statistične meje zaradi dovoljenih odstopanj pri vzorčenju
(pri 95-odstotni stopnji zaupanja)

različne velikosti vzorcev so v vrsticah	različni opaženi rezultati so v stolpcih						
	5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
n = 50	±6,0	±8,3	± 12,0	±13,9	± 12,0	±8,3	±6,0
n = 100	±4,3	± 5,9	±8,5	±9,8	±8,5	± 5,9	±4,3
n = 200	±3,0	±4,2	±6,0	±6,9	±6,0	±4,2	±3,0
n = 500	±1,9	±2,6	±3,8	±4,4	±3,8	±2,6	±1,9
n=1000	± 1,4	±1,9	±2,7	±3,1	±2,7	±1,9	± 1,4
n = 1500	±1,1	±1,5	±2,2	±2,5	±2,2	±1,5	±1,1
n = 2000	± 1,0	±1,3	±1,9	±2,2	±1,9	±1,3	± 1,0

5 Na Cipru, v Luksemburgu in na Malti so vzorci zajemali le mesta ter predmestja in mesta.

6 Za več informacij glej:

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/information-data>

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

	Datumi terenskega dela	Mesta	Število intervjujev	
			Mesta in predmestja	Podeželska območja
EU-27	26.3-8.4.2025	11998	11882	7975
BE	26.3-3.4.2025	453	453	340
BG	26.3-3.4.2025	463	461	384
CZ	26.3-3.4.2025	443	456	319
DK	26.3-2.4.2025	451	458	297
DE	26.3-2.4.2025	513	520	401
EE	26.3-4.4.2025	456	444	304
IE	26.3-8.4.2025	478	412	324
EL	26.3-7.4.2025	486	443	321
ES	26.3-3.4.2025	528	511	422
FR	26.3-1.4.2025	508	513	425
kadrovska	26.3-4.4.2025	469	448	286
IT	26.3-3.4.2025	522	537	390
CY	26.3-8.4.2025	279	224	-
LV	26.3-5.4.2025	448	447	305
LT	26.3-4.4.2025	470	445	310
LU	26.3-8.4.2025	258	255	-
HU	26.3-2.4.2025	460	436	310
MT	26.3-2.4.2025	292	263	-
NL	26.3-5.4.2025	464	462	309
AT	26.3-3.4.2025	457	457	312
PL	26.3-3.4.2025	448	462	306
PT	26.3-3.4.2025	455	459	349
RO	26.3-3.4.2025	459	463	289
SI	26.3-3.4.2025	417	473	324
SK	26.3-2.4.2025	451	460	306
FI	26.3-4.4.2025	427	462	319
SE	26.3-3.4.2025	443	458	323

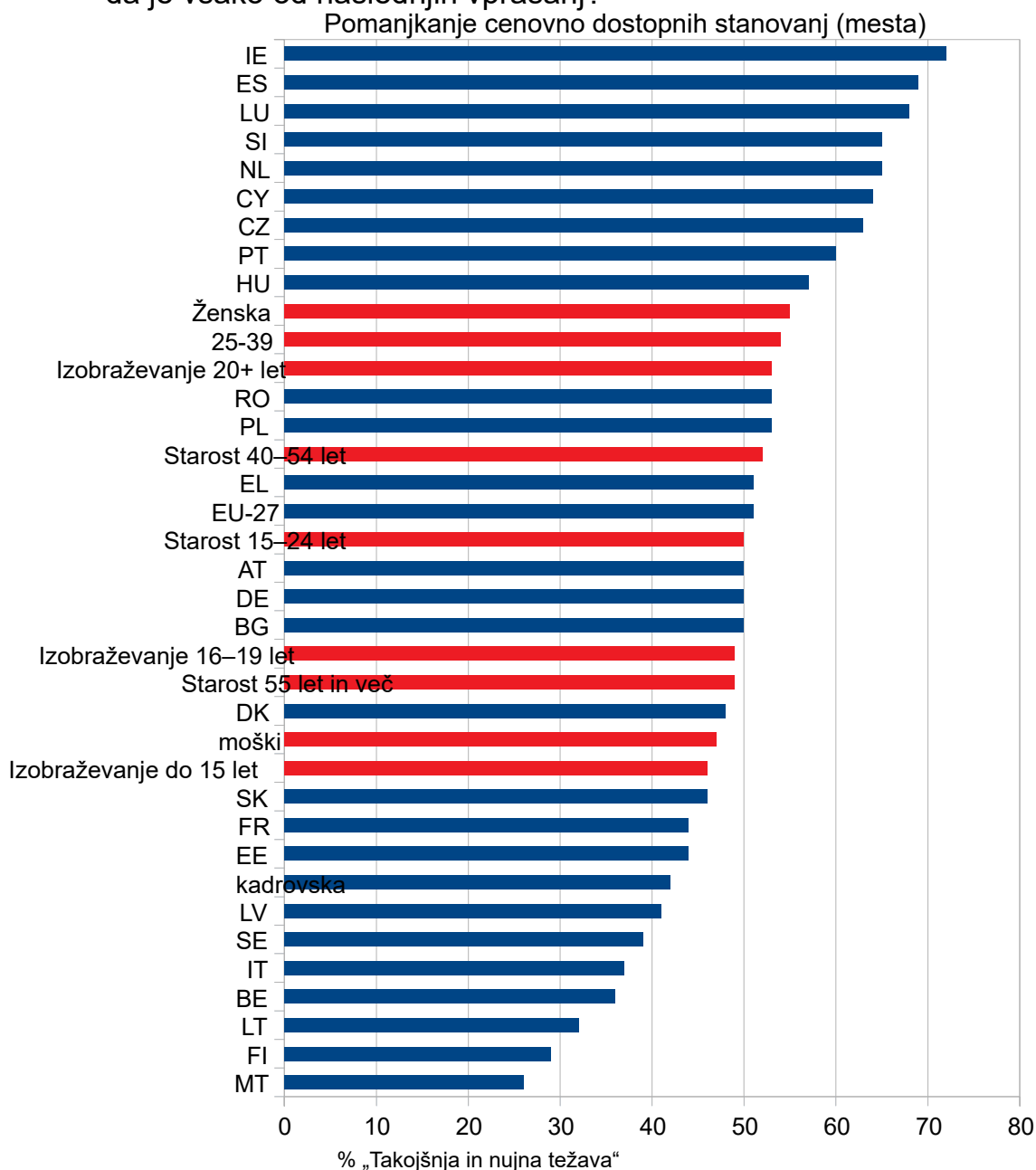
Pripombe

(Pierre Dieumegard)

Kot običajno (še bolj kot običajno) so razlike med državami večje kot med družbenimi skupinami.

Prvo vprašanje (vprašanje 2) je bilo „Kje živite, katere so takojšnje in nujne težave?“, najpogostejši odgovor za prebivalce mest pa je bil „pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj“.

V2 Koliko težav imate v kraju, kjer živite, če sploh, ali menite, da je vsako od naslednjih vprašanj?

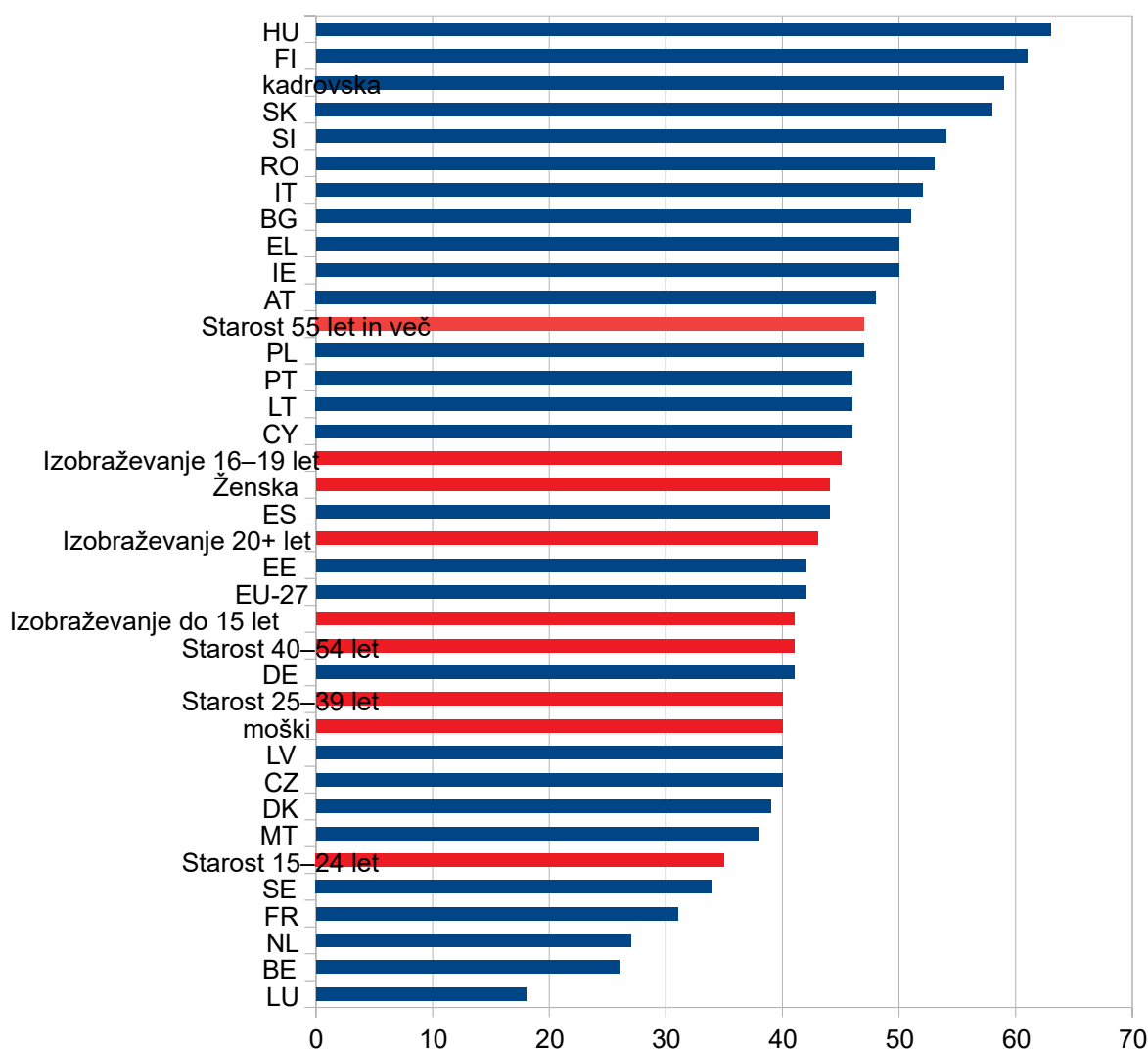
Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

V nekaterih državah je pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj močno občutno (Irska, Španija, Luksemburg), v drugih (Malta, Finska, Litva) pa manj. Nasprotno pa se družbene skupine (glede na spol, starost ali stopnjo izobrazbe) precej manj razlikujejo po tem, kako dojemajo pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj.

Podobno so se na vprašanje o potrebi po izboljšanju z največ tremi izbirami s seznama odzivi različnih držav zelo razlikovali. Primer je v tretjem vprašanju („Q3 Kateri od naslednjih vidikov bi bilo treba po vašem mnenju najbolj izboljšati v kraju, kjer živite? Izberite največ tri vidike.“)

V3 ... Kateri od naslednjih vidikov se vam zdi najbolj potreben izboljšanja?

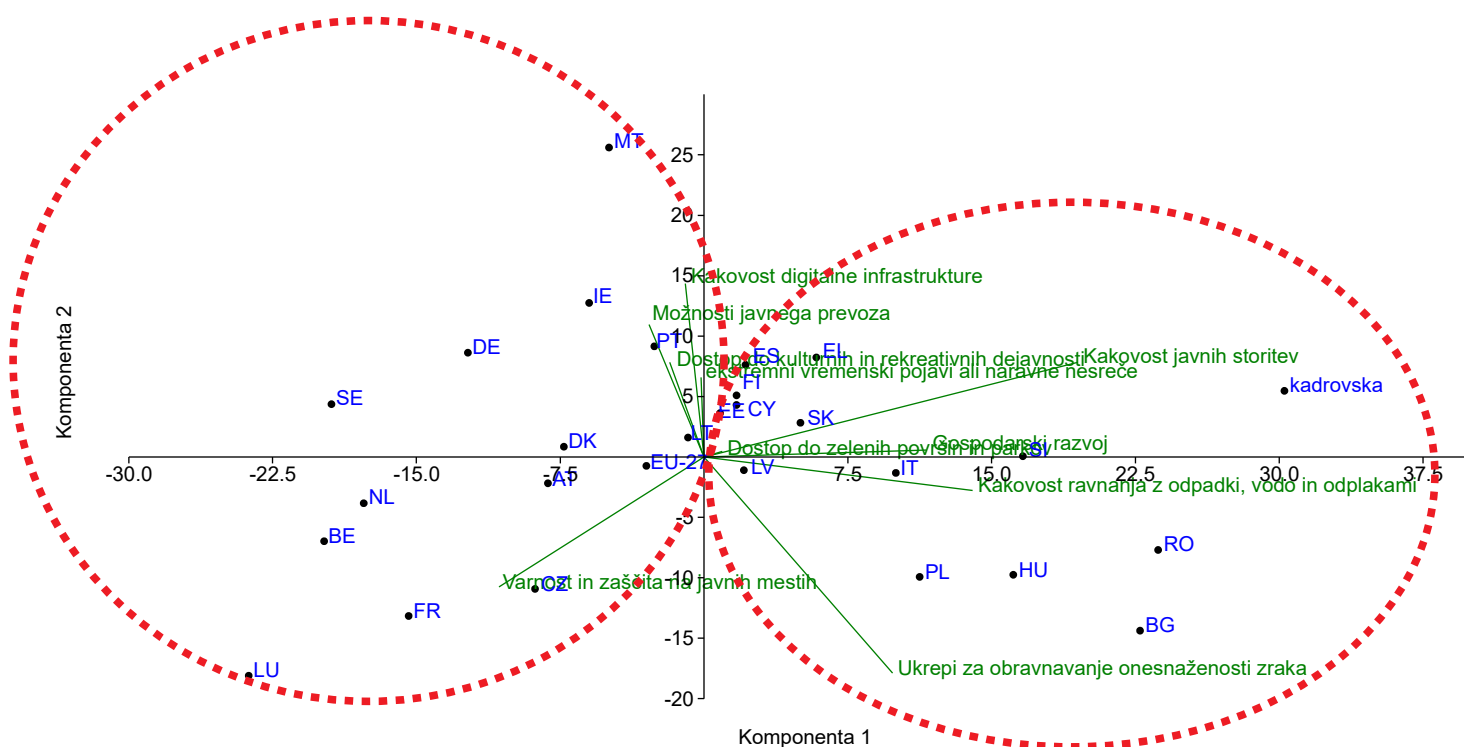
Kakovost javnih storitev (npr. storitve zdravstvenega varstva, otroškega varstva, izobraževanja in oskrbe starejših)

Prednostne naloge za izboljšanje življenja ljudi se razlikujejo od države do države.

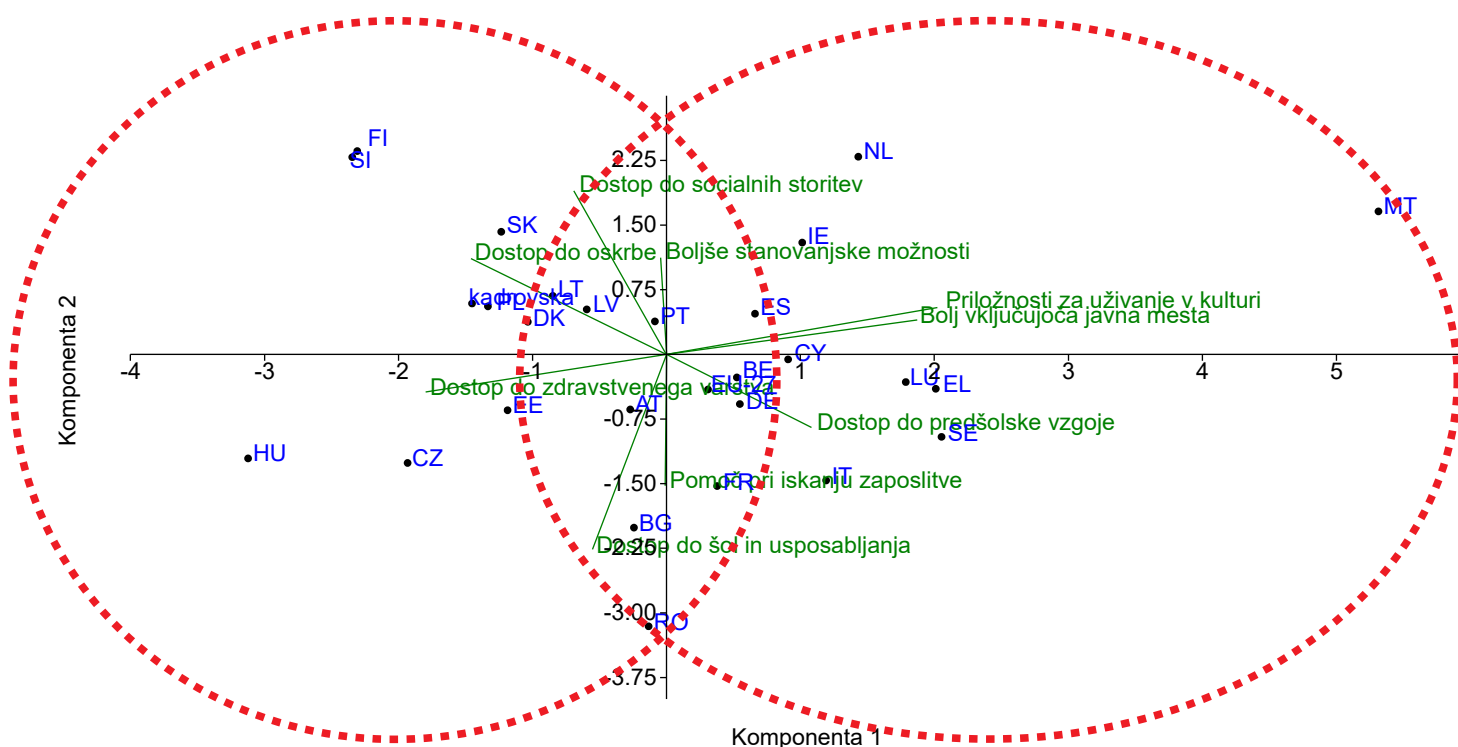
Z vprašanjem 3 „Katera področja najbolj potrebujejo izboljšave?“ lahko izvedemo analizo glavnih sestavnih delov odgovorov iz različnih držav.

V grobem lahko opredelimo dve skupini držav. Na desni strani diagrama „Vzhodne države“ (čeprav je v tej skupini Italija) želijo predvsem ukrepe za svoje fizično okolje: nadzor nad onesnaževanjem zraka, upravljanje voda in ravnanje z odpadki. Na levi strani diagrama so „zahodne države“ (čeprav je Češka v tej skupini) bolj zainteresirane za varnost v svojem človeškem okolju: varnost in varovanje na javnih mestih (predvsem francoskih in beneluških prebivalcih) in v javnem prevozu.

V šestem vprašanju so predlagane tudi možnosti (največ tri) v zvezi z naložbami, ki jih je treba izvesti („Krepitev socialne vključenosti v kraju, kjer živite, na katerih področjih naložb bi bilo treba po vašem mnenju dati prednost? Izberite največ tri področja).

Tudi tukaj se želje prebivalcev zelo razlikujejo od države do države. Na desni strani si zahodne države želijo bolj vključujočih javnih prostorov ter kulturnih in skupnostnih dejavnosti. Na levi strani si vzhodnoevropske države želijo dostopa do zdravstvenih in socialnih storitev.

Na naslednjih občinskih ali regionalnih volitvah bodo kandidati izjavili, da želijo osrečiti svoje bodoče volivce. Toda koliko jih bo dejansko prebralo to poročilo Eurobarometra, ki bi jim lahko povedalo, kaj želijo njihovi sodržavljanjani?

Vprašalnik

Povprašajte vse

V1 [IF DX1=1 ali 2] Kako bi v kraju, kjer živite, rekli, da se je živahnost spremenila, odkar ste se preselili tja?

[IF DX1>2] Kako bi v kraju, kjer živite, rekli, da se je živahnost spremenila v primerjavi s stanjem pred petimi leti?

(Enotna ODGOVORNOST)

Močno izboljšan 1

Rahlo izboljšano 2

Še vedno isti 3

Nekoliko slabše 4

Močno poslabšano 5

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

V2 Koliko težav imate v kraju, kjer živite, če sploh, ali menite, da je vsako od naslednjih vprašanj?

(RANDOMIZIJSKE IZJAVE 1-8)

(ZAKLJUČKI)

Q2_1 Brezposelnost ali pomanjkanje zaposlitvenih možnosti 1

Q2_2 Lokalne vsebine (trgovine, restavracije itd.), ki zapuščajo center [INFO BUTTON: „Središče“ se nanaša na središče kraja, kjer živite. Če živite na podeželju, se nanaša na najbližje naselje z nakupovalnimi centri.] 2

Q2_3 Nizka stopnja ponovne uporabe praznih ali zapuščenih stavb 3

Q2_4 Pomanjkanje cenovno dostopnih stanovanj 4

Q2_5 Gentrifikacija ali turistična ponudba v centru [INFO BUTTON: „Središče“ se nanaša na središče kraja, kjer živite. Če živite na podeželju, se nanaša na najbližje naselje z nakupovalnimi centri.] 5

Q2_6 Nezadostne možnosti za vključevanje migrantov in beguncev 6

Q2_7 Revščina ali brezdomstvo 7

Q2_8 Pomanjkanje kakovostnih javnih storitev (na primer zdravstvenega varstva, otroškega varstva, izobraževanja in oskrbe starejših) 8

(Preusmerjeno s strani RESPONSE SCALE)

Takojšnja in nujna težava 1

Težava, ki jo je treba obravnavati v prihodnosti 2

Ni veliko težav 3

Št. ogledov: 998

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

Povprašajte vse

V3 Kateri od naslednjih vidikov bi bilo treba po vašem mnenju v kraju, kjer živite, najbolj izboljšati? Izberite največ tri vidike.

(do TRIH DOLOČENIH ODGOVOROV) (Randomizirane TOČKE 1–10) (KODA 11 IN KODA 998 sta IZKLJUČNI)

Gospodarski razvoj in poslovne priložnosti 1

Kakovost digitalne infrastrukture (npr. širokopasovna pokritost in dostop do interneta) 2

Razpoložljivost cenovno dostopnih in dobro povezanih možnosti javnega prevoza 3

Dostop do kulturnih in rekreativnih dejavnosti 4

Varnost in zaščita na javnih mestih 5

Dostop do zelenih površin in parkov 6

Ukrepi za obvladovanje ekstremnih vremenskih razmer ali naravnih nesreč 7

Ukrepi za obravnavanje onesnaženosti zraka 8

Kakovost ravnanja z odpadki, vodo in odplakami 9

Kakovost javnih storitev (npr. storitve zdravstvenega varstva, otroškega varstva, izobraževanja in oskrbe starejših) 10

Nihče od teh 11

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

V4 Kako pomembni so po vašem mnenju naslednji ukrepi za krepitev lokalnega gospodarstva in trga dela v kraju, kjer živite?

(RANDOMIZIJSKE IZJAVE 1-4)

(ZAKLJUČKI)

Q4_1 Podpora lokalnim malim in srednjim podjetjem 1

Q4_2 Razvoj podjetniških spretnosti mladih 2

Q4_3 Preusposabljanje in izpopolnjevanje delavcev 3

Q4_4 Izboljšanje digitalnih storitev in infrastrukture za državljane in podjetja (npr. širokopasovni dostop do interneta, Wi-Fi, digitalne storitve) 4

(Preusmerjeno s strani RESPONSE SCALE)

Zelo pomembno 1

Zelo pomembno 2

Ne preveč pomembno 3

Sploh ni pomembno 4

Št. ogledov: 998

Flash Eurobarometer 561 – Javno mnenje o urbanih izzivih in naložbah v mestih

Povprašajte vse

V5 V kolikšni meri bi po vašem mnenju naslednji ukrepi koristili kraju, kjer živite, da bi se izboljšala cenovna dostopnost stanovanj?

(RANDOMIZIJSKE IZJAVE 1–5)

(ZAKLJUČKI)

V5_1 Gradnja več novih cenovno dostopnih stanovanj (npr. z zagotavljanjem spodbud) 1

Q5_2 Prenova obstoječih stanovanj za zmanjšanje računov za energijo 2

V5_3 Spremljanje cen najemnin in zagotavljanje programov pomoči pri najemninah (npr. zgornje meje najemnin, boni za najemnine) 3

V5_4 Zagotavljanje finančne podpore ali davčnih spodbud kupcem, ki prvič kupijo stanovanje, in ranljivim skupinam 4

Q5_5 Nadzor špekulacij z nepremičninami (npr. z obdavčitvijo praznih nepremičnin, urejanjem kratkoročnih najemov ali omejevanjem števila turistov) 5

(Preusmerjeno s strani RESPONSE SCALE)

Prednosti veliko 1

Nekoliko več koristi 2

Nikakršne koristi 3

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

V6 Katera področja naložb bi bilo treba po vašem mnenju prednostno obravnavati, da bi okrepili socialno vključenost v kraju, kjer živite? Izberite največ tri področja

(do TRIH DOLOČENIH ODGOVOROV) (RANDOMIZEMSKA TOČKA 1-9) (KODA 10 IN KODA 998 IZKLJUČNO)

Dostop do zdravstvenega varstva 1

Dostop do predšolske vzgoje in varstva (od rojstva do šoloobvezne starosti) 2

Dostop do šol in usposabljanja 3

Dostop do oskrbe za ljudi, ki so za pomoč odvisni od drugih 4

Boljše stanovanjske možnosti za ljudi v stiski (npr. gospodinjstva z nizkimi dohodki ali ranljive skupine) 5

Bolj vključujoča javna mesta za vse (vključno z mladimi, starejšimi, ženskami, invalidi in LGBTIQ osebami) 6

Pomoč pri iskanju zaposlitve in dostopu do dela 7

Dostop do socialnih storitev (npr. svetovanje, podpora v kriznih razmerah) 8

Priložnosti za uživanje v kulturi, sodelovanje v dejavnostih skupnosti in državljansko življenje 9

Nihče od teh desetih

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

V7 Življenjski standard ljudi, ki prebivajo v mestih, krajih in vaseh, se lahko izboljša s sodelovanjem med različnimi okoliškimi kraji. Katera od naslednjih oblik sodelovanja med mesti in podeželjem bi bila po vašem mnenju najbolj koristna za ljudi v kraju, kjer živite? Izberite največ tri oblike sodelovanja.

(do TRIH DOLOČENIH ODGOVOROV) (Randomizirane TOČKE 1–7) (KODA 8 IN KODA 998 sta IZKLJUČNI)

Izboljšanje dostopa do visokokakovostnih živil, proizvedenih v bližini 1

Odpravljanje pomanjkanja delovne sile na trgu dela s privabljanjem več ljudi iz regije 2

Izboljšanje povezav javnega prevoza med mesti ter bližnjimi mesti in vasmi 3

Združevanje virov za izboljšanje varstva naravnih prostorov in biotske raznovrstnosti 4

Naložbe v zmanjšanje digitalnega razkoraka (npr. z ustvarjanjem boljšega dostopa do spletnega izobraževanja, priložnosti za e-trgovanje) 5

Izboljšanje usklajenega in zadostnega dostopa do zdravstvenih storitev 6

Izboljšanje usklajenega dostopa do visokokakovostnih storitev izobraževanja in usposabljanja 7

Nihče od teh osmih

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

Q8 Ali menite, da lokalne oblasti dovolj ukrepajo na vsakem od naslednjih področij, da bi obravnavale izzive podnebnih sprememb in okolja v kraju, kjer živite?

(RANDOMIZIJSKE IZJAVE 1-6)

(ZAKLJUČKI)

Q8_1 Energetska učinkovitost stavb 1

Q8_2 Varne poti za pešce in kolesarske steze 2

Q8_3 Trajnostni javni prevoz kot alternativa za uporabo avtomobila 3

Q8_4 Onesnaženost zraka 4

Q8_5 Grožnje, ki jih povzročajo vročinski valovi ali poplave (npr. z ustvarjanjem ulic, bogatih s sencami, mest za zadrževanje vode itd.) 5

Q8_6 Ravnanje z odpadki, vključno z obrati za recikliranje 6

(Preusmerjeno s strani RESPONSE SCALE)

Sprejemanje zadostnih ukrepov 1

Sprejeti nekaj ukrepov, vendar ne dovolj 2

Neukrepanje 3

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

Q9 Za izboljšanje mobilnosti v kraju, kjer živite, na katerih področjih so po vašem mnenju naložbe najbolj potrebne? Izberite največ tri področja.

(do TRIH DOLOČENIH ODGOVOROV) (Randomizirane TOČKE 1–7) (KODA 8 IN KODA 998 sta IZKLJUČNI)

Sprehajalne površine 1

Kolesarske steze 2

Možnosti prevoza na delo v okoliške občine 3

Izboljšanje upravljanja prometa 4

Polnilne postaje za električne avtomobile 5

Večja pogostost javnega prevoza (avtobus, tramvaj, podzemna železnica) 6

Območja brez avtomobilov 7

Nihče od teh osmih

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

V10 Ko gre za izboljšanje kraja, kjer živite, na katerega od naslednjih načinov lokalnega odločanja ste bili vključeni v zadnjih 5 letih? Izberite vse, ki veljajo.

(dodeljena večnamenska sredstva) (Randomizirane točke 1–10) (KODA 12 IN KODA 998 sta izključujoči)

Sodeloval/-a v posvetovanju z državljani 1

Sodeloval pri sosedskih projektih, ki jih vodi skupnost 2

Udeležba na javnih srečanjih ali dogodkih, ki jih je organiziral vaš lokalni svet 3

Stopite v stik z vašimi izvoljenimi predstavniki 4

Podpisal peticijo št. 5

Dejavno sodelovanje z mediji (npr. mediji, avdio/televizijskimi in družbenimi mediji) in opozarjanje na lokalna vprašanja 6

Prostovoljstvo v dejavnostih, ki jih organizira vaš lokalni svet 7

Sodeloval v participativnem proračunskem postopku 8

Začeti svoj projekt za izboljšanje življenja v skupnosti 9

Prispevek k raziskavam o lokalnih politikah in storitvah 10

Sodeloval sem pri drugih načinih odločanja na lokalni ravni 11

Nisem sodeloval/-a pri lokalnem odločanju 12

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

V11 V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o sodelovanju pri lokalnem odločanju?

(NE RAZKRITJAJTE IZJAV)

(ZAKLJUČKI)

Q11_1 Zavedam se možnosti vplivanja na odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živim 1

V11_2 Želim biti bolj vključen v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živim 2

V11_3 Lokalne oblasti v zadostni meri vključujejo državljane v odločitve, ki vplivajo na kraj, kjer živim 3

(Preusmerjeno s strani RESPONSE SCALE)

Popolnoma se strinjam 1

Delno se strinjam 2

Nekoliko se ne strinjam 3

4 Popolnoma se ne strinjam

Št. ogledov: 998

Povprašajte vse

Q12 Evropska unija vlaga v mesta in druga mestna območja, da bi podprla trajnostni razvoj, primeren za življenje. Ali ste že slišali za projekte ali ukrepe EU za izboljšanje življenjskih razmer v mestu, v katerem živite, ali mestih v vaši bližini?

(Samo za pomoč)

Da 1

Ne, vendar sem seznanjen s projekti na drugih mestih 2

Ne, še nikoli nisem slišal za takšne naložbe 3

Št. ogledov: 998